การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่องกฎหมายน่ารู้ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการเรียนแบบร่วมมือ

ปริญญานิพนธ์

ของ

จริยา โชติวรรณะกร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ
พฤษภาคม 2546

ลิขสิทธิ์เป็นของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

371.912483
จ317ก
ว.ป

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่องกฎหมายน่ารู้ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการเรียนแบบร่วมมือ

บทคัดย่อ

ของ

จริยา โชติวรรณะกร

28 ก.ค. 2546

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ
พฤษภาคม 2546

ท 274852

จริยา โชติวรรณะกร.(2546). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง กฎหมายน่ารู้ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการเรียนแบบร่วมมือ.ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.(การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.คณะกรรมการควบคุม : ศาสตราจารย์ ดร.ผดุง อารยะวิญญู. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ โพธิสาร.

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่องกฎหมายน่ารู้ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการเรียนแบบร่วมมือ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนนทบุรี ได้มาโดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง จำนวน 12 คน จัดให้เด็กได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือ เป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 50 นาที รวมทั้งสิ้น 18 ครั้ง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แผนการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่องกฎหมายน่ารู้ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ผลการศึกษาพบว่า

1.ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่องกฎหมายน่ารู้ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากการเรียนแบบร่วมมืออยู่ในระดับดี

2.ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง กฎหมายน่ารู้ ในเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการเรียนแบบร่วมมือสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

A STUDY ON ACADEMIC ACHIEVEMENT IN SOCIAL SCIENCES ON "LAW IN DAILY LIFE" OF MATHAYOM SUKSA II HEARING IMPAIRED CHILDREN USING THE COOPERATIVE LEARNING METHOD

AN ABSTRACT

BY

JARIYA CHOTWANNAKORN

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Special Education
At Srinakharinwirot University
May 2003

Jariya Chotwannakorn. (2003). A Study on the Academic Achievement in Social Sciences on" Law in Daily life " of Mathayom Suksa II Hearing impaired Children Using The Cooperative Learning Method . Master thesis, M.Ed.(Special Education) . Bangkok : Graduate School , Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Prof. Dr. Padoong Arrayavinyoo. Assist. Prof. Paitoon Pothisaan.

The purpose of this study was to compare academic achievement in social sciences on " Law in Daily Life " of Mathayom Suksa hearing impaired children by using the Cooperative Learning Method.

The sample consisted of 12 hearing impaired children in Mathayom Suksa II by purposive sampling. Those children were from Sotsuksa Jungvat Nontaburee School, in Mathayom Suksa II in the academic year 2002. The Cooperative Learning Method was applied to these subjects for 18 sessions. Each sessions took 50 minutes a day , 5 days a week for 4 weeks.

The instruments for this research was lesson plan of applied Cooperative Learning Method and the social sciences on " Law in Daily Life " learning achievement test.

The results revealed that ;

1.The Academic Achievement in Social sciences on "Law in Daily life" of Mathayom Suksa II hearing impaired children was increased well after using the Cooperative Learning Method.

2.The Academic Achievement in the social sciences on " Law in Daily Life " of Mathayom Suksa II hearing impaired children was increased significantly at the .05 level.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่องกฎหมายน่ารู้
ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการเรียนแบบร่วมมือ

ของ
นางสาวจริยา โชติวรรณะกร

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. นภาภรณ์ หะวานนท์)
วันที่ 9 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2546

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

.....ประธาน
(ศาสตราจารย์ ดร. ผดุง อารยะวิญญู)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพฑูรย์ โพธิสาร)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ศาสตราจารย์ ศรียา นิยมธรรม)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดารณี ศักดิ์ศิริผล)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก ศาสตราจารย์ ดร.ผดุง อารยะวิญญู ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ โพธิสาร ศาสตราจารย์ศรียา นิยมธรรม ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำให้ข้อคิด ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆของงานวิจัยด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดีมาโดยตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา จึงขอขอบพระคุณอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการสมมารถ ไตรวิชา ผู้ช่วยผู้อำนวยการอุณาวรรณ มั่นใจ และอาจารย์ยุพิน สุนทรภักดี ที่กรุณาให้คำแนะนำ ข้อคิดและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ หัวหน้าศูนย์การศึกษาพิเศษ อาจารย์อุทัยวรรณ จันทหาร ที่อนุญาตไปเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้อำนวยการประดิษฐ์ สมบุญเจริญ อาจารย์จำรัส จินดาวงศ์ คณะครู โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนนทบุรี ที่อำนวยความสะดวกในการรวบรวมข้อมูล และขอขอบใจนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ คุณแม่เซียมเตียง ผู้เปิดโอกาสทางการศึกษา พี่ชายและพี่สาวทั้ง 8 ที่ให้การสนับสนุน ให้กำลังใจและช่วยเหลือกำลังทรัพย์ด้วยดีตลอดมา จนปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

ขอขอบคุณ คณะครูโรงเรียนโสตศึกษาเทพรัตน์ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 5 ทุกท่าน คุณนุจารี มณีชัย รุ่นพี่ เพื่อน น้องเอกการศึกษาพิเศษทุกท่าน ที่ให้คำแนะนำเป็นกำลังใจด้วยดีมาโดยตลอด และขอขอบพระคุณทุกท่านที่มิได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือสนับสนุนและให้กำลังใจ จนทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์

คุณค่าและประโยชน์ อันพึงมีจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชา คุณพ่อ คุณแม่ ที่ให้โอกาสทางการศึกษา อบรมเลี้ยงดู ให้ความรัก ความอบอุ่น กำลังใจ และพระคุณของอาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย ทั้งในอดีต และปัจจุบันทำให้ผู้วิจัยได้รับประสบการณ์อันทรงคุณค่ายิ่ง

จริยา โชติวรรณะกร

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	3
	ความสำคัญของการวิจัย	3
	ขอบเขตของการวิจัย	3
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	3
	ตัวแปรที่ศึกษา	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ	5
	กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
	สมมุติฐานของการวิจัย	5
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน	7
	ความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน	7
	สาเหตุของความบกพร่องทางการได้ยิน	8
	ลักษณะและพฤติกรรมของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน	10
	รูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน	11
	วิธีการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน	13
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแบบร่วมมือ	14
	ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือ	14
	องค์ประกอบของการสอนเรียนแบบร่วมมือ	15
	รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือ	16
	ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบร่วมมือ	34

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
2	(ต่อ) เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิชาสังคมศึกษา	36
	ความหมายของวิชาสังคมศึกษา	36
	ขอบข่ายวิชาสังคมศึกษา	37
	เป้าหมายในวิชาสังคมศึกษา	37
	คุณค่าของวิชาสังคมศึกษา	38
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	40
	งานวิจัยในประเทศ	40
	งานวิจัยต่างประเทศ	41
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	43
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	43
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	43
	วิธีดำเนินการทดลอง	46
	การวิเคราะห์ข้อมูล	47
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	50
5	สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ	53
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	53
	สมมุติฐานของการวิจัย	53
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	53
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	53
	วิธีดำเนินการทดลอง	53
	สรุปผลการวิจัย	54

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
5	(ต่อ)อภิปรายผล	54
	ข้อเสนอแนะ	55
	บรรณานุกรม	56
	ภาคผนวก	61
	ภาคผนวก ก	62
	ภาคผนวก ข	66
	ประวัติย่อผู้วิจัย	103

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ หน้า

1 กรอบแนวคิดในการวิจัย 5
2 รูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน..... 12
3 ระดับความสามารถของสมาชิกในแต่ละกลุ่มย่อย..... 30
4 แสดงการคิดคะแนนความก้าวหน้า..... 31
5 เกณฑ์คะแนนความก้าวหน้า..... 31
6 การสรุปการเรียนแบบร่วมมือ ตามรูปแบบ STAD..... 33
7 ความแตกต่างระหว่างกลุ่มการเรียนแบบร่วมมือกับกลุ่มการเรียนทั่วไป..... 34
8 แผนภูมิแสดงขอบข่ายของวิชาสังคมศึกษา..... 37

บัญชีตาราง

ตาราง หน้า

1 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา เรื่องกฎหมายน่ารู้ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากการเรียนแบบร่วมมือ 50

2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 วิชาสังคมศึกษา เรื่องกฎหมายน่ารู้ จากการเรียนแบบร่วมมือ 51

3 คะแนนที่ได้จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ที่ตรวจสอบค่าดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา หรือดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อทดสอบกับจุดประสงค์ 64

บทที่ 1
บทนำ

ภูมิหลัง

เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ คือการศึกษา การศึกษาทำให้มนุษย์พัฒนาสติปัญญา มีความรู้ความเข้าใจในเหตุปัจจัย ความสำคัญระหว่างมนุษย์ ธรรมชาติและสังคม เพื่อที่จะได้ดำเนินชีวิตและปฏิบัติตนให้ถูกต้อง เรื่องความสำคัญของการศึกษานี้ พระเทพเวที (2534: 42) ได้กล่าวไว้ว่าการศึกษาพัฒนาคนให้เกิดปัญญาความรู้และคุณสมบัติอื่นๆ ที่เป็นเครื่องประกอบให้มีความสามารถในการดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสมและมีความสามารถในการแก้ปัญหา สิ่งสำคัญที่พระเทพเวที (2531:10-11) ได้กล่าวไว้คือ การศึกษาเป็นเครื่องมือช่วยฝึกฝนพัฒนาคนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาหรือเป็นผู้ที่พร้อมที่จะแก้ปัญหาได้อย่างสำเร็จผล การศึกษาจึงเป็นสิ่งจำเป็นต่อชีวิต ทั้งนี้ก็เพื่อให้ชีวิตดำรงอยู่ด้วยดี มีความเจริญงอกงาม ดังนั้นการศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการเตรียมคนให้สามารถปรับตัวเข้าสู่ในโลกในยุคปัจจุบันและสามารถจัดการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม

การศึกษาในระดับมัธยมศึกษา นับเป็นการศึกษาระดับที่มีความสำคัญมาก เพราะเป็นการเตรียมเยาวชนที่กำลังเจริญเติบโต เปลี่ยนจากวัยเด็กไปสู่วัยผู้ใหญ่พร้อมที่จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ ดังนั้นการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาจึงต้องสร้างทรัพยากรมนุษย์ให้มีความสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ใหม่ๆ มีความสามารถในการเรียนรู้มีความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหาที่กำลังเผชิญได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้เพื่อให้เยาวชนเหล่านี้มีความรู้ความสามารถและทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบันได้เป็นอย่างดี ด้วยเหตุนี้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) จึงได้บรรจุเนื้อหาทั้งสาขาวิชาการและวิชาชีพไว้ให้นักเรียนได้ศึกษา เพราะเป็นวิชาที่เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตในสังคม มีจุดมุ่งหมายในการเตรียมพลเมืองให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและประเทศชาติ

นอกจากนี้นักการศึกษาหลายท่านต่างก็มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่า วิชาสังคมศึกษาเป็นวิชาที่มีคุณค่ามีความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนเป็นอย่างมาก ดังที่เฟนตัน (สุนทรียา เปรมวารี.2523 :3 ;อ้างอิงจาก Fenton. 1962 : 1) กล่าวไว้ว่า จุดมุ่งหมายของวิชาสังคมศึกษา คือ การเตรียมนักเรียนให้เป็นพลเมืองดี สอนให้นักเรียนรู้จักที่จะคิดตลอดจนกระตุ้นและส่งเสริมให้นักเรียนสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการตัดสินใจ ซึ่งสอดคล้องกับมอฟแฟต (Moffatt. 1963 : 10) ได้กล่าวไว้ว่า วิชาสังคมศึกษามีเป้าหมายหลักเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนให้ได้รับความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับสภาพโดยตรงที่อาศัยอยู่ มีค่านิยม

ความเชื่อ และเจตคติที่ถูกต้อง มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล มีทักษะในการคิด การเรียนรู้และทักษะของสังคมควบคู่กันไป จะเห็นได้ว่าวิชาสังคมศึกษามุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนให้เป็นพลเมืองดีของสังคม สามารถเรียนรู้และปรับตัวเข้ากับสังคมได้ สามารถคิดและตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ตลอดจนสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้ สามารถพัฒนาให้เกิดขึ้นได้โดยการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้

แต่การจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมที่ผ่านมา ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร จะเห็นได้จากการประเมินคุณภาพการศึกษาของกรมวิชาการ (ม.ป.ม. : 29-49) พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ด้านความรู้ความคิดของนักเรียนในระดับประเทศ ปีการศึกษา 2536 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 57.43 และ 58.21 ตามลำดับ ทั้งนี้สาเหตุสำคัญส่วนหนึ่งมาจากครูสอนสังคมศึกษาโดยทั่วๆ ไป ยังยึดหนังสือเรียนเป็นหลักสูตร ไม่ใช่เทคนิคการสอนที่หลากหลาย ขาดทักษะในการวางแผนการสอน (กรมวิชาการ. 2530 : 90) นอกจากนี้ปฏิสัมพันธ์ในการเรียนการสอนระหว่างครูกับนักเรียนหรือระหว่างนักเรียนกับนักเรียนด้วยกันยังมีน้อย ส่งผลให้ผู้เรียนขาดทักษะทางสังคม ขาดมนุษย์สัมพันธ์ที่ดี เห็นแก่ตัวเห็นแก่ได้ปราศจากความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม ซึ่งสภาพต่างๆเหล่านี้เป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงระบบคุณภาพของระบบการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542: 1 - 47)

การเรียนการสอนวิธีหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมพัฒนาของผู้เรียนในทุกๆด้าน และยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดหาเหตุผลส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างบุคคล ตลอดจนส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้แบบประชาธิปไตย วิธีการสอนแบบนี้คือ วิธีการสอนเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ซึ่งเป็นวิธีการที่ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ร่วมกันในกลุ่มที่คละกันระหว่างเด็กที่มีความสามารถที่แตกต่างกัน ผู้เรียนจะรู้จักการทำงานเป็นกลุ่ม ยุพิน พิธิกุล(2530:263 — 265) เด็กเก่งจะช่วยเหลือเด็กอ่อนตลอดเวลา กล่าวคือ ผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจะได้รับประสบการณ์และความช่วยเหลือซึ่งจะทำให้เขาประสบความสำเร็จในการเรียนได้ เด็กที่เรียนเก่งจะต้องมีความเข้าใจในความคิดรวบยอดของเนื้อหาวิชานั้น และจะได้อธิบายเนื้อหาเหล่านั้นให้แก่เพื่อนๆ การอภิปรายจะนำไปสู่การคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ และผู้เรียนรู้ทักษะทางสังคมที่มีคุณค่าจากการให้ความร่วมมือในการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อให้การบรรลุจุดประสงค์ของการเรียนที่มีอยู่ร่วมกัน

นักการศึกษาหลายท่าน ได้ทำการวิจัยและเปรียบเทียบระหว่างการเรียนแบบร่วมมือกับการเรียนแบบปกติตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่าการเรียนแบบร่วมมือให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าแบบปกติ เช่น สลาวิน (Slavin.1991 : 75 — 76) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการสอนเรียนแบบร่วมมือที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 76 เรื่อง กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาและ

มัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า มี 41 เรื่องที่กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสามารถ สุขาวงษ์ (2537:93—96)และอนุสรณ์ สุชาตานนท์ (2536 : 65) ที่ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้สูงขึ้น

จากเหตุผลดังกล่าวการจัดการเรียนการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น ดังนั้นการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จากการเรียนแบบร่วมมือ จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินดีขึ้นหรือไม่ ซึ่งจะเป็นแนวทางให้ครูปรับปรุงแนวการสอนวิชาสังคมศึกษา ให้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินให้มีประสิทธิภาพ และจะเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องกฎหมายน่ารู้ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากการเรียนแบบร่วมมือ

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องกฎหมายน่ารู้ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนและหลังการเรียนการเรียนแบบร่วมมือ

ความสำคัญของการวิจัย

1.เพื่อเป็นแนวทางให้ครูผู้สอนได้นำวิธีการเรียนแบบร่วมมือไปใช้ในการจัดการสอนวิชาสังคมศึกษา

2.เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการตัดสินใจ ในการเลือกนวัตกรรมการเรียนการสอน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีระดับการสูญเสียการได้ยิน เมื่อทำการวัดด้วยเสียงบริสุทธิ์เป็นเดซิเบล ณ. ความถี่ 500 1000 และ 2000 เฮิทซ์ ได้ค่าเฉลี่ยของการได้ยินในหูข้างที่ดีกว่า ตั้งแต่ 26 เดซิเบล ขึ้นไป และมีระดับสติปัญญาปกติไม่มีความพิการอื่นๆ แทรกซ้อน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีระดับการสูญเสียการได้ยิน เมื่อทำการวัดด้วยเสียงบริสุทธิ์เป็นเดซิเบล ณ. ความถี่ 500 1000 และ 2000 เฮิทซ์ ได้ค่าเฉลี่ยของการได้ยินในหูข้างที่ดีกว่า ตั้งแต่ 26 เดซิเบล ขึ้นไป และมีระดับสติปัญญา

ปกติไม่มีความพิการอื่นๆแทรกซ้อน กำลังเรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนนทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 12 คน เลือกโดยวิธีเจาะจง

2. การเรียนแบบร่วมมือ หมายถึง การเรียนการสอนที่แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อยกลุ่มละ 4 คน ซึ่งนักเรียนในกลุ่มจะมีความสามารถที่แตกต่างกัน คือ นักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน การจัดการเรียนการสอนต้องการเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกัน มีการอภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สอนโดยวิธีสอนเรียนแบบร่วมมือ โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.1 ขั้นเตรียมการ

2.1.1 ครูจัดนักเรียนเป็นกลุ่มๆ ละ 4 คน

2.1.2 ครูสอนทักษะการเรียนรู้และการทำงานร่วมกัน

2.2 ขั้นสอน

2.2.1 ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

2.2.2 ครูทบทวนความรู้พื้นฐานที่จำเป็นสำหรับนักเรียน

2.2.3 ครูสอนเนื้อหาใหม่

2.3. ขั้นกิจกรรมกลุ่ม

2.3.1 ครูแจกใบความรู้

2.3.2 สมาชิกทุกคนในกลุ่มร่วมกันศึกษาใบความรู้

2.3.3 ครูสุ่มตัวแทนนักเรียนมานำเสนอคำตอบ

2.4. ทดสอบย่อยหลังการเรียนจบของแต่ละหน่วยการเรียน

2.4.1 ครูทดสอบนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยไม่มีการช่วยเหลือกัน

2.4.2 ครูคำนวนคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มให้นักเรียนทราบและถือว่าเป็นคะแนนของนักเรียนแต่ละคนในกลุ่มด้วย

2.4.3 ให้การเสริมแรงกับกลุ่มที่ได้คะแนนเฉลี่ยมากที่สุดโดยการให้คำชมเชยหรือรางวัล

2.5. ขั้นสรุป

2.5.1 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียนอีกครั้ง

2.5.2 ครูอภิปรายการทำงานของกลุ่ม

3. ตัวแปรที่ศึกษา

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องกฎหมายน่ารู้

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องกฎหมายน่ารู้ หมายถึง ความสามารถในการเรียนรู้เรื่องกฎหมายน่ารู้ ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งวัดได้จากคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

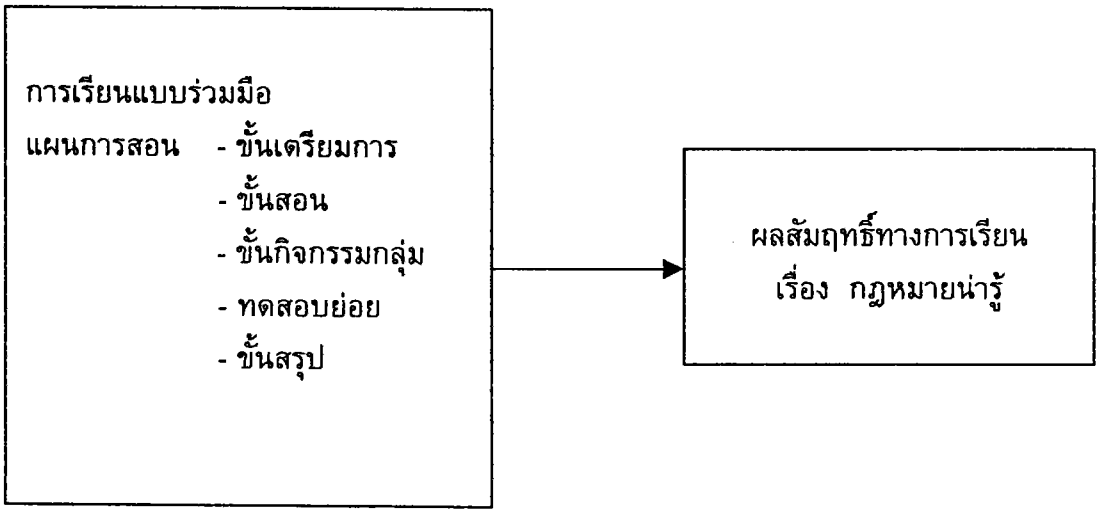

สมมุติฐานของการวิจัย

1.ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 วิชาสังคมศึกษา เรื่อง กฎหมายน่ารู้ หลังการเรียนแบบร่วมมืออยู่ในระดับดี

2.ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 วิชาสังคมศึกษา เรื่อง กฎหมายน่ารู้ หลังการเรียนแบบร่วมมือสูงขึ้น

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

1. ความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
2. สาเหตุของความบกพร่องทางการได้ยิน
3. ลักษณะและพฤติกรรมของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
4. รูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
5. วิธีการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแบบร่วมมือ

1. ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือ
2. องค์ประกอบของการสอนเรียนแบบร่วมมือ
3. เทคนิคที่ใช้ในการเรียนแบบร่วมมือ
4. ความแตกต่างระหว่างกลุ่มการเรียนแบบเรียนร่วมมือกับกลุ่มการเรียนทั่วไป
5. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอน

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิชาสังคมศึกษา

1. ความหมายของวิชาสังคมศึกษา
2. ขอบข่ายวิชาสังคมศึกษา
3. เป้าหมายในวิชาสังคมศึกษา
4. คุณค่าของวิชาสังคมศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ
2. งานวิจัยต่างประเทศ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

1. ความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องหรือสูญเสียการได้ยินเป็นเหตุให้การรับเสียงต่างๆ ไม่ชัดเจน มี 2 ประเภท คือ เด็กหูหนวกและเด็กหูตึง

เด็กหูตึง หมายถึง เด็กที่สูญเสียการได้ยินระหว่าง 26 - 90 เดซิเบล ขึ้นไปในหูข้างที่ดีกว่า วัดโดยใช้เสียงบริสุทธิ์ ณ ความถี่ 500 1000 และ 2000 เฮิทซ์ เป็นเด็กที่สูญเสียเล็กน้อยไปจนถึงการได้ยินขั้นรุนแรง

เด็กหูหนวก หมายถึง เด็กที่สูญเสียการได้ยิน ตั้งแต่ 90 เดซิเบล ขึ้นไปในหูข้างที่ดีกว่าวัดโดยใช้เสียงบริสุทธิ์ ณ ความถี่ 500 1000 และ 2000 เฮิทซ์ เด็กไม่สามารถใช้การได้ยินให้เป็นประโยชน์เต็มประสิทธิภาพในการฟัง อาจเป็นผู้สูญเสียตั้งแต่กำเนิดหรือเป็นการสูญเสียภายหลังก็ตาม (ผดุง อารยะวิญญู. 2541: 21)

เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง การที่สมรรถภาพในการได้ยินเสียงลดน้อยลงกว่าที่ระดับคนปกติได้ยิน (พวงแก้ว กิจกรรม. 2539 : 122)

เด็กที่มีมีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง ผู้ที่เริ่มได้ยินเสียงเกิน 25 เดซิเบลขึ้นไป ซึ่งมีช่วงความวัดกว้างมาก จึงได้มีการแบ่งระดับการได้ยิน ออกเป็น 6 ระดับ คือ

1.ระดับปกติ หมายความว่า เริ่มได้ยินเสียงดังไม่เกิน 25 เดซิเบล
2. ระดับตึงเล็กน้อย หมายความว่า เริ่มได้ยินเสียงดังตั้งแต่ 26 - 40 เดซิเบล
3.ระดับตึงปานกลาง หมายความว่า เริ่มได้ยินเสียงดังตั้งแต่ 41 - 55 เดซิเบล
4.ระดับตึงมาก หมายความว่า เริ่มได้ยินเสียงดังตั้งแต่ 56 - 70 เดซิเบล
5.ระดับตึงรุนแรง หมายความว่า เริ่มได้ยินเสียงดัง 71 - 90 เดซิเบล
6.ระดับหนวก หมายความว่า เริ่มได้ยินเสียงดังมากกว่า 90 เดซิเบล หรือไม่มีปฏิกิริยาใดๆ แม้จะมีเสียงดังมากกว่า 90 เดซิเบล (ศรียา นิยมธรรม. 2541 : 23)

สรุปได้ว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง ถึงเด็กที่สูญเสียการได้ยิน ตั้งแต่ 26 เดซิเบล ขึ้นไปในหูข้างที่ดีกว่าวัดโดยใช้เสียงบริสุทธิ์ ณ ความถี่ 500 1000 และ 2000 เฮิทซ์ แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ เด็กหูตึงสูญเสียการได้ยิน ระหว่าง 26 - 90 เดซิเบล และเด็กหูหนวก สูญเสียการได้ยิน ตั้งแต่ 90 เดซิเบล ขึ้นไป เป็นผู้สูญเสียตั้งแต่กำเนิดหรือเป็นการสูญเสียภายหลังก็ได้

2. สาเหตุของความบกพร่องทางการได้ยิน

ความบกพร่องทางการได้ยินอาจเนื่องมาจากหลายสาเหตุ ที่สำคัญ ได้แก่

2.1 หูหนวกก่อนคลอด (Congenital Deafness)หมายถึงทารกที่เกิดขึ้นมานั้นมีความพิการของอวัยวะระบบเสียงตั้งแต่อยู่ในครรภ์ของมารดา เมื่อคลอดออกมาแล้วก็ปรากฏอาการหูหนวกแต่แรกเกิด ซึ่งอาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

ก. หูหนวกตามกรรมพันธุ์ (Hereditary Deafness) เป็นอาการหูหนวกของทารกที่มีความพิการสืบพันธ์จากบิดามารดา หรือบรรพบุรุษ เช่น พ่อแม่หูหนวก ลูกอาจหูหนวกหรือหลานหูหนวกก็ได้

ข. หูหนวกที่ไม่ใช่กรรมพันธุ์ (Sporadic Deafness) เกิดจากหลายสาเหตุ ได้แก่

1. หูหนวกจากอันตรายจากทารก เช่น ขณะมารดาตั้งครรภ์ มารดาอาจหกล้มถูกกระทบกระแทกอย่างแรง ทารกที่อยู่ในครรภ์กำลังเจริญเติบโต อาจถูกบีบ ถูกกด หรือถูกกระแทกหรือเลือดไปหล่อเลี้ยงไม่สะดวก ทำให้อวัยวะในการได้ยินพิการได้ เมื่อทารกคลอดออกมาก็มีอาการหูหนวกแต่กำเนิดติดออกมาด้วย

2. หูหนวกจากการคลอด คือศีรษะถูกบีบขณะคลอด เนื่องจากกระดูกเชิงกรานเล็กหรือคีมจับศีรษะทารกไม่ถูกที่

3. หูหนวกจากการเจริญเติบโตของอวัยวะหูผิดปกติ ทารกที่เกิดมาอาจจะไม่มีใบหู ไม่มีรูหูข้างเดียว หรือสองข้าง เมื่อมีความพิการเกิดขึ้นกับอวัยวะหูส่วนใดส่วนหนึ่งสามารถที่จะทำให้หูหนวกได้เช่นเดียวกัน

4. หูหนวกจากพิษยาต่อมารดาขณะตั้งครรภ์ ระหว่างที่มารดาตั้งครรภ์อาจเจ็บป่วยและจำเป็นที่จะต้องใช้ยาบางอย่างรักษา ยานั้นอาจเป็นพิษต่ออวัยวะหูของทารกในครรภ์ได้ เช่น ยาควินิน ยาแอสไพริน และ ยาเพนิซิลิน เป็นต้น หญิงมีครรภ์ควรระมัดระวังในการใช้ยาให้มากที่สุด เพราะยาสามารถซึมผ่านรกไปยังทารกในครรภ์ได้โดยง่ายอันตรายที่ร้ายแรงมากในหญิงมีครรภ์ การรับประทานยาที่มีผลทำให้ทารกในครรภ์พิการได้ โดยเฉพาะระยะ 3 เดือนแรกของการตั้งครรภ์และใกล้คลอด

5. หูหนวกจากโรคติดต่อขณะตั้งครรภ์ เช่น โรคหัดเยอรมัน ทารกที่ได้รับเชื้อไวรัสชนิดนี้จากมารดาขณะตั้งครรภ์ใน 3 เดือนแรกของการตั้งครรภ์ อาจมีผลทำให้เกิดความผิดปกติของร่างกายในหลายระบบได้แก่ ความผิดปกติที่หัวใจ หลอดเลือดที่ตา คือ เกิดต้อกระจกโดยกำเนิด ร่างกายและศีรษะของทารกเล็กกว่าปกติสมองไม่เจริญเติบโตหรือหูหนวกได้ (วารี ถิระจิตร. 2541 : 45 – 46)

6. ความผิดปกติของหมู่เลือดของมารดาและเด็ก เด็กพวกนี้เกิดมาจะมีอาการตัวเหลือง แต่ถ้าสารสีเหลืองนี้ไปเกาะที่เซลล์ประสาทหูทำให้เด็กประสาทหูพิการได้

7. สาเหตุเนื่องมาจากมดลูก เช่นมดลูกเล็กเกินไป ตำแหน่งของมดลูกคว่ำไปข้างหน้าหรือข้างหลังมากเกินไป มีความผิดปกติของการเกาะตัวของรก เช่น รกเกาะต่ำ ขวางทางรกหลุดลอกตัวก่อนกำหนด สาเหตุดังกล่าวทำให้มารดามีการตกเลือดขณะตั้งครรภ์ ทำให้เลือดไปเลี้ยงสมองไม่เพียงพอ สมองอาจขาดออกซิเจนทำให้เด็กเกิดมาประสาทหูพิการได้

2.2 หูหนวกหลังคลอด (Acquired Deafness) หมายถึงทารกที่เกิดมามีอวัยวะและประสาทหูปกติ แต่ต่อมาภายหลังปรากฏว่าหูหนวกขึ้น เราเรียกหูหนวกหลังคลอด โอกาสที่จะทำให้หูหนวกจึงมีมากมายหลายอย่างสามารถจำแนกได้ดังนี้

ก. หูหนวกจากโรคระบบประสาท เช่น ป่วยเป็นเยื่อหุ้มสมองอักเสบ

ข. หูหนวกจากโรคติดต่อ เช่น ภายหลังจากการป่วยด้วยโรคหัด ไข้หวัดใหญ่ หัดเยอรมัน อาจมีการหูหนวกได้

ค. หูหนวกร่วมกับโรคต่อมไร้ท่อ เช่น โรคพิตูอิตารี่ มีอาการหูหนวกร่วมด้วย

ง. หูหนวกจากพิษยาและสารเคมี เมื่อผู้ป่วยได้รับยาเป็นพิษต่ออวัยวะหูส่วนในและประสาทหู เช่นควินิน ยาสเตร็บโตมัยซิน และ ยาคานามัยซิน เป็นต้น

จ. หูหนวกจากโรคหู คอ จมูก อวัยวะของหูคอ จมูก ติดต่อกันและอยู่ใกล้เคียงกันมาเมื่ออวัยวะดังกล่าวเกิดโรคมักกระทบกระเทือนถึงกันและกันทำให้หูหนวกได้

ฉ. หูหนวกจากอันตรายต่ออวัยวะหูและประสาทหู เช่น การตกเปล ตกบันได หรือตกจากที่สูง นอกจากศีรษะได้รับความกระทบกระเทือนถึงกันแล้ว กระดูกแตกร้าว หรือถูกกระทบที่หูอย่างรุนแรงทำให้หูหนวกได้ นอกจากนี้เสียงดังต่างๆ เช่น เสียงฟ้าผ่า เสียงระเบิด เสียงเครื่องบิน เสียงเครื่องจักรในโรงงาน ถ้าได้รับการรบกวนอยู่เสมอและเป็นเวลานานจะทำให้หูพิการได้ (วารี ถิระจิตร. 2541: 47)

สรุปได้ว่า สาเหตุของความบกพร่องทางการได้ยินอาจเกิดจากหลายสาเหตุที่สำคัญ คือ

1. หูหนวกก่อนคลอด หมายถึง ทารกที่เกิดมาแล้วมีความพิการตั้งแต่อยู่ในครรภ์ จัดเป็น 2 ประเภท คือ หูหนวกตามกรรมพันธุ์ และ หูหนวกที่ไม่ใช่กรรมพันธุ์

2. หูหนวกหลังคลอด หมายถึง ทารกที่เกิดมาแล้วมีอวัยวะและประสาทหูปกติแต่เกิดมีความผิดปกติขึ้นภายหลัง ซึ่งอาจเกิดจากโรค อุบัติเหตุ และสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวเราที่เป็นอันตราย ทำให้เกิดประสาทหูพิการได้

3. ลักษณะและพฤติกรรมของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

ผดุง อารยะวิญญู (2541 :13 — 15) ได้กล่าวถึงลักษณะของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินดังนี้

1. การพูดจะมีปัญหา เด็กอาจพูดไม่ได้หรือพูดไม่ชัด ซึ่งขึ้นอยู่กับระดับของการสูญเสียการได้ยินของเด็ก นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับอายุของเด็กที่สูญเสียการได้ยินและโอกาสที่จะได้รับการสอนพูด

2. เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีปัญหาเกี่ยวกับภาษา เช่น มีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ ในวงจำกัดเรียงคำประโยคที่ผิดหลักภาษา เป็นต้น

3. ความสามารถทางสติปัญญา ผู้ที่ไม่คุ้นเคยกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน อาจคิดได้ว่าเด็กพวกนี้มีระดับสติปัญญาต่ำ ความจริงแล้วไม่เป็นเช่นนั้นจากรายงานการวิจัยเป็นจำนวนมากกล่าวว่า ระดับสติปัญญาของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีความหลากหลายคล้ายเด็กปกติ

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินค่อนข้างต่ำกว่าเด็กปกติทั้งนี้เพราะเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมักมีปัญหาเกี่ยวกับภาษาทำให้เป็นอุปสรรค

5. เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินอาจมีปัญหาในการปรับตัว ซึ่งสาเหตุส่วนใหญ่มาจากการสื่อสารกับผู้อื่น หากเด็กสามารถสื่อสารได้ดี ปัญหาทางอารมณ์อาจลดลงทำให้สามารถปรับตัวได้

วารี ถิระจิตร (2541:47 — 48) ได้กล่าวว่า เมื่อเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินแล้ว อาจทำให้เกิดลักษณะของพฤติกรรมที่เพิ่มขึ้นจากข้างต้น คือ

1. อารมณ์ เพราะการที่มีความบกพร่องทางภาษาทำให้เกิดการสื่อสารที่ไม่เข้าใจ ถ้าไปอยู่ในสังคมที่ไม่ยอมรับแล้ว ก็จะเพิ่มปัญหาทำให้เกิดความคับข้องใจ โกรธง่ายเอาแต่ใจตนเอง ขี้ระแวง ขาดความรับผิดชอบ ไม่มีความหนักแน่น ไม่อดทนต่อการทำงาน เป็นต้น

2. ครอบครัว หากครอบครัวของเด็กไม่ยอมรับ หรือขาดความรักความเข้าใจ ทำให้เด็กมีความทุกข์เพราะความน้อยเนื้อต่ำใจแล้ว ย่อมก่อให้เกิดปัญหาฝังรากลึกจิตใจของเด็กมาก ไม่สามารถระบายให้ใครได้ เนื่องจากความบกพร่องทางการสื่อความหมายทางการพูด

3. ความมืด เพราะเด็กจะใช้สายตาแทนการฟังเสียงต่างๆ ถ้าขาดแสงสว่างก็จะขาดการมองเห็น จะไม่ติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่นๆ ได้

4. การประกอบอาชีพ บุคคลที่หูหนวกจะเสียสิทธิ์ในการอาชีพไม่เท่าเทียมกับคนปกติ

สรุปได้ว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มักประสบปัญหาต่างๆ เนื่องจากการสูญเสียการได้ยิน ลักษณะของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจะมีความสัมพันธ์เกี่ยวกับภาษา การพูด การปรับตัว สติปัญญา ทำให้เกิดปัญหาทางอารมณ์ สังคม เนื่องจากไม่

สามารถสื่อสารกับผู้อื่นให้เข้าใจ ดังนั้นผู้ที่ใกล้ชิดกับ เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินควรที่จะเข้าใจปัญหาของเด็ก เพื่อจะช่วยเหลือแก้ไขให้ถูกต้อง

4. รูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในประเทศไทยมีหลายรูปแบบตามลักษณะของหน่วยงานที่รับผิดชอบ กล่าวคือ จัดเป็นโรงเรียนพิเศษแบบประจำและไปกลับ จัดชั้นเรียนพิเศษหรือชั้นเรียนรวมในโรงเรียนปกติ ตลอดจนจัดเป็นโครงการพิเศษขึ้นในหน่วยงาน เนื่องจากเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีหลายระดับ ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนมักแยกเด็กหูตึงออกจากเด็กหูหนวก โดยกำหนดระดับการได้ยินและเรียกชื่อบุคคลที่สูญเสียการได้ยินแตกต่างกันไปตามจุดมุ่งหมายของการจัดแบ่งกลุ่มคน เพื่อให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละประเภท (มลิวัลย์ ธรรมแสง 2528 : 8) ได้ดัดแปลงตามรูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และความสามารถด้านการเรียนการสอนตามแนวของนักศึกษาพิเศษดีโน (Deno 1970) และดันน์ (Dann 1973) มาใช้ในประเทศไทย ดังภาพประกอบ 2

ระดับการได้ยิน	ความต้องการพิเศษ	รูปแบบการศึกษา	หลักสูตร
การได้ยินปกติ	- ชั้นเรียนปกติ		ปกติ
หูตึงระดับ 1 26 - 40 เดซิเบล	- จัดที่นั่งให้เหมาะสม - ครูปกติ	- ชั้นเรียนปกติ	ปกติ
หูตึงระดับ 2 41 - 55 เดซิเบล	- จัดที่นั่ง - เครื่องช่วยฟัง - อ่านคำพูด - ครูปกติ	- ชั้นเรียนปกติ - ครูที่ปรึกษา	ปกติ บริการพิเศษ
หูตึงระดับ 3 56 - 70 เดซิเบล	- จัดที่นั่ง - ฝึกฟัง / ฝึกพูด - อ่านคำพูด - เครื่องช่วยฟัง - ครูพิเศษ - ครูเดินสอน	- ชั้นเรียนปกติ - ชั้นเรียนพิเศษในห้อง - การศึกษาพิเศษ	ปกติ เพิ่มบริการพิเศษ
หูตึงระดับ 4 71 - 90 เดซิเบล	- เครื่องช่วยฟัง - พัฒนาทางภาษา - ฝึกฟัง / ฝึกพูด - ภาษามือ/ สะกดนิ้วมือ - ครูพิเศษ	- ชั้นพิเศษใน ร.ร.ปกติ - ร.ร. สอนเด็กหูตึง	พิเศษ ดัดแปลงให้เหมาะสมกับเด็ก

ภาพประกอบ 2 รูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

5. วิธีการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

1. การฝึกพูด (speech training) เป็นวิธีการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินให้พูดผู้สอนจะใช้วิธีการสอนโดยใช้การพูดตามปกติ จะสอนให้เด็กเรียนรู้ที่จะเปล่งเสียงให้ถูกต้อง การฝึกพูดโดยทั่วไปจะสอนคู่กับการฝึกฟังเสียงต่างๆ

2.การอ่านริมฝีปากหรืออ่านคำพูด (lip reading) เป็นกระบวนการที่ผู้ที่สูญเสียการได้ยินใช้ในการรับรู้ทางภาษาพูดซึ่งผู้ที่อ่านริมฝีปากได้ดีจะต้องมีสายตาและระดับสติปัญญาปกติ มีความรู้ในภาษาดีพอสมควร

3.วิธีการสอนพูด (oral method) คือวิธีการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยเน้นทางการฝึกให้เด็กหูหนวกพูดและใช้ภาษาพูดในการสื่อความหมายเช่นเดียวกับเด็กปกติ ในการสอนพูดกับเด็กหูหนวกนั้นผู้สอนจะเน้นหนักในการฝึกฟัง ฝึกพูดและฝึกทักษะทางการอ่านริมฝีปาก วิธีการนี้ใช้ได้ผลกับเด็กที่สูญเสียการได้ยินไม่รุนแรงตั้งแต่ 26-70 เดซิเบล

4.การสอนโดยใช้ท่าแนะนำพูด (cued speech) เป็นวิธีสอนคนหูหนวกที่ใช้ท่ามือ 8 ท่า (พยัญชนะ) ท่าที่บริเวณต่างๆของใบหน้าและคำพูด (สระ) ของผู้พูดในขณะที่พูดกับคนหูหนวก เพื่อให้เด็กหูหนวกได้รับภาษาได้อย่างถูกต้องชัดเจนมากกว่าการฟัง และการอ่านริมฝีปากเพียงอย่างเดียว

5. การสะกดนิ้วมือ (finger spelling) เป็นการที่บุคคลทำท่าด้วยนิ้วมือเป็นรูปต่างๆ แทนตัวอักษร ตลอดจนสัญลักษณ์อื่นๆ ของภาษาประจำชาติ อักษรที่สะกดด้วยมือของภาษาใดมักมีจำนวนเท่ากับตัวอักษรของภาษานั้น

6. วิธีการสอนแบบโรเชสเตอร์ (rochester method) คือวิธีการสอนคนหูหนวกที่ใช้สะกดตัวอักษรด้วยนิ้วมือประกอบการพูดทุกคำวิธีการสอนคนหูหนวกวิธีนี้มุ่งจะให้คนหูหนวกรับภาษาได้ชัดเจนขึ้น โดยใช้ภาษาการสะกดนิ้วมือเข้าช่วย

7. ภาษามือ (sign language) คือภาษาของคนใช้มือ สีหน้าและกิริยาท่าทางประกอบในการสื่อความหมาย และถ่ายทอดอารมณ์แทนคำพูด ภาษามือโดยทั่วๆไป อาจแบ่งเป็นประเภทใหญ่ๆ ได้ 2 ชนิด คือ ภาษามือธรรมชาติและการสะกดนิ้วมือ

8. วิธีสอนแบบประสม (simultaneous method) เป็นวิธีการสอนคนหูหนวกซึ่งใช้ภาษาพูดกับการทำภาษามือและการสะกดนิ้วมือ เด็กหูหนวกจะรับภาษาและข่าวสารจากภาษามือเป็นสำคัญ

9. ระบบรวม (total communication) เป็นปรัชญาการสอนคนหูหนวกที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในปัจจุบัน ระบบรวมเป็นวิธีการพัฒนามาจากวิธีการสอนแบบประสม โดยการสื่อความหมายอื่นๆ เช่น การฝึกฟัง การพูด การอ่านริมฝีปาก ท่าแนะนำพูด

จากที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่า การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในการจัดชั้นเรียน การจัดการเรียนการสอน ต้องจัดให้เหมาะสมกับลักษณะของความบกพร่องทางการได้ยินของเด็กแต่ละระดับ และคำนึงถึงความสามารถที่แตกต่างกัน พร้อมทั้งให้การเตรียมความพร้อมด้านต่างๆทุกด้าน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้สามารถปรับตัวและอยู่ร่วมในสังคมได้เช่นเดียวกับเด็กปกติ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแบบร่วมมือ

1.ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือ

การเรียนแบบร่วมมือเป็นรูปแบบการสอนที่เน้นปฏิสัมพันธ์ทางสังคม เป็นการให้ผู้เรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เพื่อนสอนเพื่อน ส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น รวมทั้งค่านิยมพฤติกรรมระหว่างกลุ่มและเจตคติต่อกลุ่มเพิ่มขึ้นด้วย การเรียนแบบร่วมมือได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายคน ดังนี้

พรรณรัศมี เง่าธรรมสาร (2533 : 35) ได้ให้ความหมายของการสอนแบบเรียนร่วมมือว่า เป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นกลุ่มเล็ก สมาชิกในกลุ่มจะมีความสามารถที่แตกต่างกัน ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และรับผิดชอบการทำงานของตนเองเท่าๆกับรับผิดชอบของการทำงานของสมาชิกในกลุ่มด้วย

วัฒนพร ระงับทุกข์ (2544 : 34) ได้ให้ความหมายของการสอนแบบเรียนร่วมมือเป็นวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียน ให้แก่ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ ความสามารถที่แตกต่างกัน โดยแต่ละคนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการเรียนรู้และในความสำเร็จของกลุ่ม ทั้งโดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ รวมทั้งเป็นการให้กำลังใจแก่กันและกัน คนที่เรียนเก่งจะช่วยเหลือคนที่อ่อนแอกว่า สมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อการเรียนของตนเองเท่านั้น หากแต่จะต้องรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ความสำเร็จของแต่ละบุคคลคือความสำเร็จของกลุ่ม

สมศักดิ์ ภู่วิภาดาวรรธน์ (2544 : 3) ได้กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือเป็นวิธีการเรียนที่มีการจัดกลุ่มเพื่อการเรียนรู้และเพิ่มพูนแรงจูงใจในการเรียน มีการรวมกลุ่มอย่างชัดเจน คือสมาชิกแต่ละคนในทีมจะมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันในการเรียนรู้ และสมาชิกทุกคนจะได้รับแรงกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจเพื่อที่จะช่วยเหลือและเพิ่มพูนการเรียนรู้ของสมาชิกในทีม

สลาวิน (Slavin 1987 : 7) ได้ให้ความหมายของการสอนแบบเรียนร่วมมือ หมายถึง กิจกรรมการเรียนการสอนที่จะนำไปใช้กับการสอนแบบใดก็ได้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน และพฤติกรรมในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การเรียนจะต้องเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม เพื่อให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม

อาทซ์และนิวแมน (Artzt and Newman. 1990 : 448) ได้ให้ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือ หมายถึง การเรียนที่จัดให้สมาชิกเป็นกลุ่มเล็กแล้วร่วมกันแก้ปัญหาหรือทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ สมาชิกทุกคนจะต้องมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการทำงาน

นาทิพ,วินนิชกี้และดริกกี้ (Nattiv , Wintitzky and Drickey. 1991 : 216) ได้ให้ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือว่า เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนที่จัดให้นักเรียนรวมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ เพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกันโดยปกติจะประกอบด้วยสมาชิก 4 – 6 คน ที่มีความสามารถแตกต่างกัน เช่น เป็นผู้ประสานงาน ผู้จดบันทึก ผู้รวบรวม บทบาทที่ได้ก็จะหมุนเวียนเปลี่ยนกันไป

สรุปได้ว่า การเรียนแบบร่วมมือเป็นการจัดการเรียนการสอนเป็นกลุ่มเล็กๆ มีสมาชิกในกลุ่มประมาณ 4 – 6 คน โดยสมาชิกในกลุ่มจะมีความสามารถที่แตกต่างกัน มีการช่วยเหลือซึ่งกันในกลุ่ม และความสำเร็จของแต่ละบุคคลคือความสำเร็จของกลุ่มด้วย

2. องค์ประกอบของการสอนแบบเรียนร่วมมือ

จอห์นสัน และจอห์นสัน (Johnson and Johnson. 1990 : 105 – 107) ศาสตราจารย์ทางจิตวิทยาสังคม มีประสบการณ์ในการให้คำปรึกษาด้านการสอนแบบเรียนร่วมมือแก่โรงเรียนต่างๆกว่า 20 ปี และอีกท่านหนึ่งเป็นศาสตราจารย์ด้านหลักสูตรและการสอนทางวิทยาศาสตร์ศึกษา ในมหาวิทยาลัยมินนิโซต้า มีชื่อเสียงด้านการเป็นที่ปรึกษาเกี่ยวกับการเรียนแบบร่วมมือ ได้สรุปองค์ประกอบของการสอนแบบร่วมมือไว้ 5 ประการ คือ

1. การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันทางบวก (Positive Interdependence) นักเรียนต้องตระหนักว่างานที่ทำด้วยกันเป็นกลุ่ม การที่งานจะบรรลุวัตถุประสงค์หรือประสบความสำเร็จหรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับสมาชิกทุกคนในกลุ่มต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางการเรียน และต้องระลึกว่าทุกคนต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่ม ดังนั้นผลงานของกลุ่มคือผลสำเร็จของนักเรียนของแต่ละคน และเช่นเดียวกับผลงานของนักเรียนแต่ละคนก็เป็นความสำเร็จของกลุ่มด้วย ซึ่งความสำเร็จนี้ขึ้นอยู่กับความร่วมมือร่วมใจของสมาชิกทุกคนจะไม่มีการยอมรับความสำคัญหรือสามารถของบุคคลเพียงคนเดียว

2. การติดต่อปฏิสัมพันธ์โดยตรง(Face-to-Face Interaction)การปฏิสัมพันธ์จะเกิดขึ้นเมื่อทุกคนในกลุ่มช่วยเหลือและให้กำลังใจซึ่งกันและกัน มีการสนับสนุนผลงานของสมาชิก การอธิบาย ขยายความในบทเรียนที่เรียนมาให้แก่เพื่อนในกลุ่มเข้าใจการทำความเข้าใจการสรุปเรื่องและการให้เหตุผลต่างๆ ตลอดจนการอภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันเพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกได้เสนอแนวคิดใหม่ๆเพื่อเลือกสิ่งที่ดีสิ่งที่ถูกต้องและเหมาะสมที่สุด

3. การรับผิดชอบงานของกลุ่ม (Individual Accountability and Personal Responsibility) การสอนแบบร่วมมือนั้นให้ความสำคัญเกี่ยวกับความสามารถและความรู้ที่แต่ละคนจะได้รับกล่าวคือ การสอนแบบเรียนร่วมมือจะถือว่าสำเร็จเมื่อทุกคนในกลุ่มเข้าใจในบทเรียนตรงกัน ดังนั้นเป็นหน้าที่ของนักเรียนในกลุ่มที่ต้องคอยตรวดสอบดูว่าสมาชิกทุกคนในกลุ่มเข้าใจในบทเรียนหรือไม่ และครูอาจทำการทดสอบแต่ละกลุ่ม

4. ทักษะในความสัมพันธ์กับกลุ่มเล็กและผู้อื่น (Individual Accountability and Personal Responsibility) นักเรียนทุกคนต้องสามารถที่จะทำงานร่วมกัน เข้ากันได้ทุกคนและสามารถทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มย่อยได้ เพื่อให้งานของกลุ่มบรรลุเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ ครูต้องรู้จักให้นักเรียนรู้จักกัน และช่วยกันแก้ปัญหาการขัดแย้ง

5. กระบวนการกลุ่ม (Interpersonal and Small Group) ทุกคนในกลุ่มจะต้องรู้จักการทำงาน อภิปราย ออกความคิดเห็น เมื่องานเสร็จแล้วนักเรียนในกลุ่มสามารถบอกที่มาของผลลัพธ์ได้ สามารถวิเคราะห์การทำงานของกลุ่มและหาวิธีปรับปรุงการทำงานของกลุ่มให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3.รูปแบบของการเรียนแบบร่วมมือ

ใน ปี ค.ศ.1970 ได้มีกลุ่มวิจัยเริ่มให้ความสนใจเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือ จากการศึกษาแนวคิดพื้นฐานและกิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดขึ้นอาจจำแนกรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือออกหลายรูปแบบ ได้พัฒนาเทคนิคการเรียนแบบร่วมมือ 3 ประการ คือรางวัลและเป้าหมายของกลุ่ม ความหมายของแต่ละบุคคลและโอกาสในการช่วยให้กลุ่มประสบผลสำเร็จเท่าเทียมกัน จากการวิจัยชี้ให้เห็นว่าหลักทั้ง 3 ประการส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนดีขึ้น

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2544 : 35 – 41) ได้กล่าวรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือสามารถแบ่งได้ดังนี้

1.Jigsaw

เป็นเทคนิคที่พัฒนาขึ้นเพื่อส่งเสริมความร่วมมือ และการถ่ายทอดความรู้ระหว่างเพื่อนในกลุ่ม เทคนิคนี้ใช้กันมากในรายวิชาที่ผู้เรียนต้องเรียนเนื้อหาวิชาจากตำราเรียน (เช่น สังคมศึกษา ภาษาไทย) ขั้นตอนกิจกรรม ประกอบด้วย

1.ครูแบ่งเนื้อหาที่จะเรียนออกเป็นหัวข้อย่อย ๆ ให้เท่ากับจำนวนสมาชิกในกลุ่ม

2. จัดกลุ่มผู้เรียนโดยให้มีความสามารถคละกัน เรียกว่า “กลุ่มบ้าน” (Home Groups) แล้วมอบหมายให้สมาชิกแต่ละคนศึกษาหัวข้อที่ต่างกัน

3.ผู้เรียนที่ได้รับหัวข้อเดียวกันจากแต่ละกลุ่มมานั่งด้วยกัน เพื่อทำงาน และศึกษาร่วมกันในหัวข้อดังกล่าว เรียกว่า “กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ” (Expert Groups)

4.สมาชิกแต่ละคนออกจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญกลับไปกลุ่มเดิมของตนผลัดกันอธิบายเพื่อถ่ายทอดความรู้ที่ตนศึกษาให้เพื่อฟังจนครบทุกหัวข้อ

5.ครูทดสอบเนื้อหาที่ศึกษาแล้วให้คะแนนรายบุคคล

2.Jigsaw II

เป็นเทคนิคที่พัฒนาขึ้นจากเทคนิคเดิม โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีส่วนช่วยเหลือกันและพึ่งพากันในกลุ่มมากขึ้น กระบวนการของ Jigsaw II เหมือนเดิมทุกประการ เพียงแต่ในช่วงของการประเมินผล ครูจะนำคะแนนทุกคนในกลุ่ม มารวมกันเป็นคะแนนกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนหรือค่าเฉลี่ยสูงสุดจะติดประกาศไว้ที่ป้ายประกาศของห้อง

3.Teams – Games – Tournaments (TGT)

เป็นกิจกรรมที่เหมาะกับการเรียนการสอนในจุดประสงค์ที่ต้องการให้กลุ่มผู้เรียนได้ศึกษาประเด็น หรือปัญหาที่มีคำตอบถูกต้องเพียงคำตอบเดียว หรือมีคำตอบต้องถูกชัดเจน เช่น การคำนวณทางคณิตศาสตร์ การใช้ภาษาไทย ภูมิศาสตร์และทักษะการใช้แผนที่ และความคิดรวบยอดทางวิทยาศาสตร์ ขั้นตอนของกิจกรรมประกอบด้วย

1.ครูนำเสนอบทเรียนหรือความรู้ใหม่แก่ผู้เรียน โดยอาจจะนำเสนอด้วยสื่อการเรียนการสอนที่น่าสนใจหรือใช้การอภิปรายทั้งห้องเรียนโดยครูเป็นผู้ดำเนินการ

2.แบ่งกลุ่มนักเรียนโดยจัดให้คละความสามารถและเพศ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิก 4-5 คน (เรียกกลุ่มนี้ว่า Study Group หรือ Home Group) กลุ่มเหล่านี้จะศึกษาทบทวน เนื้อหาข้อความรู้ที่ครูนำเสนอ สมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถสูงกว่าจะช่วยเหลือสมาชิกที่มีความสามารถด้อยกว่าเพื่อเตรียมกลุ่มสำหรับการแข่งขันในช่วงท้ายสัปดาห์หรือท้ายบทเรียน

3.จัดการแข่งขันโดยจัดโต๊ะแข่งขันและทีมแข่งขัน (Tournaments Teams) ที่มีตัวแทนของกลุ่มแต่ละกลุ่ม (ตามข้อ 2) ที่มีความสามารถใกล้เคียงมาแข่งขันกันตามรูปแบบกติกาที่กำหนด ข้อคำถามที่ใช้ในการแข่งขันจะเป็นคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียนมาแล้วและมีการฝึกฝนเตรียมพร้อมในกลุ่มมาแล้ว ควรให้ทุกโต๊ะแข่งขันพร้อมกัน

4.ให้ค่าคะแนนการแข่งขัน โดยจัดลำดับคะแนนผลการแข่งขันในแต่ละโต๊ะ แล้วผู้เล่นจะกลับเข้ากลุ่มเดิม (Study Group) ของตน

5.นำคะแนนการแข่งขันของแต่ละคนมารวมกัน เป็นคะแนนของทีม ทีมที่ได้คะแนนรวมหรือค่าเฉลี่ยสูงสุดจะได้รับรางวัล

4.Student Teams and Achievement Divisions (STAD)

เทคนิคนี้พัฒนาเพิ่มเติมจากเทคนิคTGT แต่จะใช้การทดสอบรายบุคคลแทนการแข่งขัน มีขั้นตอนกิจกรรมดังนี้

1.ครูนำเสนอประเด็นหรือเนื้อหาใหม่ โดยอาจนำเสนอด้วยสื่อที่น่าสนใจใช้การสอนโดยตรง หรือตั้งประเด็นให้ผู้เรียนอภิปราย

2.จัดผู้เรียนเป็นกลุ่มๆ ละ 4 – 5 คน ให้สมาชิกมีความสามารถคละกัน มีทั้งความสามารถสูง ปานกลาง และต่ำ

3.แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาทบทวนเนื้อหาที่ครูนำเสนอจนเข้าใจ

4.ผู้เรียนทุกคนในกลุ่มทำแบบทดสอบ (Quiz) เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน

5.ตรวจคำตอบของผู้เรียน นำคะแนนของสมาชิกทุกคนมารวมกันเป็นคะแนนกลุ่ม

6.กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุด (ในกรณีที่แต่ละกลุ่มมีจำนวนสมาชิกไม่เท่ากันให้ใช้คะแนนเฉลี่ยแทนคะแนนรวม) จะได้รับคำชมเชย โดยอาจติดประกาศไว้ที่บอร์ด หรือป้ายนิเทศของห้องเรียน

5.Team Assisted Individualization (TAI)

กิจกรรมนี้เน้นการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละบุคคล มากกว่าการเรียนรู้ในลักษณะกลุ่ม เหมาะสำหรับการสอนคณิตศาสตร์ การจัดกลุ่มผู้เรียนจะคล้ายกับเทคนิค STAD และ TGT แต่ในเทคนิคนี้ ผู้เรียนแต่ละคนจะเรียนรู้และทำงานตามระดับความสามารถของตน เมื่อทำงานในส่วนของตนเสร็จแล้วจึงจะไปจับคู่หรือเข้ากลุ่มทำงน ขั้นตอนของกิจกรรมประกอบด้วย

1.จัดผู้เรียนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ แบบคละความสามารถ กลุ่มละ 2 - 4 คน

2.ผู้เรียนทบทวนสิ่งที่เรียนมาแล้ว หรือศึกษาประเด็น / เนื้อหาใหม่ โดยการอภิปราย สรุปข้อความรู้ หรือถามตอบ

3.ผู้เรียนแต่ละคนทำใบงาน ที่ 1 แล้วจับคู่กันภายในกลุ่มของตนเพื่อ

- แลกเปลี่ยนกันตรวจใบงานที่ 1 เพื่อตรวจสอบดูความถูกต้อง
- อธิบายข้อสงสัยและข้อผิดพลาดของคู่ตนเอง หากผู้เรียนคู่ใดทำใบงานที่ 1 ได้ถูกต้องร้อยละ 75 ขึ้นไป ให้ทำใบงานชุดที่ 2 แต่หากคนใดคนหนึ่งหรือทั้งคู่ได้คะแนนน้อยกว่า 75 ให้ผู้เรียนทั้งคู่ทำใบงานชุดที่ 3 หรือ 4 จนกว่าจะทำได้ถูกต้องร้อยละ 75 ขึ้นไปจึงจะผ่านได้

4.ผู้เรียนทุกคนทำการทดสอบ (Quiz)

5.นำคะแนนผลการทดสอบของแต่ละคนมารวมกันเป็นคะแนนกลุ่มหรือใช้คะแนนเฉลี่ย (กรณีจำนวนคนแต่และกลุ่มไม่เท่ากัน)

6.กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดได้รับรางวัลหรือติดประกาศ

6.Group Investigation (GI)

เป็นเทคนิคการเรียนแบบร่วมมือที่สำคัญอีกเทคนิคหนึ่ง เป็นการจัดกลุ่มผู้เรียนเพื่อเตรียมการทำโครงงานกลุ่มหรือทำงานที่ครูมอบหมาย ก่อนใช้เทคนิคนี้ครูควรฝึกทักษะการสื่อสารและทักษะทางสังคมให้แก่ผู้เรียนก่อน เทคนิคนี้เหมาะสำหรับการสืบค้นความรู้หรือแก้ปัญหาเพื่อหาคำตอบในประเด็นหรือหัวข้อที่สนใจ เช่น การเรียนในวิชาชีววิทยาหรือสิ่งแวดล้อม ขั้นตอนการเรียนประกอบด้วย

1.ครูและผู้เรียนร่วมกันอภิปราย ทบทวนเนื้อหา หรือประเด็นที่กำหนด

2.แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ คละความสามารถกลุ่มละ 2 - 4 คน

3.แบ่งเรื่องที่จะศึกษาเป็นหัวข้อย่อย แต่ละหัวข้อจะเป็นใบงานที่ 1 ใบงานที่ 2 ใบงานที่ 3 เป็นต้น

4.ผู้เรียนแต่ละกลุ่มเลือกทำหนึ่งหัวข้อ (ใบงานเพียงใบเดียว) โดยให้นักเรียนที่เรียนอ่อนในกลุ่มเลือกหัวข้อย่อยที่จะศึกษาก่อน หรืออาจให้ผู้เรียนในกลุ่มแบ่งกันหาคำตอบตามใบงานแล้วนำคำตอบทั้งหมดมารวมกันเป็นคำตอบที่สมบูรณ์

5.ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเรื่องจากใบงานที่ศึกษาจนเป็นที่เข้าใจของทุกคนในกลุ่ม

6.ให้แต่ละกลุ่มรายงานผลการศึกษาโดยเริ่มจากกลุ่มที่ทำใบงานที่ 1 จนถึงใบงานสุดท้าย แล้วชมเชยกลุ่มที่ทำงานได้ถูกต้องที่สุด

7.Learning Together (LT)

วิธีนี้เป็นวิธีที่เหมาะสมกับการสอนวิชาที่มีโจทย์ปัญหา การคำนวณหรือฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1.ครูและนักเรียน อภิปราย สรุปเนื้อหาที่เรียนในคาบที่แล้ว

2.แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มคละความสามารถกัน กลุ่มละ 4 - 5 คน

3.ครูแจกใบงานกลุ่มละ 1 แผ่น

4.แบ่งหน้าที่ของผู้เรียนแต่ละคนในกลุ่มดังนี้

คนที่ 1 อ่านคำสั่งหรือขั้นตอนในการดำเนินงาน

คนที่ 2 ฟังขั้นตอนและจดบันทึก

คนที่ 3 อ่านคำถามและหาคำตอบ

คนที่ 4 ตรวจคำตอบ (ข้อมูล)

5.แต่ละกลุ่มส่งกระดาษคำตอบเพียงแผ่นเดียวหรือส่งงาน 1 ชิ้น ผลงานที่เสร็จและส่งเป็นผลงานที่ทุกคนในกลุ่มยอมรับ ซึ่งทุกคนในกลุ่มจะได้คะแนนเท่ากัน

6.ปิดประกาศชมเชยกลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุด

8.Numbered Heads Together (NHT)

เป็นกิจกรรมที่เหมาะสำหรับการทบทวนหรือตรวจสอบความเข้าใจ ขั้นตอนการเรียนประกอบด้วย

1.เตรียมประเด็นปัญหา / ข้อคำถามที่จะให้ผู้เรียนศึกษา

2.แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่ม ๆ กลุ่มละ 4 คน ประกอบด้วย ผู้ที่เรียนเก่งหนึ่งคน ผู้ที่เรียนปานกลางสองคน ผู้ที่เรียนอ่อนหนึ่งคน แต่ละคนมีหมายเลขประจำตัว

3.ถามคำถาม / มอบหมายงานให้ทำ

4.ให้ผู้เรียนอภิปรายในกลุ่มย่อยจนมั่นใจว่าสมาชิกในกลุ่มทุกคนเข้าใจคำตอบ

5.ครูถามคำถามในประเด็นที่กำหนดโดยเรียกหมายเลขประจำตัวผู้เรียนคนใดคนหนึ่งในกลุ่มตอบ

6.ให้คำชมเชยกลุ่มที่สมาชิกในกลุ่มสามารถตอบคำถามได้ถูกต้องมากที่สุด ผู้เรียนทุกคนตรวจสอบความถูกต้องของข้อคำตอบที่ตนและกลุ่มร่วมกันศึกษา ซักถาม ทำความเข้าใจข้อคำตอบจนกระจ่างชัดเจน

9.Co-op Co-op

เป็นเทคนิคที่เน้นการร่วมกันทำงาน โดยสมาชิกของกลุ่มที่มีความสามารถและความถนัดต่างกันได้แสดงบทบาทหน้าที่ที่ตนถนัดเต็มที่ ผู้เรียนเก่งได้ช่วยเหลือเพื่อนที่เรียนอ่อน เป็นกิจกรรมเกี่ยวกับการคิดระดับสูงทั้งการวิเคราะห์และสังเคราะห์ และเป็นวิธีการที่สามารถนำไปใช้สอนในวิชาใดก็ได้ มีขั้นตอนกิจกรรมดังนี้

1.กำหนดขอบข่ายประเด็นหรือเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่จะให้ผู้เรียนได้ศึกษา

2.ผู้เรียนทั้งชั้นเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อกำหนดประเด็นหรือหัวข้อที่จะศึกษา

3.กำหนดกลุ่มย่อย โดยสมาชิกกลุ่มมีความสามารถคละกัน

4.แต่ละกลุ่มเลือกหัวข้อที่จะศึกษา

5.สมาชิกแต่ละกลุ่มช่วยกันกำหนดหัวข้อย่อย แล้วแบ่งหน้าที่รับผิดชอบโดยให้สมาชิกแต่ละคนเลือกศึกษาหัวข้อย่อยคนละหนึ่งหัวข้อ

6.สมาชิกนำผลงานมารวมกันเป็นงานกลุ่ม อาจมีการอ่านทบทวนและปรับแต่งภาษาให้ผลงานกลุ่มที่ทำร่วมกันมีความสละสลวยต่อเนื่อง เตรียมผู้ที่จะนำเสนอผลงานกลุ่ม

7.นำผลงานกลุ่มเสนอต่อชั้นเรียน

8.ทุกกลุ่มช่วยกันประเมินผล โดยประเมินทั้งกระบวนการทำงานกลุ่มและผลงานกลุ่ม

สมศักดิ์ ภู่วิภาดาวรรธน์ (2544 : 4 – 39) ได้กล่าวถึงรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือ ดังนี้

TGT เป็นวิธีการที่ตื่นเต้นสนุกสนานที่สุดในบรรดา 3 วิธีด้วยกัน การที่ต้องแข่งขันกัน ในเกมการเรียนแบบเผชิญหน้ากันทำให้เกิดความตื่นเต้น การต้องแข่งขันทำให้ผู้เรียนใช้เวลาอย่างเป็นประโยชน์มากขึ้น เท่าที่ผ่านมาพบว่าเมื่อเกิดกรณีเสมอกันระหว่างทีม ผู้เรียนจะมาศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม วิธีการนี้เหมาะสมกับการสอนวิชาพื้นฐานที่สามารถถามคำถามที่มีคำตอบแน่นอนตายตัวไม่เหมาะสมกับบางวิชา เช่น วรรณคดี สังคมวิทยาและวิทยาศาสตร์บางสาขา ในกรณีหลังควรใช้วิธีการของ Jigsaw ซึ่งเหมาะสมกับเนื้อหาที่ไม่เน้นความจำ และไม่เน้นการหาคำตอบที่ถูกเพียงคำตอบเดียว

STAD ให้ความตื่นเต้นน้อยกว่า TGT เพราะใช้แบบทดสอบสั้นๆ แทนเกม แต่ผู้เรียนก็ยังคงสนุกเพราะการที่ได้ปรึกษาช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการเรียนเป็นทีมในเนื้อหาเดียวกัน STAD จะใช้เวลาน้อยกว่า TGT แต่ผู้สอนต้องใช้เวลามากในการตรวจให้คะแนนแบบทดสอบ STAD เหมือนกับ TGT ตรงที่ทั้งสองวิธีเน้นคำถามที่ต้องการคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว

Jigsaw เหมือน STAD ในเรื่องที่ว่าสร้างความตื่นเต้นน้อยกว่า TGT การช่วยเหลือกันในกลุ่มเพื่อนจะมีแบบแผนมากกว่า TGT หรือ STAD และ Jigsaw เน้นเรื่องสิ่งที่สมาชิกนำมาให้กลุ่มมากกว่า Jigsaw เหมาะกับเนื้อหาที่เหมาะกับ STAD และ TGT เช่น วรรณคดี สังคมศึกษาและวิทยาศาสตร์ ในส่วนที่เกี่ยวกับความเข้าใจใน Concept และกรณีที่นักเรียนต้องอ่านเนื้อหา Jigsaw จะใช้ได้ดี วิธีการ Jigsaw มีสองแบบ คือ Jigsaw แบบที่สอง และ Jigsaw แบบดั้งเดิม ใน Jigsaw แบบที่สองผู้สอนเตรียมตัวน้อยกว่า แต่ Jigsaw แบบดั้งเดิมมีคุณค่าหลายอย่างเหนือกว่า Jigsaw แบบที่สอง ผู้ใช้จึงควรศึกษาว่าแบบใดจะเหมาะสมกับสถานการณ์ของตนมากกว่า

สรุปได้ว่าเราควรเลือกใช้ TGT หรือ STAD ถ้าเนื้อหาที่ต้องการถาม ถามในข้อความที่ต้องการคำตอบตรงไปตรงมาโดยไม่ต้องแสดงความคิดเห็นและควรใช้ Jigsaw เมื่อเรียนเกี่ยวกับ Concept

การแข่งขันเป็นทีม (Team – Games – Tournaments : TGT)

วิธี TGT แบ่งออกเป็น 5 ตอน คือ

1.การสอนในชั้นเรียน (Class Presentation)

2.ทีม (Teams)

3.เกมส์ (Games)

4.การแข่งขัน (Tournaments)

5.การออกจดหมายข่าว (Newsletters)

การเตรียมการในการใช้ TGT

ขั้นตอนในการเตรียม มีดังนี้

1.เตรียมการเพื่อสอนเนื้อหา

2.เตรียมการฝึกฝนในทีม โดยผู้สอนต้องมีสิ่งต่อไปนี้

2.1.แบบฝึกหัดคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่สอนให้ผู้เรียน 2 คน ต่อ 1 ชุด

2.2.กระดาษคำตอบให้ผู้เรียน 2 คน ต่อ 1 ชุด

3.การเตรียมการแข่งขัน ผู้สอนต้องมีสิ่งต่อไปนี้

3.1.บัตรหรือแผ่นกระดาษแข็งที่เรียงเลข จำนวนหลายๆฉบับหรือหลายชุด

3.2. Game Sheet (กระดาษเล่นเกม) ให้ผู้เรียน 3 คน ต่อ 1 ชุด

3.3.กระดาษคำตอบสำหรับเกม ให้ผู้เรียน 3 คน ต่อ 1 ชุด

3.4.กระดาษบันทึกคะแนนแต่ละเกม ให้ผู้เรียน 3 คน ต่อ 1 ชุด

3.5.กระดาษบันทึกคะแนนแต่ละครั้งของการแข่งขัน ให้สำหรับแต่ละโต๊ะแข่งขัน

4.การเตรียมจัดทำจดหมายข่าว ผู้สอนต้องมีสิ่งต่อไปนี้

4.1กระดาษบันทึกคะแนนรวมของทีม ผู้สอนใช้กระดาษนี้รวมคะแนนแต่ละเกมของทีมที่ได้ คะแนนของทีมจะนำไปสรุปรายงานในจดหมายข่าวต่อไป ผู้สอนต้องมีกระดาษบันทึกคะแนนหนึ่งแผ่นต่อผู้เรียน 4 คน (1ทีม)

4.2.จดหมายข่าว เขียนแล้วแจกผู้เรียนทุกคนในชั้น

ขั้นตอนการจัดการเรียนแบบ TGT

ขั้นที่ 1 บทเรียนที่ 1 (First Lesson) ผู้สอนต้องมีแผนการสอนสำหรับบทเรียน ใช้เวลากี่คาบก็ได้ตามต้องการ

ขั้นที่ 2 บอกให้นักเรียนทราบถึงการจัดทีมและการทำแบบฝึกหัด (Introducing Team Assignment and Team Practice)

<u>ครูต้องมีสิ่งต่อไปนี้</u>

1.แบบฝึกหัดและคำเฉลยให้ผู้เรียน 2 คน ต่อ 1 ชุด

2.บันทึกคะแนนรวมของทีม พร้อมชื่อสมาชิกในทีม (เว้นว่าชื่อทีม)

<u>จากนั้นผู้สอนควรปฏิบัติดังนี้</u>

1.แนะนำทีม

2.บอกให้ผู้เรียนทราบว่าใครสังกัดทีมใด

3.แนะนำให้ผู้เรียนรู้จักการทำแบบฝึกหัดในทีม

ขั้นที่ 3 ทีมทำแบบฝึกหัดต่อ ผู้สอนต้องมีสิ่งต่อไปนี้ คือ

1.บันทึกคะแนนรวมของทีม

2.แบบฝึกหัดและคำเฉลย

ขั้นที่ 4 แนะนำเกี่ยวกับการแข่งขัน ผู้สอนต้องมีสิ่งดังต่อไปนี้

- Game Sheet
- กระดาษคำตอบ
- กระดาษบันทึกคะแนนแต่ละเกม
- บัตรที่เรียงหมายเลขไว้เรียบร้อย จำนวน 1 สำรับ ต่อผู้เรียน 3 คน
- กระดาษบันทึกคะแนนแข่งขันพร้อมรายชื่อผู้เรียนที่เรียงลำดับตาม ความสามารถในการแข่งขันที่ผ่านมาจากลำดับสูงสุดไปหาต่ำสุด โดยผู้สอนควรเข้าใจกฎการเล่นอย่างดีก่อนนำไปให้ผู้เรียนใช้

การคิดคะแนนให้ทีม

หลังจากการแข่งขันแต่ละครั้งสิ้นสุดลง ผู้สอนควรคิดคะแนนทีมแล้วเขียนลงในจดหมายข่าวเพื่อประกาศผลให้รู้ทั่วกัน โดยการตรวจดูคะแนนการแข่งขัน ซึ่งปรากฏในกระดาษบันทึกคะแนนรวมแล้วเขียนคะแนนนี้ลงในบันทึกคะแนนรวมทีมของแต่ละทีมลงในบันทึกคะแนนรวมทีม

การเลื่อนโต๊ะการแข่งขัน

เมื่อจะเริ่มการแข่งขันครั้งใหม่จะต้องมีการเตรียมเลื่อนโต๊ะการแข่งขัน ผู้สอนจะทราบได้ว่าใครควรจะเลื่อนโต๊ะบ้าง จากการดูคะแนนของทีมและเขียนคะแนนลงจดหมายข่าว

การประกาศผล

การประกาศผลให้ผู้อื่นทราบอาจอยู่ในรูปของป้ายนิเทศ นิทรรศการหรือจดหมายข่าว ล้วนสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนในการแข่งขันเป็นอย่างมาก การประกาศผลในจดหมายข่าวเป็นวิธีที่ให้ผลดีที่สุดในบรรดา 3 วิธี ดังกล่าวเพราะก่อให้เกิดความตื่นเต้นทั้งในการแข่งขันและคะแนนที่ออกมาการทำจดหมายข่าวแล้วแจกผู้เรียนทุกคน และถ้าสามารถแจกจดหมายข่าวได้ทันทีหลังจากการแข่งขันจะดีที่สุด

การสิ้นสุดการแข่งขัน

หลังจากเวลาผ่านไป 6 - 10 สัปดาห์ การแข่งขันควรสิ้นสุดลงและก่อนการแข่งขันเสร็จสิ้น 1 สัปดาห์ ผู้สอนควรประกาศให้นักเรียนทราบ เพื่อว่าผู้เรียนต้องการทำให้ดีที่สุดเพื่อเลื่อนอันดับทีมก่อนการสิ้นสุดการแข่งขัน ถ้าผู้สอนต้องการให้มีการเรียนแบบ TGT ต่อไปอีก ก็ควรจะแบ่งทีมใหม่อีกครั้งเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้แพ้มีโอกาสชนะ / และเพื่อให้ผู้เรียนทำความคุ้นเคยกับคนอื่นๆอีก การแข่งขันแบบ TGT ไม่เหมือนกับการแข่งขันทางการเรียนแบบอื่นที่

มักเน้นแต่นักเรียนที่เก่งเท่านั้น จึงจะมีโอกาสแข่งขัน ใน TGT ให้ทั้งผู้เรียนเก่งและไม่เก่งที่ร่วมทีมต่างต้องเข้าแข่งขันและได้รับความชมเชยในผลสำเร็จเท่าเทียม

Student Teams – Achievement Divisions (STAD)

STAD คล้าย TGT แต่ง่ายกว่า การเรียนแบบ STAD ไม่มีการเล่นเกมการแข่งขันแต่ใช้การทดสอบสั้นๆแทน การเรียนวิธีนี้เน้นการให้ความร่วมมือช่วยเหลือกันในทีมมากกว่าการแข่งขันกันตัวต่อตัวแบบใน TGT ผู้สอนอาจใช้ทั้งสองวิธีร่วมกันก็ได้ในการสอน กล่าวคือ สลับการแข่งขันกับการทดสอบในแต่ละสัปดาห์

วิธีการ

การสอนในชั้น การแบ่งทีม การฝึกฝนของทีม บันทึกคะแนนต่าง ๆ และจดหมายข่าวที่ใช้กับ TGT นำมาใช้กับ STAD ได้ทั้งหมด ไม่มีการแข่งขันแต่ใช้แบบทดสอบแทน คือ นักเรียนทุกคนต้องทำแบบทดสอบเกี่ยวกับเนื้อหาที่สอนและจะมี "คะแนนพิเศษ" ให้ผู้เรียนคนที่ทำได้ดีเพิ่มขึ้นจากเดิมอย่างมากในการทดสอบแต่ละครั้ง

แบบทดสอบ

แบบทดสอบเป็นการตั้งปัญหาย่อย ๆ เช่นเดียวกับปัญหาที่ใช้ในการเล่นเกมของ TGT คะแนนที่ได้จากการสอบของสมาชิกแต่ละคนเอามาบวกเป็นคะแนนทีม โดยมีวิธีคิดเช่นเดียวกับคะแนนของการแข่งขันใน TGT

คะแนนพิเศษ

การให้คะแนนพิเศษแก่ผู้เรียนที่สามารถตอบคำถามได้ดีขึ้นมาก เมื่อเปรียบเทียบกับการตอบคำถามคราวก่อนๆ จะช่วยให้ผู้เรียนทุกคนไม่ว่าเก่งหรือไม่เก่งมีส่วนช่วยให้ทีมชนะได้ ระบบการให้คะแนนพิเศษ ทำได้โดยผู้สอนจัดผู้เรียนที่มีความสามารถระดับเดียวกันไว้ในสายเดียวกัน (Achievement Divisions) แต่ละสายประกอบด้วยผู้เรียน 6 คน ถ้าผู้เรียนคนใดทำคะแนนสูงสุดในสาย และสูงกว่ากลุ่มอื่นๆในสาย จะได้คะแนนพิเศษ 2 คะแนน คะแนนพิเศษนี้จะบวกเข้ากับคะแนนที่ได้จากการทำข้อสอบ ผู้สอนควรพิจารณาให้คะแนนพิเศษแก่นักเรียนอ่อนและปานกลาง เพื่อเป็นแรงจูงใจในการเรียนและมีการปรับสายแก่ผู้เรียนที่ทำคะแนนได้ดีมาตลอดหรือคะแนนต่ำมาตลอดตามความเหมาะสม ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนได้อยู่ในสายที่เหมาะสมกับระดับความสามารถของตนอย่างแท้จริง

วิธีการติดต่อภาพ (Jigsaw)

วิธีการนี้ใช้ได้ดีกับเนื้อหาการสอนในวิชาประเภทสังคมวิทยา วรรณคดี วิทยาศาสตร์บางเนื้อเรื่องและวิชาอื่นๆ ที่เน้นการเข้าใจเกี่ยวกับมโนทัศน์ (Concept) มากกว่าการจำ วัสดุที่ใช้กับ Jigsaw II อาจเป็นข้อความในบทเรียนหนึ่งบท เรื่องเล่าชีวประวัติหรือข้อเขียนอื่นๆ ที่มีเนื้อหาเชิงบรรยายหรือเล่าเรื่อง

ผู้เรียนที่เข้าร่วมในวิธีการนี้จะแบ่งเป็นทีม โดยมีสมาชิกที่คละเคล้ากันเช่นเดียวกับทีมใน TGT และ STAD ผู้เรียนแต่ละคนจะได้รับมอบหมายให้อ่านเนื้อเรื่องที่กำหนด และได้รับ "หัวข้อสำหรับผู้เชี่ยวชาญ" ที่ต้องศึกษาโดยละเอียด เมื่อผู้เรียนทุกคนอ่านเนื้อเรื่องจบ ในหัวข้อเดียวกันของแต่ละกลุ่มจะมารวมกันอภิปรายในหัวข้อนั้น โดยใช้เวลาประมาณ 30 นาที หลังจากนั้นผู้เชี่ยวชาญก็จะกลับมายังทีมของตนเพื่ออธิบายในส่วนที่ตนรู้ให้ผู้อื่นฟัง และในที่สุดผู้เรียนทุกคนต้องตอบข้อสอบที่ออกครอบคลุมเนื้อหาทุกข้อ คะแนนที่ผู้เรียนได้จะมารวมเป็นคะแนนของเช่นเดียวกับ STAD และอาจมีคะแนนพิเศษให้ผู้เรียนคนที่ทำคะแนนได้ดีเกินคาด ดังนั้นนักเรียนทุกคนต้องศึกษาในหัวข้อของตนให้ดี เพื่อจะได้ช่วยกันทำให้เพื่อนในทีมทำคะแนนสอบได้ดี หัวใจสำคัญของ Jigsaw คือการพึ่งพาซึ่งกันและกันผู้เรียนทุกคนต้องพึ่งพาความรู้จากผู้เรียนคนอื่น เพื่อได้ทำข้อสอบได้ดี

Jigsaw แบบดั้งเดิม หรือ Jigsaw I

วิธีการ Jigsaw แบบดั้งเดิม ที่ Aronson คิดขึ้นนั้นคล้าย Jigsaw II เกือบทุกประการ ยกเว้นเนื้อหาที่อ่าน กล่าวคือ ในขณะที่วิธีการของ Jigsaw II สมาชิกทุกคนในทีมได้เนื้อหาเดียวกันแต่เน้นจุดอ่านคนละจุด แต่เนื้อหาสำหรับ Jigsaw แบบดั้งเดิมจะถูกตัดออกเป็นส่วนๆ เท่าจำนวนผู้เรียนในทีม ดังนั้นแต่ละคนในทีมได้เนื้อหาไม่ซ้ำกัน ทำให้สมาชิกแต่ละคนเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีข้อความรู้อย่างที่ผู้อื่นไม่มี ผู้เชี่ยวชาญจึงมีความสำคัญต่อกลุ่มในการให้ความรู้มากขึ้นกว่าใน Jigsaw II ถ้าเนื้อหาเป็นเรื่องเกี่ยวกับประเทศอินเดีย ผู้เรียนคนหนึ่งอาจได้ข้อความส่วนที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจของอินเดีย อีกคนอาจได้ข้อความเกี่ยวกับภูมิศาสตร์ของประเทศอินเดีย และอีกคนหนึ่งอาจได้ข้อความเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ เป็นต้น ดังนั้นการที่จะได้เปอร์เซ็นต์ของความสมบูรณ์เกี่ยวกับประเทศอินเดีย ผู้เรียนทุกคนต้องพึ่งพาความรู้ของกันและกัน วิธีการแบบนี้ใช้เวลาน้อยกว่า Jigsaw II เนื่องจากข้อความที่แต่ละคนอ่านนั้นถูกตัดทอนออกเป็นส่วนๆ และแต่ละส่วนเป็นเพียงส่วนหนึ่งของข้อความทั้งหมด

ข้อเสียของ Jigsaw แบบดั้งเดิม ก็คือ ต้องหาเนื้อหาที่เขียนแบ่งเป็นหัวข้อที่เนื้อหาแต่ละหัวข้อเป็นอิสระต่อกันพอที่จะตัดความออกเป็นส่วนๆ ได้ และแต่ละส่วนมีความสมบูรณ์ในข้อความของตนเอง ซึ่งการหาข้อความหรือเนื้อหาที่เขียนทำนองนี้ทำได้ยากเพราะเนื้อหาในหนังสือส่วนใหญ่จะอ้างถึงเรื่องต่างๆ ปนๆ กันไปไม่ขาดจากกันเป็นช่วงๆ ดังนั้นถ้าจะใช้วิธีการ Jigsaw II แบบดั้งเดิมผู้สอนไม่ต้องทำเช่นนี้เพราะทุกคนได้เนื้อเดียวกัน

รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือของกลุ่มสลาวิน มี 5 รูปแบบ สลาวินและคนอื่นๆ (Slavin and others 1987) ดังนี้

1. TAI (Team Assisted Individualization)

TAI เป็นรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือในลักษณะของการผนวกความคิดของการเรียนแบบร่วมมือกับสอนรายบุคคล โดยมุ่งตอบสนองต่อลักษณะและความต้องการที่แตกต่างกันของนักเรียน TAI ได้ถูกพัฒนาขึ้นเพื่อใช้หลักการของการร่วมมือกันเรียนมาแก้ปัญหาที่เกิดจากการสอนรายบุคคล การนำ TAI ไปใช้ต้องยึดหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

1. ครูต้องการลดบทบาทในด้านการจัดการและการตรวจผลงานของนักเรียน

2. ครูต้องใช้เวลาอย่างน้อยครึ่งหนึ่งในการสอนกลุ่มเล็กในแต่ละบทเรียน

3. การจัดระบบการเรียนการสอนจะต้องง่ายไม่ซับซ้อน เพื่อที่จะสามารถให้นักเรียนดำเนินการแทนครูได้

4. เอกสารประกอบหน่วยการเรียน จะต้องอยู่ในลักษณะที่กระตุ้นความสนใจของนักเรียนให้อยากเรียนและศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเองอย่างถูกต้องและรวดเร็ว

5. ครูตรวจสอบความรู้ ความเข้าใจของนักเรียนก่อนเริ่มการเรียนการสอน เพื่อที่นักเรียนจะได้ไม่ต้องเสียเวลาเรียนเนื้อหาที่ตนรู้แล้ว หรือเพื่อป้องกันปัญหาที่นักเรียนจะต้องเรียนเนื้อหาที่ยากเกินไป การตรวจสอบความรู้ความเข้าใจของนักเรียน จะทำให้ครูทราบถึงระดับความสามารถของนักเรียน และจะได้จัดบทเรียนที่เหมาะสมกับความสามารถของแต่ละบุคคล

6. นักเรียนจะต้องสามารถตรวจผลงานของเพื่อนในกลุ่มได้ทุกคน

7.รูปแบบการเรียนการสอนจะต้องสร้างเงื่อนไขเพื่อพัฒนาเจตคติในทางบวกของนักเรียนต่อเพื่อนและการยอมรับคุณค่าซึ่งกันและกัน

รูปแบบของ TAI จะเป็นการประยุกต์ใช้กับการสอนคณิตศาสตร์

2. CIRC (Cooperative Integrated Reading and Composition)

CIRC เป็นรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือ ซึ่งออกแบบเพื่อการสอน อ่าน เขียน และการใช้ภาษาในระดับประถม เพื่อมุ่งการพัฒนาการเรียนให้สูงขึ้น หลักการของ CIRC จะคำนึงถึงการสอนกลุ่มเล็กที่มีความสามารถใกล้เคียงกัน และในขณะเดียวกันก็ให้ความสำคัญของการทำงานกลุ่มที่สมาชิกมีความแตกต่างกันในแง่ของความสามารถและลักษณะอื่นๆด้วย รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของCIRC ประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 3 ประการ คือ กิจกรรมพื้นฐาน กิจกรรมการสอนจับใจความโดยตรง และกิจกรรมผสมผสานระหว่างการเขียนและการใช้ภาษา ในแต่ละกิจกรรมเหล่านี้นักเรียนจะเรียนและทำงานในกลุ่มย่อยของตน ในทุกกิจกรรมจะมีลำดับขั้นตอนการทำกิจกรรม คือ เริ่มต้นครูเสนอบทเรียนต่อทั้งชั้น ฝึกทักษะในกลุ่มย่อยและฝึกทักษะเป็นรายบุคคล

3. TGT (Team – Games – Tournament)

TGT เป็นรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือ ที่สามารถดัดแปลงใช้ได้เกือบทุกวิชา ทุกระดับชั้น รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของ TGT ประกอบด้วยส่วนประกอบสำคัญ 4 ประการ คือ

1. การนำเสนอบทเรียนต่อทั้งชั้น

2. การเรียนกลุ่มย่อย

3. การเล่นเกมแข่งขันดอบปัญหา เกมการแข่งขันตอบคำถามเกี่ยวกับอาการของบทเรียนโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อทดสอบความรู้ ความเข้าใจในบทเรียน เกมประกอบด้วยตัวแทนแต่ละกลุ่ม มีความสามารถทัดเทียมกันมาแข่งขัน เพื่อให้นักเรียนแข่งขันกันกับตัวเองและนักเรียนแต่ละคนมีโอกาสได้ช่วยเหลือกลุ่มให้ประสบความสำเร็จได้เท่าเทียมกัน

4. การยกย่องทีมที่ประสบความสำเร็จทีมที่คะแนนถึงเกณฑ์ที่กำหนดจะได้รับรางวัลหรือได้รับการยกย่อง

4. JIGSAW

เป็นรูปแบบการเรียนร่วมมือที่เหมาะกับวิชาที่เกี่ยวข้องกับการบรรยาย เช่นสังคมศึกษา วรรณคดี บางส่วนของวิชาวิทยาศาสตร์ รวมทั้งวิชาอื่น ๆ ที่เน้นการพัฒนาความรู้ความเข้าใจมากกว่าทักษะ

5. STAD (Student Team – Achievement Divisions)

STAD เป็นรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือที่สามารถดัดแปลงใช้ได้เกือบทุกวิชา ทุกระดับชั้น เป็นรูปแบบที่ง่ายที่สุด และใช้กันแพร่หลายที่สุด

การเรียนแบบร่วมมือมีหลายรูปแบบการที่จะนำรูปแบบใดไปใช้นั้นขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของแต่ละวิชาหรือสภาพแวดล้อมอื่น ๆ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้ รูปแบบ STAD ตามแนวคิดของ สลาวิน เนื่องจากรูปแบบนี้สามารถนำมาดัดแปลงได้เกือบทุกวิชาและทุกระดับชั้น เพื่อเป็นการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พัฒนาทักษะทางสังคมซึ่งเหมาะกับการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 การเรียนแบบร่วมมือในรูปแบบ STAD นี้ เสนอไว้ 5 ประการ ดังต่อไปนี้

1. การนำเสนอบทเรียนต่อทั้งชั้น (Class Presentation)

ครูจะทำการสอนเนื้อหาของบทเรียนแก่นักเรียนพร้อมกันทั้งชั้น ซึ่งครูอาจใช้เทคนิควิธีการสอนรูปแบบใดนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะของเนื้อหาของบทเรียน และการตัดสินใจของครูเป็นสำคัญที่จะเลือกวิธีการที่เหมาะสม และการนำเสนอบทเรียนของครูต้องใช้สื่อประกอบอย่างพอเพียงด้วย

2. การเรียนกลุ่มย่อย (Team Study)

กลุ่มประกอบด้วยนักเรียนประมาณ 4-5 คน ซึ่งมีความแตกต่างกันทั้งในแง่ของผลลัพธ์ทางการเรียนและเพศ หน้าที่ที่สำคัญของกลุ่ม คือ การเตรียมสมาชิกให้สามารถทำแบบทดสอบได้ดีหลังการเสนอเนื้อหาของครูต่อนักเรียนทั้งชั้นแล้ว นักเรียนจะแยกทำงานเป็นกลุ่มเพื่อศึกษาตามบัตรงานหรือกิจกรรมกลุ่มที่ครูกำหนดให้ โดยส่วนมากแล้วกิจกรรมจะอยู่ในรูปการอภิปราย การแก้ปัญหาร่วมกัน การเปรียบเทียบคำตอบและการแก้ความเข้าใจผิดของเพื่อนร่วมทีม กลุ่มเป็นลักษณะที่สำคัญที่สุด สมาชิกในกลุ่มจะต้องทำให้ดีที่สุดเพื่อกลุ่มของตน กลุ่มจะต้องทำให้ดีที่สุดเพื่อช่วยสมาชิกของแต่ละคนของกลุ่ม กลุ่มจะต้องติวและสอนเพื่อนร่วมกลุ่มเพื่อเข้าใจในเนื้อหาที่จะเรียน การทำงานของกลุ่มในลักษณะนี้จะเน้นความสัมพันธ์ของสมาชิกในกลุ่ม การนับถือตนเอง (Self – Esteem) และการยอมรับเพื่อนนักเรียนที่เรียนอ่อน สิ่งที่นักเรียนควรคำนึงถึงในการทำงานของกลุ่มย่อยมีดังนี้

1. นักเรียนต้องช่วยเหลือเพื่อนในทีมให้ได้เรียนรู้เนื้อหาอย่างถ่องแท้

2. ไม่มีใครจะเรียนหรือศึกษาเนื้อหาจบเพียงคนเดียว โดยเพื่อนในกลุ่มยังไม่เข้าใจเนื้อหา

3. ถ้ายังไม่เข้าใจให้ปรึกษาเพื่อนในกลุ่มก่อนจึงจะปรึกษาครู

4. เพื่อนร่วมทีมต้องปรึกษากันเบา ๆ ไม่ให้รบกวนกลุ่มอื่น ในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มย่อยสนับสนุนสิ่งต่อไปนี้

4.1 ให้โอกาสผู้เรียนในการตั้งชื่อทีม

4.2 นักเรียนสามารถเคลื่อนย้ายโต๊ะ เก้าอี้ ภายในกลุ่มหรือย้ายที่ทำงานของกลุ่มได้ภายในชั้นเรียน

4.3 แนะนำให้ผู้เรียนร่วมมือกันทำงานเป็นคู่ หรือ 3 คนก็ได้ โดยให้มีการตรวจผลงานของกันและกัน เมื่อมีการผิดพลาดเพื่อนในทีมต้องช่วยอธิบายให้เข้าใจ

4.4 ไม่ควรจบการเรียนเนื้อหาง่ายๆ จนกว่าจะแน่ใจว่าเพื่อนในทีมทุกคนพร้อมที่จะทำข้อสอบได้อย่างเต็มที่

4.5 ให้มีการอธิบายคำตอบซึ่งกันและกันแล้วจึงนำไปตรวจกับบัตรเฉลยคำตอบ

4.6 เมื่อมีปัญหาให้ปรึกษาเพื่อนร่วมทีมก่อนปรึกษาครู

4.7 ระหว่างผู้เรียนทำกิจกรรม ครูควรเดินไปรอบๆห้อง เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสปรึกษาหารือได้สะดวกและเป็นการเสริมกำลังใจแก่ผู้เรียนด้วย

3. การทดสอบย่อย (Test)

หลังจากเรียนไปได้ประมาณ 1 - 2 คาบ นักเรียนจะต้องได้รับการทดสอบในระหว่างทำการทดสอบ ไม่อนุญาตนักเรียนในกลุ่มให้ช่วยเหลือกัน ทุกคนทำข้อสอบตามความสามารถของตนเอง

4. คะแนนในการพัฒนาตนเอง (Individual Improvement Scores)

ความคิดที่อยู่เบื้องหลังของคะแนนในการพัฒนาตนเองของนักเรียน คือ การให้นักเรียนแต่ละคนมีเป้าหมายเกี่ยวกับผลการเรียนของตนเองที่จะต้องทำให้ได้ตามเป้าหมายนั้น ซึ่งนักเรียนจะทำหรือไม่ จะขึ้นอยู่กับการทำงานหนักเพิ่มมากขึ้นกว่าที่ทำมาแล้วในบทเรียนก่อน นักเรียนทุกคนมีโอกาสได้คะแนนสูงสุดเพื่อช่วยกลุ่ม ซึ่งจะต้องทำคะแนนให้สูงกว่าคะแนนที่ได้ในครั้งก่อน นักเรียนแต่ละคนจะมีคะแนนที่เป็น "ฐาน" ซึ่งได้จากคะแนนในการสอบครั้งก่อน หรือคะแนนจากแบบทดสอบครั้งหลังสุด คะแนนความก้าวหน้าของนักเรียน หรือของกลุ่มจะขึ้นอยู่กับว่าคะแนนที่ได้จากการสอบครั้งหลังสุด ห่างจากคะแนน "ฐาน" มากน้อยเพียงใด

5. กลุ่มที่ได้รับการยกย่องและการยอมรับ (Team Recognition)

กลุ่มที่ได้รับรางวัลเมื่อคะแนนความก้าวหน้าของกลุ่มเฉลี่ยแล้วถึงเกณฑ์ที่กำหนดไว้

การเตรียมการ

ในการเตรียมการเรียนแบบร่วมมือ ครูจะต้องเตรียม

1. วัสดุการสอน

ครูจะต้องเตรียมวัสดุการสอนที่ใช้ในการทำงานกลุ่มประกอบด้วย บัตรเนื้อหา บัตรกิจกรรม และบัตรเฉลยรวมทั้งข้อสอบสำหรับทดสอบนักเรียนแต่ละคน หลังจากเรียนบทเรียนในแต่ละหน่วยแล้ว

2. การจัดนักเรียนเข้ากลุ่ม

แต่ละกลุ่มจะประกอบด้วยนักเรียนประมาณ 4 - 5 คน ซึ่งมีความสามารถทางวิชาการที่แตกต่างกัน กล่าวคือ ประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนสูง 1 คน ปานกลาง 1 คน และต่ำ 1 คน ถ้าเป็นไปได้ควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างเพศด้วย วิธีการจัดนักเรียนเข้ากลุ่มอาจทำได้ ดังนี้

2.1 จัดลำดับนักเรียนในชั้นจากสูงไปหาที่ต่ำที่สุด โดยยึดตามผลการเรียนที่ผ่านมา ซึ่งอาจจะเป็นคะแนนจากแบบทดสอบ ระดับคะแนนเฉลี่ยหรือการพิจารณาตัดสินใจของครูเอง เป็นส่วนประกอบ ครูอาจจะลำบากใจในการจัดลำดับ แต่พยายามให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้

2.2 หาจำนวนกลุ่มทั้งหมดว่ามีกี่กลุ่ม แต่ละกลุ่มควรประกอบด้วยสมาชิกประมาณ 5 คน ฉะนั้นจำนวนทั้งหมดจะมีกี่กลุ่มหาได้จากการหารจำนวนนักเรียนทั้งหมดด้วย 5 ผลหาร ก็คือ จำนวนกลุ่มทั้งหมด ถ้าหารไม่ลงตัว เราอนุโลมให้บางกลุ่มมีสมาชิก 6 คนได้ ตัวอย่างเช่น ถ้ามี นักเรียนในห้องทั้งหมด 30 คน ถ้าแบ่งเป็นกลุ่มละ 5 คน จะได้ทั้งหมด 6 กลุ่มพอดี

2.3 กำหนดนักเรียนเข้ากลุ่ม เพื่อให้ได้กลุ่มที่สมดุลกับในประเด็นต่อไปนี้ คือ

2.3.1 แต่ละกลุ่มจะต้องประกอบด้วยนักเรียนที่มีระดับผลการเรียนจากสูง ปานกลาง และต่ำ

2.3.2 ระดับผลการเรียนโดยเฉลี่ยของกลุ่มจะต้องใกล้เคียงกัน ซึ่งอาจทำได้ดังนี้ คือ

- ให้ชื่อกลุ่มทั้ง 6 กลุ่ม (กรณีมีนักเรียน 30 คน) ด้วยตัวอักษร A – F
- จากนั้นจัดนักเรียนเข้ากลุ่ม โดยเริ่มจากคนเก่งที่สุดให้อยู่ กลุ่ม A ไล่ลงมาเรื่อยๆ จนถึง F คนที่ 6 จะอยู่กลุ่ม F จากนั้นเริ่มใหม่ไล่ย้อนกลับ คือ คนที่ 7 อยู่ในกลุ่ม F ไล่ไปเรื่อย ๆ แต่ไนคนที่ 30 จะไล่จากกลุ่ม A และคนที่ 29 B ไล่ขึ้นไปเรื่อยๆ ประมาณ 2 กลุ่ม ส่วนใหญ่กลุ่มกลางขึ้นอยู่กับความเหมาะสมที่ครูจะจัด ซึ่งจะได้นักเรียนเข้ากลุ่มคละความสามารถ คือ สูง : ปานกลาง : ต่ำ ตามอัตราส่วน 1 : 3 : 1 ดังนี้

ภาพประกอบ 3 ระดับความสามารถของสมาชิกในแต่ละกลุ่มย่อย

กลุ่ม	ระดับความสามารถของนักเรียน				
	สูง	ปานกลาง			ต่ำ
A	1	12	13	19	30
B	2	11	14	20	29
C	3	10	15	21	28
D	4	9	16	22	27
E	5	8	17	23	26
F	6	7	18	24	25

3. การหาคะแนนฐานของนักเรียน

คะแนนฐานของนักเรียนแต่ละคน อาจได้มาจากคะแนนผลการเรียนจากภาคเรียนที่ผ่านมา หรือปีการศึกษาที่ผ่านมาก็ได้ คะแนนฐานจะเปลี่ยนไปทุกครั้งเมื่อทำการทดสอบย่อยโดยจะนำคะแนนที่สอบได้ครั้งที่แล้วเป็นคะแนนครั้งต่อไป

4. การคิดคะแนนความก้าวหน้าของแต่ละคนและทีม

คะแนนความก้าวหน้าของสมาชิกแต่ละคนในทีม คิดคำนวณจากผลต่างระหว่างคะแนนของ ผลของการทดสอบย่อย กับคะแนนฐานของแต่ละคน ซึ่งมีเกณฑ์ในการให้คะแนนดังนี้

ภาพประกอบ 4 แสดงการคิดคะแนนความก้าวหน้า

คะแนนจากการทดสอบ	คะแนนความก้าวหน้า (Improvement Point)
- ได้คะแนนต่ำกว่าคะแนนฐานเกิน 10 คะแนน	0
- ได้คะแนนต่ำกว่าคะแนนฐาน 1 – 10 คะแนน	5
- ได้คะแนนเท่ากับคะแนนฐาน	10
- ได้คะแนนสูงกว่าคะแนนฐาน 1 – 10 คะแนน	15
-ได้คะแนนสูงกว่าคะแนนฐานมากกว่า10 คะแนน	20

รวมคะแนนความก้าวหน้าของสมาชิกแต่ละคนแล้วนำคะแนนนั้นมารวมกันทั้งกลุ่ม จากนั้นหาค่าเฉลี่ยเป็นคะแนนความก้าวหน้าของกลุ่ม และกลุ่มที่จะได้รับการยกย่องหรือได้รับรางวัลจะต้องมีคะแนนตามเกณฑ์ ดังนี้

ภาพประกอบ 5 เกณฑ์คะแนนความก้าวหน้า

คะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม	ระดับ
30 — 39 คะแนน	ดี
40 — 49 คะแนน	ดีมาก
50 คะแนน ขึ้นไป	ยอดเยี่ยม

สำหรับการเรียนแบบร่วมมือในรูปแบบ STAD นี้ กล่าวถึงในเรื่องการประยุกต์ใช้การเรียนแบบร่วมมือ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสอน แนวคิดการเรียนแบบร่วมมือ กำลังแพร่หลายและได้รับความนิยมจากครูในโรงเรียนประถมศึกษา มัธยมศึกษา และสถาบันอุดมศึกษา ทั้งยุโรปและอเมริกา ในการประยุกต์การเรียนแบบร่วมมือมาใช้ในการสอนนั้น ครูจะต้องเข้าใจแนวคิดหลักของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรวมกลุ่มเสียก่อน แล้วพิจารณาสภาพการเรียนการสอนในปัจจุบัน คัดเลือกจุดเด่นของวิธีสอนไปใช้ ให้สอดคล้องกับธรรมชาติ

ของจิตวิทยาของผู้เรียน สิ่งแวดล้อม และพื้นฐานทางวัฒนธรรมของผู้เรียนและชุมชนที่สำคัญครูมีความสนใจและกระตือรือร้นในการทดลองเทคนิควิธีสอนแบบใหม่ๆกระบวนการที่จะประยุกต์ใช้การเรียนแบบร่วมมือในรูปแบบ STAD ไปสู่ความสำเร็จ

ในการประยุกต์ใช้การเรียนแบบร่วมมือในรูปแบบ STAD มีแนวทางและขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1.การกำหนดรายวิชาและบทเรียนให้อยู่ในรูปของการเรียนแบบร่วมมือ ในรูปแบบ STAD ซึ่งประกอบด้วย การนำเสนอข้อมูล การทำงานร่วมกัน การทดสอบ การปรับปรุงคะแนน และการตัดสินผลงานของกลุ่ม

การนำเสนอข้อมูล ครูจะเป็นผู้นำเสนอข้อมูลอาจเป็นการใช้เอกสารหรือการบรรยายเพื่อให้นักเรียนได้เกิดความสนใจเรื่องที่จะเรียน และเห็นแนวทางที่จะทำกิจกรรมกลุ่มต่อไป

การทำงานกลุ่ม นักเรียนจะทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม กลุ่มหนึ่งมี 5 คน ซึ่งมีผลการเรียนและเพศคละกัน หน้าที่สำคัญของกลุ่มคือ การช่วยเหลือกัน เรียนร่วมกัน อภิปรายปัญหาร่วมกัน รวมทั้งการตรวจสอบคำตอบ การแก้ไขคำตอบ หัวใจสำคัญอยู่ที่สมาชิกแต่ละคน ทุกคนจึงต้องทำให้ดีที่สุด สมาชิกเรียนรู้ ให้กำลังใจ และเข้าร่วมกัน

การทดสอบ เมื่อครูสอนไปประมาณ 1-2 ครั้ง นักเรียนทุกคนจะเข้าทำการทดสอบในสาระที่เรียน ต่างคนต่างสอบจะช่วยเหลือกันไม่ได้

การปรับปรุงคะแนน จะเปิดให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถของตนอย่างเต็มที่ จึงให้นักเรียนสามารถปรับปรุงคะแนนของตนเองได้สูงขึ้น

การตัดสินผลงานของกลุ่ม จะพิจารณาผลรวมของการปรับปรุงคะแนนของสมาชิกในกลุ่ม กำหนดระดับผลความสำเร็จตามคะแนนที่ได้ของกลุ่ม อาจเป็น ประกาศนียบัตร คำชมเชย รางวัล เป็นต้น

จากที่กล่าวมาสามารถสรุป การเรียนแบบร่วมมือ ตามรูปแบบ STAD ได้ดังภาพประกอบ 6

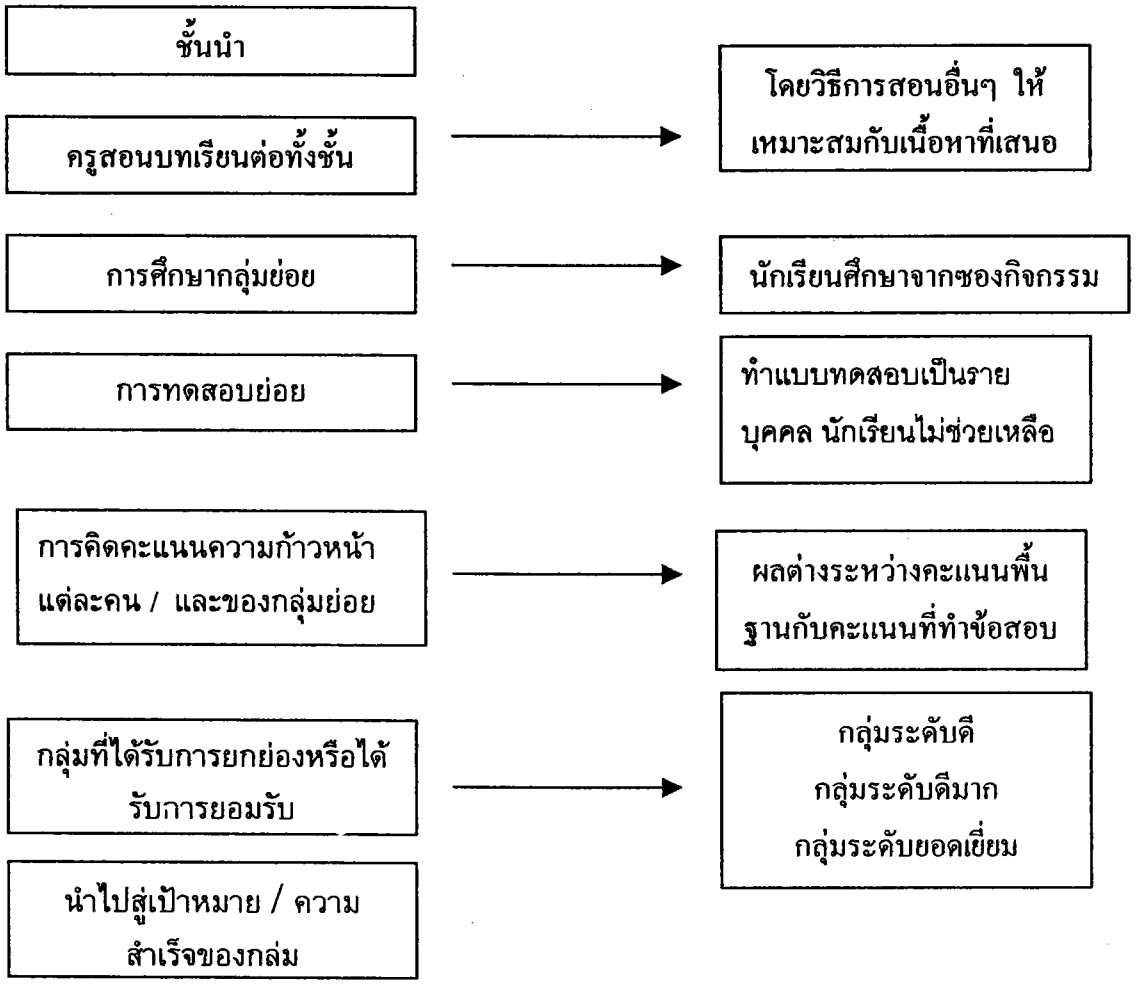

ภาพประกอบ 6 การสรุปการเรียนแบบร่วมมือ ตามรูปแบบ STAD

2. การจัดนักเรียนเข้ากลุ่ม จัดตามหลักการ คือ ในแต่ละกลุ่มนักเรียนจะมีความสามารถและสภาพใกล้เคียงกัน คือคละเพศ มีทั้งนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนสูง ปานกลาง ต่ำ

3. การจัดโต๊ะเรียน ในการเรียนการสอนแบบนี้มีแนวทางในการจัดโต๊ะเรียนเพื่อให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน

4. การดำเนินการสอนใช้แนวทางแต่ละขั้นตอนตามที่กล่าวมาแล้วในข้อ 1 ซึ่งจะแบ่งออกเป็นขั้นตอนง่ายๆ 6 ขั้นตอน คือ บอกเป้าหมายและแนวทางการเรียนเป็นการจูงใจให้นักเรียนสนใจเรียน การนำเสนอข้อมูลใหม่ที่จะสอน การแบ่งกลุ่มนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมนักเรียนช่วยเหลือกันทำงานกลุ่ม การทดสอบย่อย และขั้นสุดท้ายคือการหาคะแนนความก้าวหน้ารายบุคคลและรายกลุ่ม

การประยุกต์การเรียนแบบร่วมมือ ตามรูปแบบ STAD นี้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการสอนที่ต้องเน้นการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ตามความสามารถจากการเรียนรู้ร่วมกันในกลุ่ม เป็นรูปแบบที่จำลองการอยู่ร่วมกันในสังคมมาสู่ห้องเรียน นักเรียนจะได้ฝึกกิจกรรมการอยู่ร่วมกัน การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ที่คำนึงถึงความสำเร็จของกลุ่มเป็นสำคัญ

5. ความแตกต่างระหว่างกลุ่มการเรียนแบบเรียนร่วมมือกับกลุ่มการเรียนทั่วไป

ความแตกต่างระหว่างกลุ่มการเรียนแบบร่วมมือกับกลุ่มย่อยธรรมดา มีดังนี้ (อารี สัณหฉวี. 2535: 34 อ้างอิงจาก Johnson and Johnson. 1975)

กลุ่มการเรียนแบบร่วมมือ	กลุ่มการเรียนแบบทั่วไป
- พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน	- ไม่จำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยกัน
- สมาชิกแต่ละคนจะต้องรับผิดชอบในผลงานของตนเอง	- แต่ละคนไม่จำเป็นต้องรับผิดชอบในผลงานของตน
- เน้นทั้งผลงานและกระบวนการ	- เน้นแต่ผลงาน
- สอนทักษะทางสังคม	- ไม่สนใจที่จะสอนทักษะทางสังคม
- ครูต้องสังเกตใกล้ชิดและให้ความช่วยเหลือ	- ครูมักปล่อยให้กลุ่มทำงานของตนเอง
- เน้นกระบวนการกลุ่มและมีการสนับสนุนช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	- ไม่เน้นกระบวนการกลุ่ม
- คละความสามารถของสมาชิกในกลุ่ม	- มักจะจัดกลุ่มตามความสามารถใกล้เคียงกัน

ภาพประกอบ 7 ความแตกต่างระหว่างกลุ่มการเรียนแบบเรียนร่วมมือกับกลุ่มการเรียนทั่วไป

4. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบร่วมมือ

ทฤษฎีสนามของเคิร์ท เลวิน

ทิศนา แขมมณี (2544 : 10 – 12) ได้สรุปแนวคิดและทฤษฎีสนามของเคิร์ท เลวิน ไว้ดังนี้

1. พฤติกรรมจะเป็นผลมาจากพลังความสัมพันธ์ของสมาชิกในกลุ่ม

2. โครงสร้างของกลุ่มจะเกิดจากการรวมกลุ่มของบุคคลที่มีลักษณะแตกต่างกัน

3.การรวมกลุ่มแต่ละครั้งจะต้องมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่มโดยปฏิสัมพันธ์ในรูปของการกระทำ ความรู้สึกและความคิด

ทฤษฎีแรงจูงใจ

อารี พันธ์มณี (2534 : 198 - 200) ได้กล่าวถึงหลักในการสร้างแรงจูงใจในการเรียนดังนี้

1.การชมเชยและการตำหนิ ทั้งการชมเชยและการตำหนิจะมีผลต่อการเรียนรู้ของเด็กด้วยกันทั้ง 2 อย่าง จากการพิจารณาโดยละเอียดเกี่ยวกับอิทธิพลของการชมเชยและการตำหนิปรากฏว่า โดยทั่วไปแล้วการชมเชยจะให้ผลดีกว่าการตำหนิเล็กน้อย เด็กโตชอบการชมเชยมากกว่าการตำหนิ การชมเชยจะมีผลต่อการเรียนรู้ของเด็กหญิงน้อยกว่าเด็กชาย ส่วนเด็กที่เรียนดีนั้นเมื่อถูกตำหนิจะมีความพยายามมากกว่าที่จะได้รับการชมเชย

2.การทดสอบบ่อยครั้ง คะแนนจากการทดสอบจะเป็นสิ่งจูงใจ มีความหมายต่อนักเรียนอย่างมาก การทดสอบบ่อยครั้งจะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจมากขึ้นอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ทำให้นักเรียนตื่นตัวในการเรียน สนใจ เอาใจใส่จริงจังมากขึ้น จะส่งผลต่อการเรียนของเด็กด้วย

3.การค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ครูควรส่งเสริมให้นักเรียนได้ค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง การเสนอแนะหรือกำหนดหัวข้อที่จะทำให้นักเรียนสนใจใคร่รู้ เพื่อให้เด็กค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง หัวข้อต่อไปนี้เป็นเรื่องที่น่าสนใจ น่าสงสัย ไม่แน่ใจ หรือเกิดความสึกขัดแย้งก็ได้ ซึ่งจะทำให้นักเรียนเกิดความสนใจ จนกว่าจะสามารถค้นคว้าหาความรู้มาสนองความสนใจนั้นได้ อย่างไรก็ตามการกำหนดหัวข้อต้องระวังอย่าให้ยากเกินความสามารถหรือต้องใช้ระยะเวลานานเกินไป เพราะจะทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย และหมดความสนใจและทำให้เกิดผลเสียต่อการเรียนของนักเรียนได้

4.วิธีการที่แปลกใหม่ ควรนำวิธีการที่แปลกใหม่เพื่อเร้าความสนใจ โดยใช้วิธีการใหม่ซึ่งนักเรียนไม่คาดคิดหรือมีประสบการณ์มาก่อน เช่น การให้นักเรียนร่วมกันวางเค้าโครง การประเมินผลการเรียนการสอน ให้นักเรียนคิดทำกิจกรรมต่างๆ ซึ่งแปลกไปกว่าที่เคยทำ วิธีการแปลกใหม่จะช่วยให้นักเรียนเกิดความสนใจและมีแรงจูงใจในการเรียนการสอน

5.ตั้งรางวัลสำหรับงานที่ได้รับมอบหมาย ครูควรตั้งรางวัลล่วงหน้าแก่งานที่นักเรียนทำสำเร็จ เพื่อยั่วยุให้นักเรียนพยายามมากขึ้นและครูควรพยายามให้เด็กมีโอกาสได้รับแรงเสริมกำลังกันอย่างทั่วถึงกัน ไม่ควรเน้นเฉพาะผู้ที่ชนะแข่งขันเท่านั้น แต่อาจให้รางวัลในการแข่งขันกับตนเองก็ได้

6.ตัวอย่างจากสิ่งที่เด็กคุ้นเคยและคาดไม่ถึง การยกตัวอย่างประกอบการสอน ควรเป็นสิ่งที่เด็กคุ้นเคยมาแล้ว เพื่อให้นักเรียนเข้าใจง่ายและรวดเร็วขึ้น

7.เชื่อมโยงบทเรียนใหม่กับสิ่งที่เคยเรียนมาก่อน การนำเอาสิ่งใหม่ไปเชื่อมโยงสัมพันธ์กับสิ่งที่เคยรู้มาก่อนจะทำให้เข้าใจง่ายและชัดเจนขึ้น ซึ่งทำให้นักเรียนสนใจบทเรียนมากขึ้น เพราะคาดหวังไว้ว่าจะได้นำเอาสิ่งที่เรียนไปใช้ประโยชน์และเป็นพื้นฐานในการเรียนต่อไป

8.เกมและการเล่นละคร การสอนที่ให้เด็กได้ปฏิบัติจริงทั้งในการเล่นเกมและการแสดงละคร ทำให้เด็กเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน จะช่วยให้เข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้นด้วย

9.สถานการณ์ที่ทำให้เด็กไม่พึงปรารถนา สถานการณ์ในชั้นเรียนที่อาจทำให้นักเรียนเบื่อ ไม่พอใจ ขัดแย้ง ควรหาทางลดหรือขจัด เพราะเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ของนักเรียนอาจทำให้ไม่เข้าใจในบทเรียนได้

ฉะนั้นในการเรียนการสอน ครูต้องมีการสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนอยากเรียน ให้สนใจเรียนเสียก่อนจึงจะเรียนได้ดี ด้วยการนำเอาหลักการทฤษฎีและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องมาประยุกต์ใช้เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายและเกิดประสิทธิภาพต่อการเรียนได้

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิชาสังคมศึกษา

1. ความหมายของวิชาสังคมศึกษา

สังคมศึกษา หมายถึง เนื้อหาที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ (พนัส หันนาคินทร์. 2518 : 6)

สังคมศึกษา หมายถึง วิชาที่มนุษย์ได้เรียนรู้และเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์และมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม เพื่อพัฒนาให้เป็นพลเมืองที่ดีมีประสิทธิภาพ ในการสร้างสรรค์สันติสุขและความมั่นคงในการดำรงชีวิตของตนเอง สังคมและโลก วันเพ็ญ วรรณโกมล(2544 : 3)

สังคมศึกษา หมายถึง วิชาที่ว่าด้วยความสัมพันธ์ของมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและทางสังคม ทั้งกล่าวถึงวิธีการที่มนุษย์จะใช้สิ่งแวดล้อมเพื่อสนองความต้องการของตนในการดำรงชีวิต (Jarolimek John, 1967 : 4)

สังคมศึกษา หมายถึง วิชาที่ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับสังคมมนุษย์ เศรษฐกิจ กิจกรรมทางการเมืองทั้งในอดีต ปัจจุบันและอนาคต ตลอดจนสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อมนุษย์ การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ การแก้ปัญหาและวางแนวทางสำหรับอนาคตของผู้เรียน (John U..Michaeles, 1968 :3 – 4)

สรุปได้ว่า สังคมศึกษา หมายถึงวิชาที่ว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและกิจกรรมทางสังคม ตลอดจนการแก้ปัญหาและวางแนวทางในการดำรงชีวิต

2. ขอบข่ายของวิชาสังคมศึกษา

สังคมศึกษานำมาจากสังคมศาสตร์แขนงต่างๆและศาสตร์อื่นๆที่เกี่ยวข้อง โดยคัดเลือกมาเฉพาะส่วนที่จำเป็น สอดคล้องกับความต้องการของสภาพเศรษฐกิจและสังคมให้แก่เยาวชนของชาติ จึงเป็นวิชาที่มีลักษณะเป็นสหวิทยาการ (Interdisciplinary) เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันดังภาพประกอบ 8 (วันเพ็ญ วรรณโกมล. 2544 : 4)

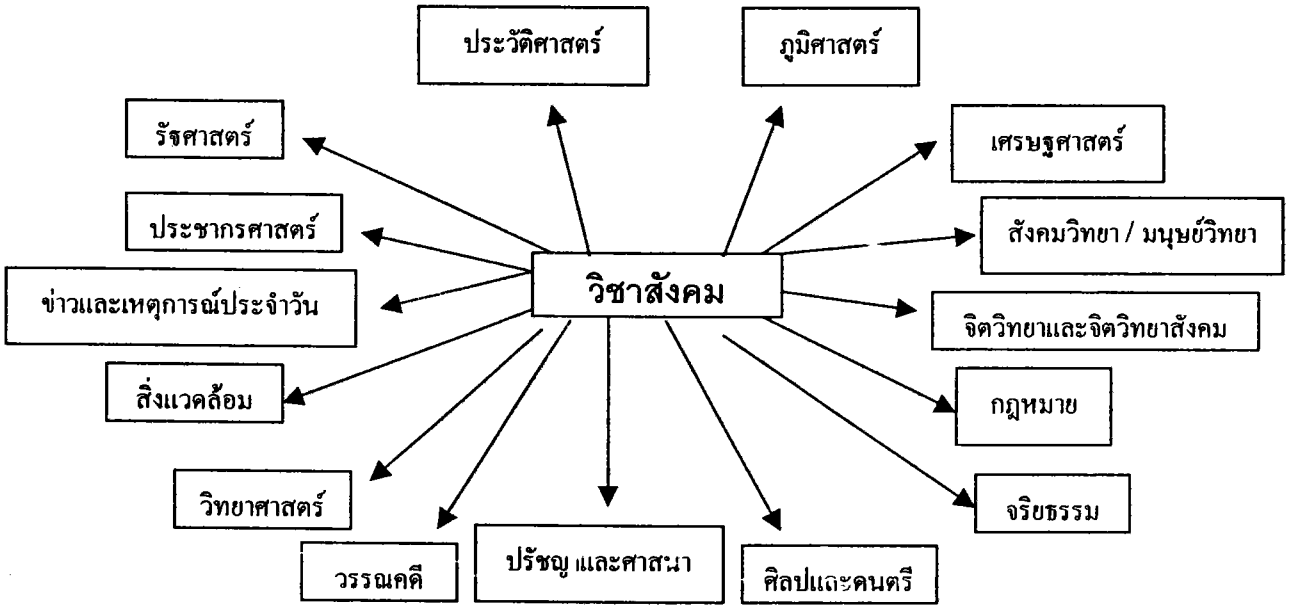

ภาพประกอบ 8 แผนภูมิแสดงขอบข่ายของวิชาสังคมศึกษา

จากแผนภูมิจะเห็นได้ว่าวิชาสังคมศึกษามีขอบเขตกว้างขวางมากเท่ากับทุกสิ่งทุกอย่างในโลก มีความยาวนานและลึกซึ้งคิดเป็นระยะเวลาเป็นล้านๆปีก่อนประวัติศาสตร์ ไปจนถึงการเตรียมการเพื่อสภาพแวดล้อมทางสังคมและทางธรรมชาติในอนาคต ดังนั้นจึงต้องหลอมรวมศาสตร์ในสาขาสังคมศาสตร์ในสาขาต่างๆและศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องด้วยกันเป็นสหวิทยาการและเรียบเรียงเนื้อหาเข้าด้วยกันอย่างสัมพันธ์สอดคล้องต่อเนื่องและเป็นเหตุเป็นผลกัน

3.เป้าหมายในวิชาสังคมศึกษา

1. เป็นการถ่ายทอดมรดกทางสังคม กล่าวคือ ต้องการให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ทางสังคมได้แก่ การเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม ประเพณี อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมที่มีต่อมนุษย์ การจัดระบบขององค์กรต่าง ๆ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ฯลฯ

2. การนำความรู้ไปแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน คือ การมุ่งศึกษาให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ต่างๆ ที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ เช่น การปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม การปรุงแต่งชีวิตให้ดีขึ้น การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การปฏิบัติตนตามกฎหมายบ้านเมือง ฯลฯ

3. เป็นการพัฒนาทักษะ ค่านิยม เจตคติ มุ่งฝึกฝนให้เยาวชนมีค่านิยมที่ดี เจตคติที่มีความซาบซึ้งในศิลปวัฒนธรรมและเต็มใจจะเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม สร้างสรรค์ให้สังคมมีคุณค่าและการดำรงตนอยู่ในสังคมอย่างผาสุก

4. เป็นการศึกษาให้เป็นพลเมืองที่ดีตามระบอบประชาธิปไตย ให้มีความเข้าใจในระบบการเมืองการปกครอง รู้จักสิทธิและหน้าที่ มีบทบาทการเมือง ยึดหลักประชาธิปไตยในการดำรงชีวิต เข้าร่วมกิจกรรมของสังคมได้ช่วยเหลือในการพัฒนาประเทศหรือสังคมที่ตนอาศัยอยู่ให้เจริญก้าวหน้า

5. ฝึกให้เป็นคนมีนิสัยใฝ่รู้ มีความกระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ติดตามข่าวสารและสถานการณ์รอบๆ ตัว เพื่อให้เป็นคนทันต่อเหตุการณ์และทันโลก สามารถวิเคราะห์ข่าวสารและสถานการณ์ได้ถูกต้อง อันจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปแก้ปัญหาชีวิตประจำวัน

6. ฝึกให้เป็นคนมีศรัทธาและยึดมั่นในศาสนาที่ตนนับถือ และปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนาจะช่วยให้ชีวิตมีแต่ความสุข จิตใจเบิกบาน แจ่มใส มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีเหตุผล ทำให้สังคมมีความสงบเรียบร้อยและพัฒนาไม่หยุดยั้ง

4. คุณค่าของวิชาสังคมศึกษา

วิชาสังคมศึกษาเป็นวิชาที่มีค่าในการสร้างสรรค์ประโยชน์สุขเป็นสำคัญ ซึ่งจะชี้ให้เห็นคุณค่าของวิชาสังคมศึกษา ดังนี้ (หทัย ตันหยง. 2525 : 25 – 26)

1. ช่วยให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ชีวิตในทางสร้างสรรค์ ประสบการณ์ย่อมประกอบด้วยความรู้ ทัศนคติและทักษะ ซึ่งผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเอง พัฒนาสังคม ปรับตัวให้เข้ากับสภาวะของสังคมได้เป็นอย่างดี

2. ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจอย่างแจ่มแจ้งต่อสังคมมนุษย์ สังคมมนุษย์ย่อมมีระบบองค์กรและระบบความสัมพันธ์ซับซ้อน ความเข้าใจสังคมย่อมเป็นทางให้เกิดความร่วมมือสร้างประโยชน์สุขแก่สังคมส่วนรวมได้เป็นอย่างดี

3. ช่วยให้ผู้เรียนสามารถแสดงบทบาทในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพและแนบเนียนสอดคล้องกับค่านิยมในสังคม บุคคลย่อมมีหน้าที่ตั้งแต่เกิดไปจนกระทั่งวาระสุดท้ายของชีวิตโดยกิจวัตรประจำวันของมนุษย์ จะต้องมีความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนมนุษย์และสิ่งแวดล้อม ปัญหาสังคมทุกวันนี้ย่อมเกิดจากพฤติกรรมที่ผิดปกติ หรือที่เรียกว่าสังคมพิการ (Social Disorder) ก็เพราะมนุษย์ไม่เคารพในระเบียบของสังคม ประพฤติผิดเพี้ยนจากค่านิยมของสังคม

4. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจปทัสถานของสังคม (Social Norm) และสามารถปฏิบัติตามปทัสถานนั้น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะก่อให้เกิดความสงบสุขในสังคม ปทัสถานทางสังคมย่อมแสดงออกได้ในทุกทางระเบียบข้อบังคับ แนวปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีในสังคมนั้น ๆ

5. ช่วยให้ผู้เรียนเกิดแนวคิดทัศนคติ และหลักการที่จะแก้ปัญหาสังคมด้วยหลักแห่งปัญญา (Method of Intelligence) และหลักเหตุผลโดยปราศจากซึ่งนิสัยคดโกง ทุจริต มัวเมา มีโมหะโทสะ โหดร้ายทารุณและขาดมนุษยธรรม

6. ช่วยให้ผู้เรียนมีทัศนคติ และ ทักษะนิสัยที่จะดำรงชีวิตอยู่ด้วยวิธีทางแห่งหลักประชาธิปไตย หลักประชาธิปไตยนั้น หมายถึง ปทัสถานทางสังคมที่เกิดขึ้นจากน้ำใจของบุคคลหรือสมาชิกของสังคมที่เกื้อกูลเพื่อนมนุษย์ซึ่งกันและกัน

6.1 เคารพในความเป็นเพื่อนมนุษย์ซึ่งกันและกัน เห็นคุณค่าแห่งความเป็นคน คุณค่าของชีวิตไม่ทำร้าย เบียดเบียนซึ่งกันและกัน น้ำใจดังกล่าวเป็นที่ตั้งแห่งคารวะธรรม

6.2 เอื้อเฟื้อเกื้อกูลแบ่งปัน มีเมตตาธรรมที่จะเห็นผู้อื่นมีความสุขเสมอตน สามารถร่วมมือร่วมใจในการประกอบกิจกรรมต่างๆ ให้บรรลุเป้าประสงค์และก่อประโยชน์สุขในสังคม น้ำใจดังกล่าวเป็นที่ตั้งแห่งสามัคคีธรรม

6.3 ใช้หลักแห่งปัญญาและเหตุผลเป็นเครื่องแก้ปัญหาและตัดสินใจ ในกิจการใดๆ มีความมั่นคงในคุณธรรม เคารพต่อหลักคุณธรรม ปทัสถานทางสังคม และค่านิยมในสังคม น้ำใจดังกล่าวเป็นที่ตั้งแห่งปัญญาธรรม

นอกจากนี้ เจริญ จามรธัญญวาท (2534 : 10 – 12) ได้กล่าวถึงคุณค่าของวิชาสังคมศึกษาที่มีต่อผู้เรียนดังนี้

1. ให้มีความเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ผู้เรียนได้ศึกษาปัญหาต่าง ๆ ทั้งใกล้ตัวและไกลออกไป ทั้งปัญหาของตนเองและส่วนรวม ศึกษาถึงกลไกและรูปแบบองค์กรต่าง ๆ ของสังคม เข้าใจปัญหาการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ได้เรียนรู้พฤติกรรมของกลุ่มชนรวมทั้งปัญหาต่าง ๆ ที่มนุษย์กำลังเผชิญอยู่

2. ก่อให้เกิดกระบวนการและทักษะทางสังคม การศึกษาวิชาสังคมศึกษาอีกประการหนึ่งคือ ฝึกให้ผู้เรียนเกิดทักษะทางสังคม เช่นทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการอยู่ร่วมกัน ทักษะการศึกษาหาความรู้ ทักษะกระบวนการ ทักษะการทำงานกลุ่ม ทักษะต่าง ๆ เหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อมีการจัดระเบียบการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรได้อย่างเหมาะสม ทักษะดังกล่าวเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติ มีอิสรภาพ ในขณะเดียวกันก็ให้ผู้เรียนเกิดความคิด มีเหตุผล มีวิจารณญาณ รู้จักตัดสินใจ และแก้ปัญหาร่วมกัน ซึ่งจะเป็นรากฐานการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยให้เจริญก้าวหน้า สอดคล้องกับระบอบการปกครองของประเทศ

3. ปลูกฝังเจตคติ ค่านิยม และความซาบซึ้ง คือพัฒนาด้านจิตพิสัย วิชาสังคมศึกษาจะช่วยให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของกฎหมาย จารีตประเพณี ระเบียบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของสังคม ตระหนักถึงภาระและหน้าที่ของตนมีความรับผิดชอบและแก้ไขปัญหาของสังคมด้วยความเต็มใจ มีเหตุผล ฯลฯ วิชาสังคมศึกษาจะช่วยขัดเกลาให้เยาวชนมีค่านิยมที่ดี มีความซาบซึ้งในศิลป

วัฒนธรรม ประเพณีของชาติสิ่งเหล่านี้จะทำให้ผู้เรียนเกิดความริเริ่มสร้างสรรค์ และเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม ซึ่งเท่ากับเป็นการแก้ไขปัญหาของสังคมอีกทางหนึ่ง

4. มีมาตรฐานของสังคม สังคมศึกษาเป็นวิชาที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของสังคม ไม่ว่าจะเป็นกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับก็ตาม หากผู้เรียนได้มีความรู้ความเข้าใจปฏิบัติตนอย่างเคร่งครัดย่อมทำให้สังคมนั้นเป็นสุข ลดปัญหาความขัดแย้งอย่างสิ้นเชิง เพราะแต่ละคนจะเลือกประพฤติและปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกัน ย่อมทำให้สังคมมีมาตรฐานดีขึ้นในที่สุด

5. การแก้ปัญหาร่วมกัน วิชาสังคมศึกษามุ่งที่จะปลูกฝังวิถีทางแห่งประชาธิปไตย คือ ฝึกให้ผู้เรียนแก้ไขปัญหาอย่างมีหลักการและเหตุผล มีการตัดสินใจร่วมกัน รู้จักเสียสละ เห็นประโยชน์ส่วนรวมยิ่งกว่าส่วนตน ฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้เรียนสามารถค้นคว้าหาศึกษาความรู้ และวินิจฉัยข้อเท็จจริงโดยอาศัยเหตุผลและหลักฐานต่างๆ รู้จักนำข้อมูลมาเปรียบเทียบวิเคราะห์ปัญหาต่างๆของสังคม รู้จักตัดสินใจแก้ไขปัญหาโดยวิถีทางแห่งปัญญาและมีเหตุผล

6. ปลูกฝังให้เกิดความรักชาติ มีความหวงแหนและรู้จักเสียสละเพื่อส่วนรวม เข้าใจและซาบซึ้งผลงานอันดีเด่นของคนไทย และธำรงไว้ซึ่งประเพณีอันดีงามของชาติ

7. ปลูกฝังให้เกิดความรับผิดชอบ เข้าใจบทบาทและหน้าที่ของตน เสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างสมาชิกขององค์กรต่างๆ และสถาบันต่างๆ ของสังคม

8. ปลูกฝังให้เกิดความรักและความผูกพันธุ์กับท้องถิ่นของตน ให้ความร่วมมือในการอนุรักษ์ทรัพยากรและสภาพแวดล้อม โดยคำนึงถึงประโยชน์ร่วมกัน

9. ปลูกฝังให้เป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย หากผู้เรียนได้ผ่านกระบวนการเรียนการสอนได้อย่างครบถ้วนก็เชื่อแน่ว่าจะเป็นพลเมืองดีในอนาคตได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

จารุวรรณ เพ็ญสุข (2533:175) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและมนุษยสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาของสังคมศึกษา ด้วยวิธีการเรียนเป็นทีมที่จัดกิจกรรมด้วยวิธีการใช้กรณีตัวอย่างกับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01มนุษยสัมพันธ์ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และพบว่านักเรียนทั้งสองกลุ่มมีมนุษย์สัมพันธ์หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อัจฉราพร ทรัพย์แก้ว (2536 : 85) ได้ศึกษาผลของการมีส่วนร่วมในกระบวนการปฏิสัมพันธ์กลุ่มต่อการพัฒนาการด้านทักษะ การคิดอย่างมีวิจารณญาณในห้องเรียนแบบร่วมมือ ในวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในชั้นประถมศึกษาปีที 5 พบว่า นักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือ มีคะแนนทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณหลังการเรียนสูงกว่าการเรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สายวรุณ ทองวิทยา (2539 : 55) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาและมนุษยสัมพันธ์ในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่สอนโดยการเรียนแบบ เอส ที เอ ดี กับการสอนตามคู่มือครู ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบ เอส ที เอ ดี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มนุษย์สัมพันธ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

งานวิจัยในต่างประเทศ

นาทีฟ และอมาลยา (Native and Amalya. 1986 : 44) ได้ทำการศึกษาวิจัยผลของการใช้ยุทธวิธีการเรียนแบบร่วมมือที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา ในระดับเกรด 6 การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เพื่อต้องการดูผลของการใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือ 3 วิธี เปรียบเทียบกับการเรียนแบบกลุ่มเดิม รูปแบบการเรียนทั้งสามได้แก่ การเรียนด้วยกัน การเรียนแบบสะสมความรู้ (Jigsaw 2) การเรียนแบบร่วมมือร่วมกลุ่ม (Co – op Co – op) และการเรียนแบบรับผิดชอบต่อตนเอง การวิจัยครั้งนี้ได้สุ่มตัวอย่างนักเรียนที่เรียนวิชาสังคมศึกษามาจำนวน 129 คน โดยใช้เวลาทดลอง 9 สัปดาห์ ใช้ครู 4 คน หมุนเวียนเข้าสอน โดยใช้วิธีที่แตกต่างกัน ครูที่เข้าสอนจะได้รับการฝึกเป็นเวลา 24 ชั่วโมง ก่อนทำการสอน ผลการวิจัย พบว่าการเรียนการสอนด้วยวิธีแบบร่วมมือ 2 ใน 3 วิธีมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุม

มอแกนและบอบเบทท์ (Morgan and Bobbette. 1987 : 3034) ได้ทำการศึกษาเรื่องการเรียนแบบร่วมมือ วิธีการที่ครูใช้ การจัดสภาพห้องเรียน การรวมกลุ่มทางสังคม และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนในห้องเรียนที่มีการจัดการการเรียนการสอนโดยวิธีการเรียนแบบร่วมมือ จะมีทัศนคติในทางบวกต่อวิชาที่เรียนมากกว่านักเรียนที่เรียนในห้องเรียนที่ใช้วิธีเรียนแบบปกติมากกว่า 30 % และมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่า แต่พฤติกรรมรับรู้การรวมกลุ่มทางสังคมไม่แตกต่างกัน และพบว่าครูที่ได้รับการฝึกให้สอนโดยการเรียนแบบร่วมมือจะนำวิธีการไปใช้ได้ดีกว่าครูที่ไม่ได้รับการฝึก

มิลเลอร์ (Miller. 1993 : Abstract) ได้ศึกษาผลของการเรียนแบบสหร่วมใจกับการมีปฏิสัมพันธ์ในการสนทนาของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่เรียนร่วมในห้องเรียนปกติวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยม โดยใช้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำนวน 4 คน เป็นตัวแทนในการศึกษา ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่า การเรียนแบบสหร่วมใจปรากฏ

ว่ามีอิทธิพลทางบวกต่อการเปลี่ยนแปลง การริเริ่ม การเคลื่อนไหวและระยะเวลาเฉลี่ยของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ทำให้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์ทางด้านการสนทนาระหว่างเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินและเด็กปกติเป็นอย่างดี

ไรฟ์ และคาร์ (Rife and Karr. 1995 : Abstrat) ได้อ้างถึงการอยู่ร่วมกันของเด็กที่มีปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรมที่เรียนในห้องเรียนปกติ ซึ่งมีจุดประสงค์ที่จะส่งเสริมในโปรแกรมการเรียนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษา ผลกระทบในพฤติกรรมการสอนสิ่งแวดล้อมที่ดีในห้องเรียน การเรียนแบบสหร่วมใจและปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนร่วมของโปรแกรมการเรียนร่วมของเด็กที่มีปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรมที่เรียนในเกรด 2 และ 3 ซึ่งเป็นนักเรียนชาย 12 คน โปรแกรมนี้มีผู้ร่วมกันทำงานได้แก่ ครูปกติ ครูพิเศษ ผู้ปกครองและทีมดูแล นอกจากนี้ยังพิจารณาหลักสูตรทักษะทางสังคม การประเมินโครงการ วิถีทางและการวางแผนบุคลากร และงบประมาณที่จะจ่ายล่วงหน้าด้วย

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาเรื่องกฎหมายน่ารู้ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการเรียนแบบร่วมมือได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีดำเนินการทดลอง
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีระดับการสูญเสียการได้ยิน เมื่อทำการวัดด้วยเสียงบริสุทธิ์เป็นเดซิเบล ณ ความถี่ 500 1000 และ 2000 เฮิทซ์ ได้ค่าเฉลี่ยของการได้ยินในหูข้างที่ดีกว่า ตั้งแต่ 26 เดซิเบลขึ้นไป และมีระดับสติปัญญาปกติ ไม่มีความพิการอื่นๆ แทรกซ้อน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้เลือกโดยวิธีเจาะจง เป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีระดับการสูญเสียการได้ยินเมื่อทำการวัดด้วยเสียงบริสุทธิ์เป็นเดซิเบล ณ ความถี่ 500 1000 และ 2000 เฮิทซ์ ได้ค่าเฉลี่ยของการได้ยินในหูข้างที่ดีกว่า ตั้งแต่ 26 เดซิเบล ขึ้นไป และมีระดับสติปัญญาปกติ ไม่มีความพิการอื่นๆ แทรกซ้อนกำลังเรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนนทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 12 คน เลือกโดยวิธีเจาะจง

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าประกอบด้วย

1. แผนการสอนที่ใช้ในการเรียนแบบร่วมมือ
2. เอกสารประกอบการเรียน ใบความรู้
3. แบบทดสอบย่อย
4. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องกฎหมายน่ารู้

1.ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.1 แผนการสอนที่ใช้การแบบเรียนร่วมมือ วิชาสังคมศึกษา เรื่องกฎหมายน่ารู้ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ศึกษาแผนการสอนเรียนแบบร่วมมือ สรุปได้ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม

- ครูจัดนักเรียนเป็นกลุ่มๆ ละ 4 คน
- ครูสอนทักษะการเรียนรู้และการทำงานร่วมกัน

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

- ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้
- ครูทบทวนความรู้พื้นฐานที่จำเป็นสำหรับนักเรียน
- ครูสอนเนื้อหาใหม่

ขั้นที่ 3 ขั้นกิจกรรมกลุ่ม

- ครูแจกใบความรู้
- สมาชิกทุกคนในกลุ่มร่วมกันศึกษาใบความรู้
- ครูสุ่มตัวแทนนักเรียนมานำเสนอคำตอบ

ขั้นที่ 4 ทดสอบย่อยหลังการเรียนจบของแต่ละหน่วยการเรียน

- ครูทดสอบนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยไม่มีการช่วยเหลือกัน
- ครูคำนวณคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มให้นักเรียนทราบและถือว่าเป็นคะแนนของนักเรียนแต่ละคนในกลุ่มด้วย
- ให้การเสริมแรงกับกลุ่มที่ได้คะแนนเฉลี่ยมากที่สุด โดยการให้คำชมเชยหรือรางวัล

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุป

- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียนอีกครั้ง
- ครูอภิปรายการทำงานของกลุ่ม

1.2 ศึกษาหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นกลุ่มวิชาสังคมศึกษาในวิชาบังคับเลือก รหัสวิชา ส 043 กฎหมายน่ารู้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษากฎหมายที่สำคัญๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ทั้งในระดับตนเอง ครอบครัว ชุมชนและประเทศ เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายในชีวิตประจำวัน เห็นความสำคัญของกฎหมายในฐานะที่เป็นกติกาของสังคม และปฏิบัติตนตามกฎหมายในฐานะสมาชิกที่ดีของสังคม

1.3 เลือกเนื้อหาที่นำมาใช้ทดลองสอนครั้งนี้ได้แก่เรื่องกฎหมายน่ารู้ ประกอบด้วยเนื้อหาต่อไปนี้

- ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมาย
- กฎหมายที่เกี่ยวกับตนเอง

- กฎหมายที่เกี่ยวกับชุมชน
- หลักกฎหมายอาญา

1.4 ดำเนินการเขียนแผนการสอนตามการสอนแบบร่วมมือ

1.5 นำแผนการสอนเสนอต่อคณะกรรมการไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอน ตรวจพิจารณาความเหมาะสม ให้ข้อเสนอแนะแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มวิชาสังคมศึกษา เรื่องกฎหมายน่ารู้ มีขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาจุดประสงค์และขอบเขตของเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องกฎหมายน่ารู้

2.2 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มวิชาสังคมศึกษา เรื่อง กฎหมายน่ารู้ เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ

2.3 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบในด้านความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยพิจารณาว่าด้านความเที่ยงตรงของข้อทดสอบมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาลงความเห็นดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 117)

คะแนน +1 สำหรับข้อสอบที่แน่ใจว่าวัดตรงจุดประสงค์

คะแนน 0 สำหรับข้อสอบที่ไม่แน่ใจ

คะแนน -1 สำหรับข้อสอบที่แน่ใจว่าวัดไม่ตรงจุดประสงค์

2.4 นำข้อทดสอบที่ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน ให้คะแนนในแต่ละข้อแล้วนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ที่ต้องการวัดจากข้อสอบ 50 ข้อ คัดเลือกไว้ 30 ข้อ เป็นข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ที่ต้องการวัดตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

2.5 หลักเกณฑ์การประเมินวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นดังนี้

คะแนน 0 — 14	หมายถึง	ต้องแก้ไข
คะแนน 15 - 18	หมายถึง	พอใช้
คะแนน 19 - 22	หมายถึง	ดี
คะแนน 23 - 30	หมายถึง	ดีมาก

วิธีดำเนินการทดลอง

1. แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ได้ใช้แบบแผนการทดลองแบบ One Group pretest – Posttest Design (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2528 : 60)

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
E	T_1	X	T_2

E แทน กลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

X แทน วิธีการเรียนแบบร่วมมือ

T_1 แทน การทดสอบความสามารถกลุ่มวิชาสังคมศึกษาก่อนการทดลอง

T_2 แทน การทดสอบความสามารถกลุ่มวิชาสังคมศึกษาหลังการทดลอง

2. ขั้นการทดลอง

ก่อนการดำเนินการทดลองได้เสนอให้บัณฑิตวิทยาลัยออกหนังสือ เพื่อขออนุญาตผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อดำเนินการทดลองและได้ดำเนินการทดลองตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ทำการทดสอบก่อน (Pretest) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2 ทำการสอนโดยใช้ระยะเวลาในการทดลอง 18 คาบ คาบละ 50 นาที ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ครั้งที่	วันเดือนปี	เวลา	เนื้อหา
1	4 กุมภาพันธ์ 2546	15.40-16.30	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมาย
2	5 กุมภาพันธ์ 2546	15.40-16.30	กฎหมายเกี่ยวกับชื่อบุคคล
3	6 กุมภาพันธ์ 2546	15.40-16.30	กฎหมายเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน
4	7 กุมภาพันธ์ 2546	15.40-16.30	กฎหมายเกี่ยวกับทะเบียนราษฎร
5	10 กุมภาพันธ์ 2546	15.40-16.30	กฎหมายเกี่ยวกับการสมรส
6	11 กุมภาพันธ์ 2546	15.40-16.30	กฎหมายเกี่ยวกับการจราจร
7	12 กุมภาพันธ์ 2546	15.40-16.30	กฎหมายเกี่ยวกับการจราจร
8	13 กุมภาพันธ์ 2546	15.40-16.30	กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด
9	14 กุมภาพันธ์ 2546	15.40-16.30	กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด
10	18 กุมภาพันธ์ 2546	15.40-16.30	กฎหมายว่าด้วยบุคคล
11	19 กุมภาพันธ์ 2546	15.40-16.30	กฎหมายว่าด้วยบุคคล

ครั้งที่	วันเดือนปี	เวลา	เนื้อหา
12	20 กุมภาพันธ์ 2546	15.40-16.30	กฎหมายในชีวิตประจำวัน
13	21 กุมภาพันธ์ 2546	15.40-16.30	กฎหมายในชีวิตประจำวัน
14	24 กุมภาพันธ์ 2546	15.40-16.30	กฎหมายอาญา
15	25 กุมภาพันธ์ 2546	15.40-16.30	กฎหมายอาญา
16	26 กุมภาพันธ์ 2546	15.40-16.30	รัฐธรรมนูญ
17	27 กุมภาพันธ์ 2546	15.40-16.30	สิทธิเสรีภาพและหน้าที่ของชนชาวไทย
18	28 กุมภาพันธ์ 2546	15.40-16.30	ศาลยุติธรรม

2.3 ทำการทดสอบ (Posttest) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1.การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 หาค่าดัชนีความแม่นยำตรงเชิงเนื้อหาหรือดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. 2528 : 89)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตรคูเตอร์ ริชาร์ดสัน 20 ดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 197 — 198)

สูตร $= r_u = \frac{\eta}{\eta - 1}\left[\frac{\sum pq}{St}\right]$

เมื่อ r_u แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

n แทน จำนวนข้อในแบบทดสอบ

p แทน สัดส่วนของผู้ตอบถูก

q แทน สัดส่วนของผู้ที่ตอบผิด

s^2_t แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งหมด

$\sum pq$ แทน ผลบวกของผลคูณ p และ q

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่องกฎหมายน่ารู้ หลังการเรียนแบบร่วมมือ ทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติดังนี้

2.1.1 ค่ามัธยฐาน (Median) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด.2532 : 52)

$$Mdn = \frac{X_{\frac{N}{2}} + X_{\frac{N}{2}+1}}{2}$$

เมื่อ Mdn แทน ค่ามัธยฐาน

N แทน จำนวนคะแนนที่เป็นเลขคู่

$X_{\frac{N}{2}}$ แทน คะแนนตัวที $\frac{N}{2}$

$X_{\frac{N}{2}+1}$ แทน คะแนนตัวที $\frac{N}{2}+1$

2.1.2 ค่าพิสัยควอไทล์ (IQR) คำนวนจากสูตรดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตนะ.2541 : 58)

$$IQR = Q_3 - Q_1$$

IQR เป็น ค่าพิสัยควอไทล์

Q_3 คือ ค่าที่ตำแหน่ง ¼ หรือ 25%

Q_1 คือ ค่าที่ตำแหน่ง ¼ หรือ 75 %

2.2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่องกฎหมายน่ารู้ หลังการเรียนแบบร่วมมือ ทำการวิเคราะห์ โดยใช้สถิติ แบบ Nonparametic Statistic วิลค็อกซัน (Wilcoxon Matched – Pairs Signed-Ranks Test) (นิภา ศรีไพโรจน์.2528 : 91)

D = Y – X

การพิจารณาให้เลือกค่า T ที่ต่ำกว่า โดยไม่คำนึงถึงเครื่องหมายบวกและลบไปทดสอบ

$$E(T) = \frac{N(N+1)}{4}$$

$$S(T) = \sqrt{\frac{N(N+1)(2N+1)}{24}}$$

$$Z = \frac{T - E(T)}{s(T)}$$

เมื่อ E(T) แทน ค่าเฉลี่ยของผลรวมของอันดับที่น้อยกว่า
N แทน จำนวนนักเรียน
S (T) แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
Z แทน คะแนนมาตรฐาน

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง กฎหมายน่ารู้ ในเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการเรียนแบบร่วมมือ รายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1.การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 วิชาสังคมศึกษา เรื่องกฎหมายน่ารู้ จากการเรียนแบบร่วมมือ รายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่องกฎหมายน่ารู้ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากการเรียนแบบร่วมมือ

คนที่	คะแนนการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง กฎหมายน่ารู้ ก่อนการสอน (คะแนนเต็ม 30 คะแนน)	คะแนนการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง กฎหมายน่ารู้ หลังการสอน (คะแนนเต็ม 30 คะแนน)	คะแนนที่เพิ่มขึ้น
1	3	15	12
2	6	16	10
3	6	19	13
4	8	18	10
5	12	21	9
6	12	20	8
7	6	17	11
8	6	20	14
9	8	18	10
10	9	22	13
11	12	19	7
12	13	25	12
Mdn	8.41	20	10.75
IQR	6	4	3
ระดับ	ต้องแก้ไข	ดี	

จากตาราง 1 แสดงคะแนนทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่องกฎหมายน่ารู้ ในเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนการเรียนแบบร่วมมือ มีช่วงคะแนนระหว่าง 3 — 13 คะแนน ค่ามัธยฐาน เท่ากับ 8.41 และมีค่าพิสัย ควอไทล์ เท่ากับ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต้องแก้ไข หลังการเรียนแบบร่วมมือ มีช่วงคะแนนระหว่าง 15 - 25 คะแนน ค่ามัธยฐาน เท่ากับ 20 และมีค่าพิสัยควอไทล์ เท่ากับ 4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับดี

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 วิชาสังคมศึกษา เรื่องกฎหมายน่ารู้ ก่อนและหลังการเรียนแบบร่วมมือ รายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 วิชาสังคมศึกษา เรื่องกฎหมายน่ารู้ จากการเรียนแบบร่วมมือ

คนที่	คะแนนการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง กฎหมายน่ารู้		ผลต่างของคะแนน	อันที่ของความแตกต่าง	อันดับตามเครื่องหมาย		T
	ก่อน(X)	หลัง (Y)	D = (Y-X)		บวก	ลบ	
1	3	15	+12	8.5	+8.5	-	0*
2	6	16	+10	5	+5	-	
3	6	19	+13	10.5	+10.5	-	
4	8	18	+10	5	+5	-	
5	12	21	+9	3	+3	-	
6	12	20	+8	2	+2	-	
7	6	17	+11	7	+7	-	
8	6	20	+14	12	+12	-	
9	8	18	+10	5	+5	-	
10	9	22	+13	10.5	+10.5	-	
11	12	19	+7	1	+1	-	
12	13	25	+12	8.5	+8.5	-	
Mdn	8.41	20		รวม	78	0	
IQR	6	4					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 N = 12

จากตาราง 2 แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่องกฎหมายน่ารู้ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการเรียนแบบร่วมมือสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่องกฎหมายน่ารู้ หลังการเรียนแบบร่วมมือสูงขึ้น

บทที่ 5
สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่องกฎหมายน่ารู้ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการเรียนแบบร่วมมือ โดยมีการสรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ ไว้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องกฎหมายน่ารู้ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากการเรียนแบบร่วมมือ

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องกฎหมายน่ารู้ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนและหลังการเรียนแบบร่วมมือ

สมมุติฐานของการวิจัย

1.ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 วิชาสังคมศึกษา เรื่องกฎหมายน่ารู้ หลังการเรียนแบบร่วมมืออยู่ในระดับดี

2.ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 วิชาสังคมศึกษา เรื่องกฎหมายน่ารู้ หลังการเรียนแบบร่วมมือสูงขึ้น

วิธีดำเนินการทดลอง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีระดับการสูญเสียการได้ยิน ตั้งแต่ 26 เดซิเบล ขึ้นไป และมีระดับสติปัญญาปกติไม่มีความพิการอื่นๆ แทรกซ้อน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนนทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 12 คน เลือกโดยวิธีเจาะจง เป็นนักเรียนประจำ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือ จำนวน 13 แผน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่องกฎหมายน่ารู้ จำนวน 30 ข้อ

ก่อนดำเนินการทดลอง ทำความคุ้นเคยกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างและทำการทดลองก่อนการสอน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดำเนินการสอนโดยวิธีการสอนแบบเรียนร่วมมือกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เวลาในการทดลอง 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 50 นาที รวมเวลาทดลองทั้งสิ้น 18 ครั้ง และเมื่อสิ้นสุดการทดลองแล้ว ผู้วิจัยทำการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยวิธีทดสอบและตรวจให้คะแนนเช่นเดียวกับการทดสอบก่อนการทดลอง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยควอไทล์

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่องกฎหมายน่ารู้ ก่อนและหลังการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือ ด้วยวิธีการของ Wilcoxon Matched – Pairs Signed - Ranks Test

สรุปผลการวิจัย

1.ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาเรื่องกฎหมายน่ารู้ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการเรียนแบบร่วมมือ อยู่ในระดับดี

2.ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาเรื่องกฎหมายน่ารู้ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการเรียนแบบร่วมมือ สูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง กฎหมายน่ารู้ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการเรียนแบบร่วมมือ ผลจากการศึกษาค้นคว้า สามารถอภิปรายผล ดังนี้

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา เรื่องกฎหมายน่ารู้ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยการเรียนแบบร่วมมือ หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ ทั้งนี้ เป็นเพราะการเรียนแบบร่วมมือเป็นการเรียนที่นักเรียนต้องทำกิจกรรมร่วมกันในกลุ่ม แต่ละกลุ่มมีนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนแตกต่างกัน คอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบผลงานร่วมกันและมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ กล่าวคือ <u>ขั้นเตรียมการ</u> เป็นกิจกรรมที่เตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนมีความเข้าใจในการเรียนแบบร่วมมือ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รับผิดชอบผลงานร่วมกัน <u>ขั้นสอน</u> เป็นการแจ้งให้นักเรียนทราบถึงจุดประสงค์ของการเรียนรู้ และมีความสนใจที่จะค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม การทบทวนความรู้เดิมเพื่อที่จะเป็นความรู้พื้นฐานของการเรียนเรื่องใหม่ ทำให้ง่ายต่อความเข้าใจของนักเรียนเร็วขึ้น <u>ขั้นกิจกรรมกลุ่ม</u> เป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้ฝึกการช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางด้านเนื้อหาหรือข้อความ ช่วยเหลือและอธิบายเมื่อมีข้อสงสัย ทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนมากขึ้น ช่วยขจัดปัญหาความท้อแท้และความเบื่อหน่ายในเรื่องของนักเรียนที่เรียนอ่อน ทำให้นักเรียนเข้าใจในบทเรียนดียิ่งขึ้นและกล้าที่จะแสดงออก ซึ่งสอดคล้องกับความคิดของ จอห์นสันและจอห์นสัน (Johnson and Johnson.1989 : 2) ที่กล่าวว่า การสอนแบบเพื่อนสอนเพื่อนเป็นการสอนที่ทำให้สมาชิกในกลุ่มคอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำให้นักเรียนมีความสนใจและเอาใจใส่ในการเรียนมากขึ้น การทำกิจกรรมร่วมกันทำให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน นักเรียนเก่งช่วยเหลือนักเรียนอ่อน โดยการอธิบายเนื้อเรื่องร่วมกัน อธิบายข้อซักถามกันภายในกลุ่ม นอกจากนี้การทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกันเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้งนี้

เพราะนักเรียนเป็นเด็กที่มีความบกพร่องเหมือนกัน จึงสามารถสื่อความหมายต่าง ๆ ได้ง่ายกว่า ซึ่งจะเห็นได้ว่า การทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ขั้นการทดสอบย่อย เป็นการพิจารณาผลคะแนนเป็นรายบุคคลและเป็นคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม ทุกคนจึงมีส่วนช่วยเพิ่มหรือลดคะแนนของกลุ่ม ดังนั้นสมาชิกในกลุ่มจึงช่วยเหลือร่วมมือกันในการเรียนเพื่อความสำเร็จของกลุ่ม ซึ่งน่าจะส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ สมยศ นาวีการ (2523 : 234) กล่าวไว้ว่า การเรียนร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยสมาชิกมีการสนับสนุนให้บุคคลในกลุ่มประสบความสำเร็จในเป้าหมายเดียวกัน ทำให้กลุ่มมีพลังสูงมาก และจากแรงเสริมก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่กระตุ้นความสนใจและมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกันขั้นสรุป เป็นการทบทวนความรู้ที่ได้เรียน โดยครูและนักเรียนช่วยกันอภิปรายเนื้อหาที่ได้เรียน และกิจกรรมของการทำงานกลุ่มร่วมกัน ซึ่งส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภายในกลุ่มด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.ผู้สอนควรศึกษารายละเอียดต่าง ๆเกี่ยวกับวิธีสอนแบบเรียนร่วมมือให้เข้าใจถ่องแท้ก่อนดำเนินการสอน เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2.ก่อนทำการทดลองสอน ผู้สอนควรหาโอกาสแจ้งทำความเข้าใจกับนักเรียนในเรื่องวิธีการเรียนแบบร่วมมือ พร้อมทั้งทำความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

3.ผู้สอนควรที่จะกำหนดเวลาและแจ้งเวลาให้นักเรียนทราบในการทำกิจกรรมแต่ละครั้ง และควรใช้แบบฝึกหัดที่เหมาะสมกับเวลาไม่มากหรือน้อยเกินไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย

1.นำวิธีการสอนแบบร่วมมือไปเปรียบเทียบกับเทคนิคการสอนแบบอื่น ๆ

2.นำวิธีการสอนแบบร่วมมือไปใช้ในระดับชั้นต่าง ๆ

3.นำวิธีการสอนแบบร่วมมือไปใช้ในวิชาอื่น ๆ

4.นำวิธีการสอบแบบร่วมมือแบบอื่น ๆมาใช้ในการวิจัย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

จารุวรรณ เพ็ญสุข.(2533). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและมนุษย์สัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาด้วยวิธีการสอนแบบการเรียนเป็นทีมที่จัดกิจกรรมด้วยวิธีการใช้กรณีตัวอย่างกับการสอนตามคู่มือครู*.ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.อัดสำเนา

เจริญ จามรธัญญวาท.(2534). *พฤติกรรมการสอนสังคมศึกษา*.อุบลราชธานี : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยครูอุบลราชธานี

ชูศรี วงศ์รัตนะ.(2528). *แบบแผนการทดลองและสถิติ*.กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ชูศรี วงศ์รัตนะ.(2541). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. กรุงเทพ : เทพนิมิตรการพิมพ์.

ทิศนา แขมณี.(2544). *กลุ่มสัมพันธ์ : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ เล่ม 1*. กรุงเทพฯ : บูรพาศิลป์การพิมพ์

นิภา ศรีไพโรจน์.(2528). *สถิตินอนพาราเมตริก*.คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

บุญชม ศรีสะอาด.(2532). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย*. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์.(2528). *การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ : แนวคิดและวิธีการ*.กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์

ผดุง อารยะวิญญู.(2541). *การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ*. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : มปท.

พวงแก้ว กิจธรรม.(2539). *สารานุกรมศึกษาศาสตร์ คณะกรรมการการอำนวยการจัดการฉลองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี พุทธศักราช 2539*. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

พวงรัตน์ ทวีรัตน์.(2540). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

พรรณรัศมี เง่าธรรมสาร.(2533). *การใช้บทบาทสมมุติในการเรียนการสอน*. เอกสารพัฒนาหลักสูตร.

พนัส หันนาคินทร์.(2518). *เอกสารประกอบคำบรรยายเรื่อง วิธีสอนสังคมศึกษา*. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก

พระเทพเวที.(2531).*ธรรมกับการศึกษาไทย.โครงการตำราและเอกสารทางวิชาการ.* คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

_____.(2534).*ธรรมนูญชีวิต.*กรุงเทพฯ : กองศาสนา

มลิวัลย์ ธรรมแสง.(2528). *วิธีสอนภาษาสำหรับเด็กหูหนวก.* กรุงเทพฯ : โรงเรียนเศรษฐเสถียร

ยุพิน พิธิกุล.(2530).*การสอนคณิตศาสตร์.* กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ล้วน สายยศ และอังคนา สายยศ.(2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา.* พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ : สุริยสาสน์

วารี ถิระจิตร.(2541). *การศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ.* พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิชาการ, กรม(2535). *หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521.* (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว

วิชาการ, กรม(2530).*รายงานการสัมมนา เรื่อง หลักสูตรสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา.* กรุงเทพฯ

วันเพ็ญ วรรณโกมล.(2544*). การพัฒนาการสอนสังคมศึกษา.* พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏธนบุรี

วัฒนพร ระงับทุกข์.(2544). *แผนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง.* พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : บริษัท แอล ที เพรส

ศรียา นิยมธรรม.(2541). *ความบกพร่องทางการได้ยิน ผลกระทบทางจิตวิทยาการศึกษาและสังคม.* พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : พี เอ อาร์ต แอน พริ้นดิ้ง.

สมยศ นาวีการ.(2523). *การบริหารตามสถานการณ์.* กรุงเทพฯ : บรรณกิจ

สายวรุณ ทองวิทยา.(2539). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษาและมนุษย์สัมพันธ์ในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่สอนโดยการเรียนแบบ เอส ที เอ ดี (STAD)กับการสอนตามคู่มือครู.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา

สามารถ สุขาวงษ์.(2537). *การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาด้วยการสอนแบบโครงการโดยการเรียนแบบร่วมมือ.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครทรวิโรฒ ประสานมิตร.อัดสำเนา

สมศักดิ์ ภู่วิภาดาวรรธน์.(2544).*การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการประเมินตามความสภาพจริง.* เชียงใหม่ : โรงพิมพ์แสงศิลป์.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี.(2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.* กรุงเทพ : สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานฯ.

หทัย ตันหยง.(2525). *การสอนสังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา.* พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.

อนุสรณ์ สุชาตานนท์.(2536).*การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาและบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนโดยการเรียนแบบร่วมมือ.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

อัจฉราพร ทรัพย์แก้ว.(2536).*การศึกษาผลของการมีส่วนร่วมในกระบวนการปฏิสัมพันธ์กลุ่มต่อการพัฒนาการด้านทักษะ การคิดอย่างมีวิจารณญาณในห้องเรียนแบบร่วมมือวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.* วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อารี พันธ์มณี.(2534). *จิตวิทยาการเรียนการสอน.* กรุงเทพฯ : เลฟ แอนด์ ลิฟเพรส

อารี สัณหฉวี.(2535).*พหุปัญญาและการเรียนแบบร่วมมือ.*กรุงเทพฯ:สมาคมเพื่อการศึกษาเด็ก

Amalaya Native Nancy and Ron Drickey.[1991] "Using Cooperative Learning with Preserice Elementaly and Secondary Education Students," *Journal of Teacher Education.*42 [3] : 216 ; May/June.

Artzt, A.F. and C.M. Newman.(1990). " Cooperaton Learning " *Mathematics Teacher.* 83 : 448- 452 : September.

Johnson, D. W. and R.T.Johnson.(1989) *Cooperatone and Competition : Theory and Research.* Edina, Minn Interaction Book Company.

Johnson, David W. and Johnson, Roger T.(1990). " Using Cooperative Learning in Math " *Cooperative Learning in Mathematics.* New York : Addison Wesley.

Jerolimek, John.(1967). *Social Stadies In Elementary Education.* New Youk : Macmillan.

Michaeles, John U.(1968). *Social Studies for Children in Democracy Englewood* Cliff, N.J. Prentice – Hall.

Miller,Kevin James.(1993). *The Effect of Cooperative Learning on the Conversations of Mainstreamed Hard – of – Hearing.* University of Northern Coiorado.

Morgan,Bobbette M.(1987). "Cooperative Learning :Teacher use , Classroom Life, Social Intergation, and Student Achievement," *Dissertation Abstracts International.*

Native,Amalya.(1986). "The Effects of Cooperative Learning Instructional Strategies on Academic Achievement Amont Sixth – Grade Social Studies Students (Group,Teams) " *Dissertation Abstractcs Intervational.*

Rife,Racheal M. and P.J.Kidwell Karr.(1995). "Administrative and Teacher Efforts for Elementary Emotionally Disturbed and Behaviored Student". *Engkwood Clilfs*, Plus Postage.

Slavin, Robert E.(1987). "Cooperative Learning and Cooperative School " *Educational Leadership* 45(3) : 7 – 13 ; November.

Slavin, Robert E.(1991) *"Cooperative Learning and Cooperative School" Education. Leadership.* 45[3]:40;November.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

ตารางความสอดคล้องระหว่างข้อทดสอบกับจุดประสงค์

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1.นายสมมารถ ไตรวิชา

ผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาเทพรัตน์ กองการศึกษาเพื่อคนพิการ
กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
ผู้เชี่ยวชาญการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

2.นางสาวอุณาวรรณ มั่นใจ

ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนศึกษาพิเศษนครปฐม กองการศึกษาเพื่อคนพิการ
กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
ผู้เชี่ยวชาญการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

3.นางยุพิน สุนทรภัคดี

อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนโสตศึกษานนทบุรี กองการศึกษาเพื่อคนพิการ
กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
ผู้เชี่ยวชาญการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินทางด้านวิชาสังคมศึกษา

ตาราง คะแนนที่ได้จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ที่ตรวจสอบค่าดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา หรือดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อทดสอบกับจุดประสงค์

ข้อสอบ	ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	ข้อที่คัดเลือก
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
แบบทดสอบวัด	1	0	0	0	0	0	
ผลสัมฤทธิ์ทาง	2	+1	+1	+1	+3	+1.0	✓
การเรียนวิชา	3	+1	+1	+1	+3	+1.0	✓
สังคมศึกษา	4	+1	+1	+1	+3	+1.0	✓
เรื่อง	5	+1	0	0	+1	0.67	
กฎหมายน่ารู้	6	+1	+1	+1	+3	+1.0	✓
	7	+1	+1	+1	+3	+1.0	✓
	8	+1	+1	+1	+3	+1.0	✓
	9	0	+1	0	+1	0.67	
	10	+1	+1	+1	+3	+1.0	✓
	11	+1	+1	+1	+3	+1.0	✓
	12	+1	+1	+1	+3	+1.0	✓
	13	+1	+1	+1	+3	+1.0	✓
	14	0	0	0	0	0	
	15	0	0	+1	-1	0.33	
	16	+1	+1	+1	+3	+1.0	✓
	17	+1	+1	+1	+3	+1.0	✓
	18	+1	+1	+1	+3	+1.0	✓
	19	+1	+1	+1	+3	+1.0	✓
	20	0	0	0	0	0	
	21	+1	+1	+1	+3	+1.0	✓
	22	+1	+1	+1	+3	+1.0	✓
	23	0	0	+1	-1	0.33	
	24	+1	+1	+1	+3	+1.0	✓
	25	+1	+1	+1	+3	+1.0	✓
	26	+1	0	0	-1	0.33	
	27	+1	+1	+1	+3	+1.0	✓
	28	+1	+1	+1	+3	+1.0	✓

	29	+1	+1	+1	+3	+1.0	✓
	30	+1	0	0	-1	0.33	
	31	+1	-1	+1	+1	0.67	
	32	+1	+1	+1	+3	+1.0	✓
	33	+1	+1	+1	+3	+1.0	✓
	34	+1	+1	+1	+3	+1.0	✓
	35	+1	+1	+1	+3	+1.0	✓
	36	+1	+1	+1	+3	+1.0	✓
	37	0	0	+1	+1	0.67	
	38	0	0	+1	+1	0.67	
	39	+1	+1	+1	+3	+1.0	✓
	40	0	+1	0	+1	0.67	
	41	+1	+1	+1	+3	+1.0	✓
	42	+1	+1	+1	+3	+1.0	✓
	43	+1	+1	+1	+3	+1.0	✓
	44	+1	+1	+1	+3	+1.0	✓
	45	+1	+1	+1	+3	+1.0	✓
	46	+1	+1	+1	+3	+1.0	✓
	47	+1	+1	+1	+3	+1.0	✓
	48	0	-1	+1	0	0	
	49	+1	+1	+1	+3	+1.0	✓
	50	0	0	0	0	0	

ภาคผนวก ข

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา สังคมศึกษา เรื่องกฎหมายน่ารู้

ตัวอย่างแผนการสอน วิชา สังคมศึกษา เรื่องกฎหมายน่ารู้

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วิชา สังคมศึกษา เรื่อง กฎหมายน่ารู้(ส 043) มัธยมศึกษาปีที่ 2

จำนวน 30 ข้อ เวลา 30 นาที คะแนน 30 คะแนน

จงทำเครื่องหมาย X คำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. ใครไม่อยู่ภายใต้กฎหมายรัฐธรรมนูญ
   - ก **พระมหากษัตริย์**
   - ข นายกรัฐมนตรี
   - ค พระสงฆ์
   - ง ผิดทุกข้อ

2. ข้อใดไม่ใช่ความสำคัญของกฎหมาย
   - ก กฎหมายมีขึ้นเพื่อการเอารัดเอาเปรียบ
   - ข กฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต
   - ค กฎหมายเป็นระเบียบวินัยของสังคม
   - ง กฎหมายก่อให้เกิดความเป็นธรรม

3. การที่คนเรามีชื่อ-สกุล มีประโยชน์อย่างไร
   - ก สามารถแยกแต่ละบุคคลได้
   - ข ใช้เป็นหลักฐานการแสดงตนเอง
   - ค ใช้ในการติดต่อประสานงาน
   - ง ถูกทุกข้อ

4. เลขประจำตัวประชาชนมีทั้งหมดกี่หลัก
   - ก 9 หลัก
   - ข 11 หลัก
   - ค 13 หลัก
   - ง 15 หลัก

5. นักเรียนจะต้องทำบัตรประชาชนครั้งแรกเมื่ออายุเท่าไร

ก 13 ปี
ข 15 ปี
ค 17 ปี
ง 20 ปี

6. การแจ้งตายจะต้องแจ้งภายในกี่ชั่วโมง

ก 12 ชั่วโมง
ข 24 ชั่วโมง
ค 36 ชั่วโมง
ง 48 ชั่วโมง

7. สูติบัตรเป็นเอกสารเกี่ยวกับอะไร

ก การเกิด
ข การตาย
ค การย้ายที่อยู่
ง การเปลี่ยนชื่อ-สกุล

8. ใครมีหน้าที่ในการแจ้งย้ายเข้า-ย้ายออก

ก บิดา
ข มารดา
ค ตนเอง
ง เจ้าของบ้าน

9.ผู้เยาว์สามารถตัดสินใจแต่งงานได้เมื่ออายุเท่าไรโดยไม่ต้องขออนุญาตจากผู้ปกครอง

ก 15 ปี
ข 17 ปี
ค 19 ปี
ง 21 ปี

10.สัญญาเช่าข้อใดไม่ต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือ

ก บ้าน
ข ที่ดิน
ค ร้านค้า
ง รถ

11. การทำสัญญากู้เงินจำนวนเริ่มต้นที่เท่าไรจึงจะต้องทำสัญญาเงินกู้

ก 50 บาท ขึ้นไป
ข 100 บาท ขึ้นไป
ค 500 บาท ขึ้นไป
ง 1000 บาท ขึ้นไป

12. ลักษณะที่สำคัญที่สุดในหลักฐานการกู้ยืมเงินคือข้อใด

ก จำนวนเงิน
ข ข้อความในเอกสาร
ค ลายมือชื่อผู้ให้กู้
ง ลายมือชื่อผู้กู้

13. การทำสัญญาชนิดใดที่ทรัพย์สินเป็นของผู้ซื้อทันที

ก จำนำ
ข จำนอง
ค เช่าซื้อ
ง ขายฝาก

14. ตามกฎหมายได้แบ่งบุคคลออกเป็นกี่ประเภท

ก 2 ประเภท
ข 3 ประเภท
ค 4 ประเภท
ง 5 ประเภท

15. ภูมิลำเนาของตนเองหมายถึงข้อใด

ก สถานที่ที่เราอยู่
ข สถานที่ทำงานชั่วคราว
ค สถานที่บิดามารดาอาศัยอยู่
ง สถานที่ที่เราไปพักผ่อน

16. ใครมีอำนาจในการสั่งให้เป็นคนสาบสูญ

ก นายกรัฐมนตรี
ข รัฐบาล
ค ผู้ว่าราชการจังหวัด
ง ศาล

17. จุดประสงค์สำคัญของการมีกฎหมายจราจรคือข้อใด

ก เพื่อความเป็นระเบียบในการใช้รถใช้ถนน
ข เพื่อความปลอดภัยของประชาชน
ค เพื่อควบคุมการใช้เส้นทาง
ง ถูกทุกข้อ

18. ข้อใดเป็นสารเสพติด

ก กัญชา
ข หมาก
ค กาแฟ
ง บุหรี่

19. สัญญาณไฟสีเหลืองตามสี่แยกหมายถึงอะไร

ก หยุด
ข ไป
ค เตรียมหยุด
ง เตรียมไป

20. สาเหตุของผู้เสพยาเสพติดคือข้อใด

ก มีความอยากลอง
ข ถูกเพื่อนชักชวน
ค ถูกหลอกให้ลอง
ง ถูกทุกข้อ

21. ยาเสพติดชนิดใดที่ให้โทษร้ายแรงที่สุด

ก ฝิ่น
ข มอร์ฟีน
ค เฮโรอิน
ง กัญชา

22. โทษสูงสุดที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดคือข้อใด

ก ปรับ
ข กักขัง
ค จำคุก
ง ประหารชีวิต

23. ใครที่กระทำความผิดโดยไม่เจตนา

ก แดงวางแผนฆ่าดำ
ข สมใจขับรถเร็วชนมาลี
ค สุดาตบหน้าสมชาย
ง เดือนขโมยเงินอ้อย

24. เด็กและเยาวชนอายุเท่าไรที่กฎหมายยกเว้นโทษให้

ก 0 – 7 ปี
ข 0 – 14 ปี
ค 7 – 14 ปี
ง 7 – 18 ปี

25. ใครเป็นผู้ที่มีสิทธิในการเลือกผู้แทนราษฎร

ก พระสงฆ์
ข ตำรวจ
ค นักเรียน
ง คนปัญญาอ่อน

26. วุฒิสภามาจากไหน

ก พระมหากษัตริย์
ข นายกรัฐมนตรี
ค แต่งตั้ง
ง เลือกตั้ง

27. รัฐสภาประกอบด้วยสภาอะไรบ้าง

ก วุฒิสภา
ข สภาผู้แทนราษฎร
ค ศาล
ง วุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎร

28. สิทธิและเสรีภาพของประชาชนอยู่ภายใต้กฎหมายใด

ก กฎหมายรัฐธรรมนูญ
ข กฎหมายอาญา
ค กฎหมายบัญญัติ
ง กฎหมายปกครอง

29. ชายไทยทุกคนต้องไปคัดเลือกทหารเมื่ออายุเท่าไร

ก 19 ปี
ข 21 ปี
ค 23 ปี
ง 25 ปี

30. ข้อใดไม่ใช่ลำดับขั้นของศาล

ก ศาลชั้นต้น

ข ศาลอุธรณ์

ค ศาลฎีกา

ง ศาลเยาวชน

แผนการสอนที่ 1

วิชา กฎหมายน่ารู้ **รหัส** ส 043 **ชั้น** มัธยมศึกษา ปีที่ 2
เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมาย จำนวน 1 คาบ เวลาคาบละ 50 นาที

.....

สาระสำคัญ

กฎหมายเป็นกฎ เป็นระเบียบและเป็นกติกาของสังคม

จุดประสงค์การเรียนรู้

1.เพื่อให้นักเรียนบอกความหมาย วัตถุประสงค์ และความสำคัญของกฎหมาย

2.เพื่อให้นักเรียนเห็นความจำเป็นที่จะต้องรู้กฎหมาย

เนื้อหา

กฎหมาย คือบรรดากำหนดข้อบังคับของรัฐหรือประเทศที่ใช้บังคับความประพฤติของบุคคล อันเกี่ยวด้วยความสัมพันธ์ระหว่างกัน ผู้ใดฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามจะต้องมีความผิดและต้องถูกลงโทษ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นเตรียม

1.ครูจัดนักเรียนเป็นกลุ่มๆละ 4 คน โดยการสุ่ม ซึ่งนักเรียนในแต่ละกลุ่มจะมีความสามารถคละกัน คือมีทั้งนักเรียนเก่ง ปานกลางและอ่อน ในอัตราส่วน 1:2:1

2.ครูสอนทักษะการเรียนรู้และการทำงานร่วมกัน

ขั้นสอน

1.ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

2.ครูสอบถามนักเรียนรู้จักกฎ ระเบียบอะไรบ้างในโรงเรียน ให้ยกตัวอย่าง

3.ครูสอนคำศัพท์และอธิบายความหมายของคำศัพท์เนื้อหาเรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมาย

ขั้นกิจกรรมกลุ่ม

1.นักเรียนทุกคนในกลุ่มร่วมกันศึกษาใบความรู้ที่ 1 อภิปรายร่วมกันใน ความหมาย วัตถุประสงค์ ความสำคัญ และความจำเป็นที่ต้องรู้กฎหมาย

2.ครูสุ่มตัวแทนของนักเรียนแต่ละกลุ่ม มานำเสนอคำถามคำตอบแลกเปลี่ยนกันซึ่งกันระหว่างกลุ่ม จากการศึกษาใบความรู้

ขั้นทดสอบย่อย

1. ครูแจกแบบทดสอบย่อยให้นักเรียนเป็นรายบุคคล ให้นักเรียนทำ โดยไม่มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

2. ครูให้นักเรียนแลกเปลี่ยนกระดาษคำตอบ และตรวจคำตอบจากคำเฉลย

3. ครูคำนวนคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มให้นักเรียนทราบ และถือเป็นคะแนนของแต่ละคนในกลุ่มด้วย

4. ครูให้รางวัลกับนักเรียนในกลุ่มที่ได้คะแนนมากที่สุด

ขั้นสรุป

1.ครูกับนักเรียนช่วยกันสรุป ความหมาย วัตถุประสงค์ ความสำคัญ และความจำเป็นที่ต้องรู้กฎหมาย

2. ครูอภิปรายการร่วมมือ การช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม จะทำให้นักเรียนทุกคนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น

สื่อการเรียนการสอน

1.ใบความรู้

2. แบบทดสอบ

3. บัตรภาพ

- ภาพรัฐธรรมนูญ
- ภาพมลภาวะ
- ภาพตำรวจ
- ภาพจราจรบนท้องถนน

4. บัตรคำ

การประเมินผล

1.สังเกตจากการทำกิจกรรมกลุ่ม

2.สังเกตจากการตอบคำถาม

3.คะแนนจากแบบทดสอบ

ใบความรู้ที่ 1
ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมาย

ประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีกฎหมายรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุด

กฎหมาย คือ บรรดากำหนดข้อบังคับของรัฐหรือประเทศที่ใช้บังคับความประพฤติของบุคคล อันเกี่ยวด้วยความสัมพันธ์ระหว่างกัน ผู้ใดฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามจะต้องมีความผิดและต้องถูกลงโทษ

วัตถุประสงค์ของกฎหมาย

1.เพื่อรักษาไว้ซึ่งความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงของกลุ่มหรือประเทศหรือรัฐ หรือสังคมระหว่างประเทศ

2.เพื่อป้องกันมิให้มีการใช้กำลังแก้ไขข้อขัดแย้งกันและจัดตั้งกลไกในการระงับข้อพิพาทโดยทางกฎหมายไว้

3.เพื่อกำหนดพฤติกรรมของบุคคลในสังคมที่กฎหมายไม่ประสงค์จะให้กระทำ ถ้าบุคคลใดกระทำ ก็ถือว่ากระทำความผิด หากมีการฝ่าฝืนก็จะมีการใช้กำลังบังคับและนำตัวมาลงโทษ

4.เพื่อกำหนดสิทธิและหน้าที่ขององค์การและหน่วยงานภาคเอกชน ตลอดจนเสรีภาพต่างๆของบุคคล

5.เพื่อกำหนดอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ภาครัฐบาล ในการบริหารงานต่างๆในสังคม เพื่อสาธารณประโยชน์

6.เพื่อพัฒนาสังคมไปสู่ความก้าวหน้าทุกๆด้าน โดยใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือในการจัดระเบียบและหล่อหลอมสังคม รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากรให้มีมาตรฐานสูงขึ้น

ความสำคัญของกฎหมาย

1.<u>กฎหมายเป็นระเบียบวินัยของสังคม</u>

กฎหมายเป็นสัญลักษณ์ของความสงบสุขและความมีระเบียบ ซึ่งเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของสังคม สังคมมนุษย์จะตั้งอยู่ได้ก็ต้องมีกฎเกณฑ์ที่ใช้แก้ไขข้อขัดแย้งระหว่างความประสงค์ส่วนบุคคลของสมาชิกกับความประสงค์ของสังคม เพื่อว่าสังคมจะได้ตั้งอยู่ได้อย่างมีระเบียบเป็นปึกแผ่น

2.กฎหมายช่วยในการแก้ปัญหาของสังคม

สังคมในปัจจุบันมีปัญหาต่างๆมากมาย เช่น ปัญหาทางด้านมลภาวะ ปัญหาด้านยาเสพติด ปัญหาอาชญากรรม เป็นต้น สังคมจึงต้องมีกฎหมาย ตลอดจนมาตรการทางกฎหมายเพื่อใช้ในการแก้ปัญหา

3.กฎหมายเป็นเครื่องมือในการปกครองประเทศ

4.กฎหมายก่อให้เกิดความเป็นธรรมในสังคม

ประโยชน์ของการรู้กฎหมาย

1.ได้รู้จักระวังตนไม่พลาดพลั้งกระทำความผิด อันเนื่องมาจากการไม่รู้กฎหมาย

2.ป้องกันไม่ให้ผู้อื่นเอาเปรียบและถูกโกงโดยความที่ไม่รู้กฎหมาย

3.เป็นประโยชน์ในการประกอบอาชีพ เพราะการประกอบอาชีพต่างๆนั้น ถ้าผู้ประกอบอาชีพมีความรู้ในหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพของตนเองแล้ว ย่อมป้องกันความผิดพลาดอันเกิดจากความไม่รู้กฎหมายได้

4.เป็นประโยชน์ในทางการเมืองการปกครอง เมื่อประชาชนรู้สิทธิ หน้าที่และถือปฏิบัติหน้าที่ของตนครบถ้วน

แบบทดสอบย่อย ที่ 1

วิชา กฎหมายน่ารู้ รหัส ส 043 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมาย จำนวน 5 ข้อ

1. ประเทศไทยมีการปกครองแบบใด
   - ก แบบพ่อปกครองลูก
   - ข แบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์
   - ค แบบประชาธิปไตย
   - ง แบบคอมมิวนิสต์
2. ข้อใดหมายถึงกฎหมาย
   - ก ข้อบังคับ
   - ข ข้อปฏิบัติ
   - ค ข้อกำหนด
   - ง ข้อความผิด
3. ใครไม่อยู่ภายใต้กฎหมายรัฐธรรมนูญ
   - ก พระมหากษัตริย์
   - ข พระสงฆ์
   - ค นายกรัฐมนตรี
   - ง ผิดทุกข้อ
4. ข้อใดไม่ใช่ความสำคัญของกฎหมาย
   - ก กฎหมายมีขึ้นเพื่อการเอารัดเอาเปรียบ
   - ข กฎหมายเป็นระเบียบวินัยของสังคม
   - ค กฎหมายมีไว้ช่วยแก้ปัญหาของสังคม
   - ง กฎหมายก่อให้เกิดความเป็นธรรม
5. ข้อใดเป็นประโยชน์ของการรู้กฎหมาย
   - ก เพื่อป้องกันการกระทำความผิด
   - ข เพื่อป้องกันการถูกเอารัดเอาเปรียบ
   - ค เพื่อให้รู้สิทธิ เสรีภาพและหน้าที่ของตนเอง
   - ง ถูกทุกข้อ

แผนการสอนที่ 2

วิชา กฎหมายน่ารู้ รหัส ส 043 ชั้น มัธยมศึกษา ปีที่ 2
เรื่อง กฎหมายเกี่ยวกับชื่อบุคคล จำนวน 1 คาบ เวลาคาบละ 50 นาที

.....

สาระสำคัญ

บุคคลผู้มีสัญชาติไทยจะต้องมีชื่อตัวและชื่อสกุล

จุดประสงค์การเรียนรู้

1.บอกความจำเป็นและความสำคัญของการมีชื่อตัว ชื่อสกุลได้

2.อธิบายหลักเกณฑ์ของการเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุลได้

3.บอกขั้นตอนการดำเนินการเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุลและการขอร่วมชื่อสกุลได้

เนื้อหา

การตั้งชื่อตัวและชื่อรองต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ.2505 และระเบียบกระทรวงมหาดไทยเรื่องการตั้งชื่อตัวและชื่อรอง พ.ศ.2506

การใช้ชื่อสกุลต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ.2505 และถ้าบุคคลใดจะขอร่วมใช้ชื่อสกุลกับผู้อื่น จะต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของชื่อสกุล

ผู้ที่จะเปลี่ยนชื่อตนเอง จะต้องยื่นคำขอต่อนายทะเบียนท้องที่ที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นเตรียม

1.ครูจัดนักเรียนเป็นกลุ่มๆละ 4 คน โดยการสุ่ม ซึ่งนักเรียนในแต่ละกลุ่มจะมีความสามารถคละกัน คือมีทั้งนักเรียนเก่ง ปานกลางและอ่อน ในอัตราส่วน 1:2:1

2.ครูสอนทักษะการเรียนรู้และการทำงานร่วมกัน

ขั้นสอน

1.ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

2.ครูถามนักเรียน ทำไมเพราะอะไร คนเรา สิ่งของต่างๆถึงจะต้องมีชื่อเรียก

3.ครูสอนคำศัพท์และอธิบายความหมายของคำศัพท์เนื้อหาเกี่ยวกับชื่อบุคคล

ขั้นกิจกรรมกลุ่ม

1.นักเรียนทุกคนในกลุ่มร่วมกันศึกษาใบความรู้ที่ 2 อภิปรายร่วมกันในของหลักเกณฑ์การตั้งชื่อ – สกุล ความสำคัญของการมีชื่อสกุล และการเปลี่ยนชื่อสกุลได้

2.ครูสุ่มตัวแทนของนักเรียนแต่ละกลุ่ม มานำเสนอคำถามคำตอบแลกเปลี่ยนกันซึ่งกันระหว่างกลุ่ม จากการศึกษาใบความรู้

ขั้นทดสอบย่อย

1. ครูแจกแบบทดสอบย่อยให้นักเรียนเป็นรายบุคคล ให้นักเรียนทำ โดยไม่มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

2. ครูให้นักเรียนแลกเปลี่ยนกระดาษคำตอบ และตรวจคำตอบจากคำเฉลย

3. ครูคำนวนคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มให้นักเรียนทราบ และถือเป็นคะแนนของแต่ละคนในกลุ่มด้วย

4. ครูให้รางวัลกับนักเรียนในกลุ่มที่ได้คะแนนมากที่สุด

ขั้นสรุป

1.ครูกับนักเรียนช่วยกันสรุป หลักเกณฑ์การตั้งชื่อ – สกุล ความสำคัญของการมีชื่อสกุล และการเปลี่ยนชื่อสกุล

2. ครูอภิปรายการร่วมมือ การช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม จะทำให้นักเรียนทุกคนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น

สื่อการเรียนการสอน

1.ใบความรู้

2.แบบทดสอบ

3. บัตรภาพ

- ภาพการเรียกชื่อในชั้นเรียน
- ตัวอย่างแบบฟอร์มการขอเปลี่ยนชื่อสกุล

4. บัตรคำ

การประเมิลผล

1.สังเกตจากการทำกิจกรรมกลุ่ม

2.สังเกตจากการตอบคำถาม

3.คะแนนจากแบบทดสอบ

ใบความรู้ที่ 2

กฎหมายเกี่ยวกับชื่อบุคคล

1.ความจำเป็นและความสำคัญของการมีชื่อตัว ชื่อสกุล

1.1 <u>ชื่อตัว</u> การที่บุคคลมีชื่อตัว เพื่อให้รู้ว่าบุคคลนั้นคือใคร สามารถแยกออกจากกลุ่มได้ เมื่อเอ่ยชื่อใด ผู้อื่นก็จะสามารถนึกภาพออกได้ทั้งในขณะที่บุคคลนั้นอยู่ในสถานที่นั้นหรือบุคคลนั้นอยู่ในสถานที่อื่นก็ตาม

1.2 <u>ชื่อสกุล</u> เมื่อมีคนมากขึ้นก็ย่อมมีชื่อซ้ำกันมาก จำเป็นที่จะต้องมีชื่อสกุล การที่มีชื่อสกุลก็จะสามารถแยกบุคคลได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

2.การตั้งชื่อบุคคล

ชื่อตัว	หมายความว่า	ชื่อประจำตัวของบุคคล
ชื่อสกุล	หมายความว่า	ชื่อประจำวงศ์สกุล

2.1 <u>หลักเกณฑ์การตั้งชื่อตัว</u> ต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. 2505 ระเบียบกระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2506

1.ต้องไม่พร้องหรือมุ่งหมายให้คล้ายกับพระปรมาภิไธย พระนามของพระราชินีหรือพระราชทินนาม

2. ต้องไม่มีคำหรือความหมายหยาบคาย

3. ต้องไม่มีเจตนาทุจริต

4.ผู้ที่เคยได้รับหรือเคยได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์ แต่ได้ออกจากบรรดาศักดิ์นั้นโดยมิได้ถูกถอดถอน จะใช้พระราชทินนามนั้นเป็นชื่อตัวก็ได้

2.2 <u>การเปลี่ยนชื่อตัว</u> บางคนอาจไม่ชอบชื่อตัวเอง สามารถเปลี่ยนได้โดยการยื่นคำขอต่อนายทะเบียนท้องที่ ซึ่งมีชื่อตัวเองอยู่ที่บ้าน เมื่อนายทะเบียนท้องที่พิจารณาแล้ว เห็นว่าชื่อตัวที่ขอเปลี่ยนนั้นไม่ขัดต่อพระราชบัญญัติชื่อบุคคลแล้ว ก็จะอนุญาตและออกหนังสือสำคัญแสดงการเปลี่ยนชื่อให้ โดยผู้ที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต้องให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองให้ความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษร

3.ชื่อสกุล

ชื่อสกุล หมายถึง นามสกุล การที่บุคคลมีนามสกุลจะเป็นประโยชน์ในการแยกได้ว่าบุคคลนั้นคือใคร เพราะมีคนจำนวนมากที่มีชื่อซ้ำกัน ถ้าไม่มีนามสกุลมีแต่ชื่ออย่างเดียวก็จะเกิดสับสนขึ้น

3.1 <u>หลักการตั้งชื่อ สกุล</u> ชื่อสกุลหรือนามสกุลที่เราใช้กันอยู่ทุกวันนี้ โดยมากจะสืบทอดมาจากบิดามารดา หรือบรรพบุรุษ ถ้าต้องการที่จะตั้งชื่อนามสกุลใหม่ก็ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย โดยยื่นคำขอต่อนายทะเบียนท้องที่ซึ่งมีชื่อตนเองอยู่ที่บ้าน การตั้งชื่อสกุลจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

1.ต้องไม่พร้องหรือมุ่งหมายให้คล้ายกับพระปรมาภิไธย พระนามของพระราชินี

2.ไม่พร้องหรือมุ่งหมายให้คล้ายกับราชทินนาม เว้นแต่ราชทินนามของตน ของบุพการี หรือผู้สืบสันดาน

3.ไม่ซ้ำกับชื่อนามสกุลที่ได้รับพระราชทานจากพระมหากษัตริย์ หรือชื่อสกุลที่ได้จดทะเบียนแล้ว

4.มีพยัญชนะไม่เกิน 10 พยัญชนะ เว้นแต่ใช้ราชทินนามเป็นชื่อสกุล

3.2 <u>การขอร่วมชื่อสกุล</u> ผู้จดทะเบียนชื่อสกุล จะอนุญาตให้ผู้ที่สืบสัญชาติไทยผู้ใดร่วมใช้ชื่อสกุลของตนเองได้ โดยการยื่นคำขอต่อนายทะเบียนท้องที่ ซึ่งมีชื่อตัวเองอยู่ที่บ้าน โดย

1.ให้เจ้าของชื่อสกุลคนแรกที่จดชื่อสกุลไว้ ยื่นคำขอพร้อมหนังสือยินยอมและหนังสือสำคัญการจดทะเบียนตั้งชื่อสกุล หรือชื่อสกุลใหม่ต่อนายทะเบียนท้องที่

2.เจ้าของชื่อนามสกุลเท่านั้นที่จะขอให้มีการร่วมใช้ชื่อสกุลได้ ทายาทของเจ้าของชื่อสกุลนี้ไม่มีสิทธิ์

การอนุญาตจะสมบูรณ์ ต่อเมื่อนายทะเบียนได้ออกหนังสือสำคัญแสดงการอนุญาตให้ใช้ชื่อสกุลแก่ผู้ที่จะใช้ชื่อสกุลนั้นได้

หญิงที่มีสามีให้ใช้ชื่อสกุลของสามี หญิงหม้ายโดยการหย่า ให้กลับไปใช้ชื่อสกุลเดิมของตน หญิงหม้ายที่สามีตาย จะใช้ชื่อสกุลของสามีหรือชื่อสกุลเดิมของตนก็ได้

แบบทดสอบย่อย ที่ 2

วิชา กฎหมายน่ารู้ รหัส ส 043 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

เรื่อง กฎหมายเกี่ยวกับชื่อบุคคล จำนวน 5 ข้อ

1. เหตุใดจึงต้องมีชื่อตัวชื่อสกุล
   - ก เพื่อให้รู้ว่าบุคคลนั้นเป็นใคร
   - ข เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการแสดงตน
   - ค เพื่อใช้ในการติดต่อประสานงาน
   - ง เพื่อใช้ในการทุจริต
2. ข้อใดไม่ใช่สถานที่ที่ติดต่อเกี่ยวกับทะเบียน
   - ก สถานีตำรวจ
   - ข ที่ว่าการอำเภอ
   - ค ที่ว่าการเขต
   - ง เทศบาล
3. ข้อใดเป็นชื่อสกุล ของ ดร.วาสนา งามดี (นา)
   - ก ดร.
   - ข วาสนา
   - ค งามดี
   - ง นา
4. หลักเกณฑ์การตั้งชื่อสกุลมีพยัญชนะไม่เกินกี่ตัว
   - ก 5 ตัว
   - ข 10 ตัว
   - ค 15 ตัว
   - ง 20 ตัว
5. ชื่อสกุลนักเรียนได้มาจากใคร
   - ก จากตนเอง
   - ข จากพ่อแม่
   - ค จากพี่น้อง
   - ง จากนายอำเภอ

แผนการสอนที่ 3

วิชา กฎหมายน่ารู้ **รหัส** ส 043 **ชั้น** มัธยมศึกษา ปีที่ 2
เรื่อง กฎหมายเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน **จำนวน** 1 คาบ เวลาคาบละ 50 นาที

.....

สาระสำคัญ

บุคคลผู้มีสัญชาติไทย ซึ่งมีอายุตั้งแต่ สิบห้าปีบริบูรณ์ แต่ไม่เกินเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน จะต้องดำเนินการขอมีบัตรประจำตัวประชาชนตามบทบัญญัติของกฎหมาย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1.บอกความจำเป็นของการมีบัตรประชาชนได้

2.อธิบายหลักเกณฑ์ของผู้ที่จะต้องมีบัตรประจำตัวประชาชนได้

3.บอกวิธีการขอบัตรประจำตัวประชาชนได้

4.บอกประโยชน์ของการมีบัตรประจำตัวประชาชนได้

เนื้อหา

ผู้ที่จะต้องมีบัตรประจำตัวประชาชน คือ ผู้ที่มีสัญชาติไทยอายุตั้งแต่สิบห้าปีบริบูรณ์ถึงเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ ผู้มีอายุเข้าเกณฑ์ที่จะต้องมีบัตรประจำตัวประชาชน แล้วไปยื่นคำขอมีบัตรเกินกำหนดเวลา มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นเตรียม

1.ครูจัดนักเรียนเป็นกลุ่มๆละ 4 คน โดยการสุ่ม ซึ่งนักเรียนในแต่ละกลุ่มจะมีความสามารถคละกัน คือมีทั้งนักเรียนเก่ง ปานกลางและอ่อน ในอัตราส่วน 1:2:1

2.ครูสอนทักษะการเรียนรู้และการทำงานร่วมกัน

ขั้นสอน

1.ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

2.ครูถามนักเรียนว่าแต่ละคนในชั้นเรียนอายุเท่าไร ถ้านักเรียนในชั้นใครที่อายุเกิน 15 มี นักเรียนได้ทำบัตรประชาชนแล้วหรือยังไม่ทำ ถ้าทำแล้ว ครูให้นักเรียนนำบัตรประจำตัวประชาชนให้เพื่อนๆดู

3.ครูสอนคำศัพท์และอธิบายความหมายของคำศัพท์เนื้อหาเกี่ยวกับ การทำบัตรประจำตัวประชาชน

ขั้นกิจกรรมกลุ่ม

1.นักเรียนทุกคนในกลุ่มร่วมกันศึกษาใบความรู้ที่ 3 อภิปรายร่วมกันในของการทำบัตรประจำตัวประชาชน รายละเอียดในบัตรประชาชน และประโยชน์ของการมีบัตรประจำตัวประชาชน

2.ครูสุ่มตัวแทนของนักเรียนแต่ละกลุ่ม มานำเสนอคำถามคำตอบแลกเปลี่ยนกันซึ่งกันระหว่างกลุ่ม จากการศึกษาใบความรู้

ขั้นทดสอบย่อย

1. ครูแจกแบบทดสอบย่อยให้นักเรียนเป็นรายบุคคล ให้นักเรียนทำ โดยไม่มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

2. ครูให้นักเรียนแลกเปลี่ยนกระดาษคำตอบ และตรวจคำตอบจากคำเฉลย

3. ครูคำนวนคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มให้นักเรียนทราบ และถือเป็นคะแนนของแต่ละคนในกลุ่มด้วย

4. ครูให้รางวัลกับนักเรียนในกลุ่มที่ได้คะแนนมากที่สุด

ขั้นสรุป

1.ครูกับนักเรียนช่วยกันสรุปการทำบัตรประจำตัวประชาชน รายละเอียดในบัตรประชาชน และประโยชน์ของการมีบัตรประจำตัวประชาชน

2. ครูอภิปรายการร่วมมือ การช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม จะทำให้นักเรียนทุกคนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น

สื่อการเรียนการสอน

1.ใบความรู้

2.แบบทดสอบ

3.บัตรภาพ

- บัตรประจำตัวประชาชนประชาชน
- ภาพการใช้ประโยชน์จากบัตรประจำตัวประชาชน

4. บัตรคำ

การประเมินผล

1.สังเกตจากการทำกิจกรรมกลุ่ม

2.สังเกตจากการตอบคำถาม

3.คะแนนจากแบบทดสอบ

ใบความรู้ ที่ 3

กฎหมายเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน

ความจำเป็นของการมีบัตรประจำตัวประชาชน

กฎหมายบังคับให้ประชาชนมีบัตรประจำตัวประชาชน เพื่อความสะดวกในการบ่งชี้ว่าคนนั้นคือใคร อายุเท่าไร ภูมิลำเนาอยู่ที่ไหนและเพื่อความสะดวกในการค้นคว้าหาตัวบุคคลนั้น

หลักเกณฑ์ของผู้ที่จะขอมีบัตรประจำตัวประชาชน

ผู้ที่จะต้องมีบัตรประจำตัวประชาชนจะต้องเป็นผู้ที่มีสัญชาติไทย ซึ่งมีอายุตั้งแต่ 15 ปีบริบูรณ์ แต่ไม่เกิน 17 ปีบริบูรณ์ และมีชื่ออยู่ในสำเนาทะเบียนบ้าน

วิธีการขอมีบัตร

ในการขอมีบัตรประจำตัวประชาชน ผู้ขอจะต้องยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในกำหนด เวลา 60 วัน นับแต่

1.มีอายุครบ 15 ปี บริบูรณ์

2.วันที่ได้รับสัญชาติไทย

3.วันที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน

โดยยื่นขอมีบัตรได้ที่ อำเภอ กิ่งอำเภอ สำนักงานเขต สำนักงานเทศบาล

ประโยชน์ของบัตรประจำตัวประชาชน

การมีบัตรประจำตัวประชาชนนั้น เป็นประโยชน์ต่อตนเองมากในด้านการติดต่อกับทางราชการ และธุรกิจที่ต้องการหลักฐานการแสดงตน อายุ และภูมิลำเนาของผู้ถือบัตร ประโยชน์ของบัตรประจำตัวประชาชน เช่น การรับธนาณัติ การฝากเงินธนาคาร การสมัครงาน

แบบทดสอบย่อย ที่ 3

วิชา กฎหมายน่ารู้ รหัส ส 043 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

เรื่อง กฎหมายเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน จำนวน 5 ข้อ

1. นักเรียนทำบัตรประชาชนครั้งแรกเมื่ออายุเท่าไร
   - ก 13 ปี
   - ข 15 ปี
   - ค 17 ปี
   - ง 19 ปี
2. เลขประจำตัวประชาชนมีทั้งหมดกี่ตัว
   - ก 7 ตัว
   - ข 9 ตัว
   - ค 11 ตัว
   - ง 13 ตัว
3. ข้อความใดไม่มีในบัตรประชาชน
   - ก ชื่อ — สกุล
   - ข เลขประจำตัวประชาชน
   - ค ที่อยู่
   - ง อาชีพ
4. การขอมีบัตรใหม่จะต้องทำการขอภายในกี่วัน
   - ก 15 วัน
   - ข 30 วัน
   - ค 45 วัน
   - ง 60 วัน
5. ใครที่จะต้องมีบัตรประชาชน
   - ก สุนิจ อายุ 14 ปี มีสัญชาติไทย
   - ข สุมาร อายุ 70 ปี มีสัญชาติไทย
   - ค อินทิรา อายุ 17 ปี มีสัญชาติอเมริกา
   - ง พระสงฆ์ อายุ 21 ปี มีสัญชาติไทย

แผนการสอนที่ 4

วิชา กฎหมายน่ารู้ รหัส ส 043 ชั้น มัธยมศึกษา ปีที่ 2
เรื่อง กฎหมายเกี่ยวกับทะเบียนราษฎร จำนวน 1 คาบ เวลาคาบละ 50 นาที

.....

สาระสำคัญ

กฎหมายเกี่ยวกับทะเบียนราษฎรได้กำหนดระเบียบปฏิบัติในการแจ้งเกิด การแจ้งตาย การย้ายที่อยู่ การจัดทำทะเบียนคนและทะเบียนบ้าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1.บอกประโยชน์ของกฎหมายเกี่ยวกับทะเบียนราษฎรได้

2. บอกสถานที่แจ้งเกิด แจ้งตาย และกำหนดระยะเวลาแจ้งเกิด แจ้งตายได้

3. บอกความสำคัญของสูติบัตรและมรณบัตรได้

เนื้อหา

คนเกิด ต้องแจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งภายใน 15 วัน นับแต่วันเกิด

คนตาย ต้องแจ้งนายทะเบียนผู้รับแจ้งภายใน 24 ชั่วโมง

สูติบัตร เป็นเอกสารที่แสดงถึง ชื่อตัว ชื่อสกุล สัญชาติ วัน เดือน ปีเกิด ชื่อตัว ชื่อสกุลและสัญชาติของบิดามารดา

มรณบัตร เป็นเอกสารซึ่งเป็นหลักฐานแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับการตายของบุคคล

การย้ายที่อยู่ออกจากบ้าน เจ้าบ้านจะต้องแจ้งภายในเวลาไม่เกิน 15 วัน นับแต่วันย้ายออก

การย้ายที่อยู่เข้าบ้าน เจ้าบ้านจะต้องแจ้งการย้ายเข้าภายใน 15 วัน นับแต่การย้ายเข้า

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นเตรียม

1.ครูจัดนักเรียนเป็นกลุ่มๆละ 4 คน โดยการสุ่ม ซึ่งนักเรียนในแต่ละกลุ่มจะมีความสามารถคละกัน คือมีทั้งนักเรียนเก่ง ปานกลางและอ่อน ในอัตราส่วน 1:2:1

2.ครูสอนทักษะการเรียนรู้และการทำงานร่วมกัน

ขั้นสอน

1.ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

2.ครูถามนักเรียน

3.ครูสอนคำศัพท์และอธิบายความหมายของคำศัพท์เนื้อหาเกี่ยวกับกฎหมายทะเบียนราษฎร

ขั้นกิจกรรมกลุ่ม

1.นักเรียนทุกคนในกลุ่มร่วมกันศึกษาใบความรู้ที่ 4 อภิปรายร่วมกันในข้อกำหนดระเบียบปฏิบัติในการแจ้งเกิด การแจ้งตาย การย้ายที่อยู่ การจัดทำทะเบียนคนและทะเบียนบ้านจำตัวประชาชน รายละเอียดในบัตรประชาชน และประโยชน์ของการมีบัตรประจำตัวประชาชน

2.ครูสุ่มตัวแทนของนักเรียนแต่ละกลุ่ม มานำเสนอคำถามคำตอบแลกเปลี่ยนกันซึ่งกันระหว่างกลุ่ม จากการศึกษาใบความรู้

ขั้นทดสอบย่อย

1. ครูแจกแบบทดสอบย่อยให้นักเรียนเป็นรายบุคคล ให้นักเรียนทำ โดยไม่มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

2. ครูให้นักเรียนแลกเปลี่ยนกระดาษคำตอบ และตรวจคำตอบจากคำเฉลย

3. ครูคำนวนคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มให้นักเรียนทราบ และถือเป็นคะแนนของแต่ละคนในกลุ่มด้วย

4. ครูให้รางวัลกับนักเรียนในกลุ่มที่ได้คะแนนมากที่สุด

ขั้นสรุป

1.ครูกับนักเรียนช่วยกันสรุปข้อกำหนดระเบียบปฏิบัติในการแจ้งเกิด การแจ้งตาย การย้ายที่อยู่ การจัดทำทะเบียนคนและทะเบียนบ้าน

2. ครูอภิปรายการร่วมมือ การช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม จะทำให้นักเรียนทุกคนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น

สื่อการเรียนการสอน

1.ใบความรู้

2.แบบทดสอบ

3.ตัวอย่างใบสูจิบัตร มรณะบัตร สำเนาทะเบียนบ้าน

การประเมินผล

1.สังเกตจากการทำกิจกรรมกลุ่ม

2.สังเกตจากการตอบคำถาม

3.คะแนนจากแบบทดสอบ

ใบความรู้ ที่ 4

กฎหมายเกี่ยวกับทะเบียนราษฎร

ประโยชน์ของกฎหมายทะเบียนราษฎร

การที่กฎหมายทะเบียนราษฎรได้กำหนดให้มีทะเบียนคนเกิด ทะเบียนคนตาย ซึ่งแจ้งอยู่ในทะเบียนบ้าน ทำให้มีประโยชน์ เช่น

1.ทำให้รู้ข้อมูลของจำนวนประชากร

2.ทำให้รู้เพศของประชากร

3.ทำให้รู้ความสัมพันธ์ของประชากร

4.ทำให้รู้การย้ายเข้าย้ายออกของจำนวนประชากร

คนเกิด จะต้องแจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้ง ภายใน 15 วัน นับแต่วันเกิด

คนตาย จะต้องแจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้ง ภายใน 24 ชั่วโมง

สูติบัตร เป็นเอกสารที่แสดงถึง ชื่อตัว ชื่อสกุล สัญชาติ วัน เดือน ปีเกิด ชื่อตัว ชื่อสกุล และสัญชาติของบิดามารดา เป็นเอกสารสำคัญของทางราชการและมีประโยชน์มาก ต้องเก็บรักษาไว้ให้ดี เพื่อใช้นำไปเป็นหลักฐาน

มรณบัตร เป็นเอกสารสำคัญทางราชการ ซึ่งเป็นหลักฐานแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับการตายของบุคคล

<u>การย้ายออก</u> จากบ้านใด จะต้องแจ้งย้ายที่อยู่ต่อนายทะเบียนที่รับแจ้ง ภายในเวลาไม่เกิน 15 วัน นับแต่วันย้ายออก

<u>การย้ายเข้า</u> จากบ้านใด จะต้องแจ้งย้ายที่อยู่ต่อนายทะเบียนที่รับแจ้ง ภายในเวลาไม่เกิน 15 วัน นับแต่วันย้ายเข้า

แบบทดสอบย่อย ที่ 4

วิชา กฎหมายน่ารู้ รหัส ส 043 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

เรื่อง กฎหมายเกี่ยวกับทะเบียนราษฎร จำนวน 5 ข้อ

1. ทะเบียนราษฎรมีประโยชน์อย่างไร
   - ก ทำให้รู้ข้อมูลของจำนวนประชากร
   - ข ทำให้รู้เพศของประชากร
   - ค ทำให้รู้ข้อมูลการย้ายเข้าย้ายออกของจำนวนประชากร
   - ง ถูกทุกข้อ
2. การแจ้งตายจะต้องแจ้งภายในกี่วัน
   - ก 1 วัน
   - ข 2 วัน
   - ค 5 วัน
   - ง 15 วัน
3. ใครเป็นผู้แจ้งการย้ายเข้าย้ายออก
   - ก เจ้าของบ้าน
   - ข บิดา
   - ค มารดา
   - ง ตนเอง
4. การแจ้งเกิดจะต้องแจ้งภายในกี่วัน
   - ก 1 วัน
   - ข 15 วัน
   - ค 30 วัน
   - ง 45 วัน
5. สูติบัตรเป็นเอกสารที่เกี่ยวข้องกับอะไร
   - ก การเกิด
   - ข การตาย
   - ค การย้ายเข้า
   - ง การย้ายออก

แผนการสอนที่ 5

วิชา กฎหมายน่ารู้ รหัส ส 043 ชั้น มัธยมศึกษา ปีที่ 2
เรื่อง กฎหมายเกี่ยวกับการสมรส จำนวน 1 คาบ เวลาคาบละ 50 นาที

.....

สาระสำคัญ

การสมรสจะต้องจดทะเบียนสมรสจึงจะถือว่าถูกต้องตามกฎหมาย

จุดประสงค์การเรียนรู้

สามารถอธิบายหลักเกณฑ์ของการสมรสและเงื่อนไขของการสมรสได้

เนื้อหา

การสมรส หมายถึง การที่ชายและหญิงสมัครใจเข้ามาอยู่กินกันฉันสามีภรรยากัน โดยไม่เกี่ยวข้องทางชู้สาวกับบุคคลอื่นใดอีก การสมรสได้จะต้องอยู่ในหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของการสมรสด้วย

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นเตรียม

1.ครูจัดนักเรียนเป็นกลุ่มๆละ 4 คน โดยการสุ่ม ซึ่งนักเรียนในแต่ละกลุ่มจะมีความสามารถคละกัน คือมีทั้งนักเรียนเก่ง ปานกลางและอ่อน ในอัตราส่วน 1:2:1

2.ครูสอนทักษะการเรียนรู้และการทำงานร่วมกัน

ขั้นสอน

1.ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

2.ครูให้นักเรียนดูภาพการแต่งงาน ภาพครอบครัว ซึ่งประกอบด้วยพ่อแม่พี่น้อง

3.ครูสอนคำศัพท์และอธิบายความหมายของคำศัพท์เนื้อหาเกี่ยวกับการสมรส

ขั้นกิจกรรมกลุ่ม

1.นักเรียนทุกคนในกลุ่มร่วมกันศึกษาใบความรู้ที่ 5 อภิปรายร่วมกันในหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของการสมรส

2.ครูสุ่มตัวแทนของนักเรียนแต่ละกลุ่ม มานำเสนอคำถามคำตอบแลกเปลี่ยนกันซึ่งกันระหว่างกลุ่ม จากการศึกษาใบความรู้

ขั้นทดสอบย่อย

1. ครูแจกแบบทดสอบย่อยให้นักเรียนเป็นรายบุคคล ให้นักเรียนทำ โดยไม่มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

2. ครูให้นักเรียนแลกเปลี่ยนกระดาษคำตอบ และตรวจคำตอบจากคำเฉลย

3. ครูคำนวนคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มให้นักเรียนทราบ และถือเป็นคะแนนของแต่ละคนในกลุ่มด้วย

4. ครูให้รางวัลกับนักเรียนในกลุ่มที่ได้คะแนนมากที่สุด

ขั้นสรุป

1.ครูกับนักเรียนช่วยกันสรุปหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของการสมรส

2. ครูอภิปรายการร่วมมือ การช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม จะทำให้นักเรียนทุกคนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น

สื่อการเรียนการสอน

1.ใบความรู้

2.แบบทดสอบ

3. บัตรภาพ

- ภาพการแต่งงาน
- ภาพครอบครัว

4. บัตรคำ

5.ตัวอย่างทะเบียนสมรส / ใบหย่า

การประเมินผล

1.สังเกตจากการทำกิจกรรมกลุ่ม

2.สังเกตจากการตอบคำถาม

3.คะแนนจากแบบทดสอบ

ใบความรู้ ที่ 5

กฎหมายเกี่ยวกับการสมรส

การสมรส หมายถึง การที่ชายและหญิงสมัครใจเข้ามาอยู่กินฉันสามีภริยากัน โดยไม่เกี่ยวข้องทางชู้สาวกับบุคคลอื่นใดอีก และถ้าจะให้ถูกต้องตามกฎหมาย คู่สมรสจะต้องจดทะเบียนสมรสกับเจ้าพนักงาน ซึ่งเป็นนายทะเบียนได้แก่ นายอำเภอ หรือ ผู้อำนวยการเขต

หลักเกณฑ์การสมรส

การสมรส จะต้องประกอบด้วยหลักเกณฑ์ 4 ประการ คือ

1.ในการสมรสนั้น คู่สมรสฝ่ายหนึ่งจะต้องเป็นชาย และอีกฝ่ายหนึ่งจะต้องเป็นหญิง บุคคลเพศเดียวกันจะทำการสมรสไม่ได้

2.การสมรสจะต้องเป็นการสมัครใจทั้งฝ่ายชายและหญิง

3.การอยู่กินฉันสามี ภริยา จะต้องอยู่ด้วยกันทั้งชีวิต

4.การสมรสจะต้องมีคู่สมรสเพียงคนเดียว

เงื่อนไขของการสมรส

1.ชายและหญิงจะต้องมีอายุครบ 17 ปี บริบูรณ์

2.ชายหรือหญิงจะต้องไม่เป็นคนวิกลจริต

3.ชายหรือหญิงจะต้องไม่เกี่ยวข้องกันทางสายเลือด

4.ผู้รับบุตรบุญธรรมและบุตรบุญธรรมจะทำการสมรสกันไม่ได้

5.ชายหรือหญิงจะทำการสมรสในขณะที่มีคู่สมรสไม่ได้

6.ชายและหญิงยอมที่จะเป็นสามีภริยากัน

7.หญิงที่เคยสมรสแล้ว แต่สามีตายหรือหย่าขาดจากสามีเดิม จะสมรสใหม่ได้ต่อเมื่อเวลาไม่น้อยกว่า 310 วัน หรือยืนยันได้ว่าเด็กในท้องเป็นลูกของสามีคนใด

8.ผู้เยาว์จะทำการสมรสได้ก็ต่อเมื่อได้รับการยินยอมจากบิดามารดา หรือผู้ปกครอง

9.การสมรส จะต้องมีการจดทะเบียนสมรส

แบบทดสอบย่อย

วิชา กฎหมายน่ารู้ รหัส ส 043 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

เรื่อง กฎหมายเกี่ยวกับการสมรส จำนวน 5 ข้อ

1. การสมรสจะสมบูรณ์เมื่อใด
   - ก เมื่อชายกับหญิงอยู่ร่วมกัน
   - ข เมื่อชายกับหญิงจดทะเบียนสมรสกัน
   - ค เมื่อชายกับหญิงยินยอมที่จะสมรส
   - ง เมื่อบิดามารดายินยอมให้สมรส
2. ผู้เยาว์สามารถทำการสมรสได้เมื่ออายุเท่าไร
   - ก 15 ปี
   - ข 17 ปี
   - ค 19 ปี
   - ง 21 ปี
3. ใครที่สามารถทำการสมรสได้
   - ก พี่น้องสมรสกัน
   - ข ชายกับชาย
   - ค หญิงกับหญิง
   - ง ชายกับหญิง
4. ข้อใดเป็นสินสมรส
   - ก ของใช้ส่วนตัว
   - ข มรดก
   - ค ของหมั้น
   - ง ดอกผลของมรดก
5. ใครมีหน้าที่ในการจดทะเบียนสมรส
   - ก ผู้ใหญ่บ้าน
   - ข กำนัน
   - ค ปลัดอำเภอ
   - ง นายอำเภอ

แผนการสอนที่ 6

วิชา กฎหมายน่ารู้ รหัส ส 043 ชั้น มัธยมศึกษา ปีที่ 2
เรื่อง กฎหมายเกี่ยวกับการจราจร จำนวน 2 คาบ เวลาคาบละ 50 นาที

.....

สาระสำคัญ

กฎหมายเกี่ยวกับการจราจรทางบกกำหนดหน้าที่ของผู้ขับขี่ยานพาหนะในถนน ซึ่งผู้ขับขี่ยานพาหนะทุกคนต้องรู้และปฏิบัติตามสัญญาณจราจรและเครื่องหมายจราจรอย่างเคร่งครัดและผู้เดินเท้าก็ต้องปฏิบัติตามกฎจราจรของคนเดินเท้า

จุดประสงค์การเรียนรู้

1.บอกความหมายของสัญญาณจราจรและเครื่องหมายจราจรได้

2.บอกวิธีการปฏิบัติตนตามสัญญาณจราจรได้

3.บอกประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎจราจร

เนื้อหา

สัญญาณจราจร หมายความว่า สัญญาณใดๆไม่ว่าจะแสดงด้วยธง ไฟ ไฟฟ้า มือ แขน นกหวีดหรือโดยวิธีอื่นใด สำหรับให้ผู้ขับขี่ คนเดินเท้าหรือคนจูง ขี่ หรือไล่ต้อนสัตว์ ปฏิบัติตนตามสัญญาณนั้น

เครื่องหมายจราจร หมายความว่า เครื่องหมายใดๆที่ได้ติดตั้งไว้หรือทำให้ปรากฏในทางสำหรับให้ผู้ขับขี่คนเดินเท้าหรือคนจูง ขี่ หรือไล่ต้อนสัตว์ ปฏิบัติตามเครื่องหมายนั้น

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นเตรียม

1.ครูจัดนักเรียนเป็นกลุ่มๆละ 4 คน โดยการสุ่ม ซึ่งนักเรียนในแต่ละกลุ่มจะมีความสามารถคละกัน คือมีทั้งนักเรียนเก่ง ปานกลางและอ่อน ในอัตราส่วน 1:2:1

2.ครูสอนทักษะการเรียนรู้และการทำงานร่วมกัน

ขั้นสอน

1.ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

2.ครูให้นักเรียนดูภาพของเครื่องหมายจราจร นักเรียนเดินทางมาโรงเรียน นักเรียนพบเห็นภาพใดบ้าง

3.ครูสอนคำศัพท์และอธิบายความหมายของคำศัพท์เนื้อหาเกี่ยวกับเครื่องหมายจราจร

ขั้นกิจกรรมกลุ่ม

1.นักเรียนทุกคนในกลุ่มร่วมกันศึกษาใบความรู้ที่ 6 อภิปรายร่วมกันในการปฏิบัติตามกฎหมายจราจร

2.ครูสุ่มตัวแทนของนักเรียนแต่ละกลุ่ม มานำเสนอคำถามคำตอบแลกเปลี่ยนกันซึ่งกันระหว่างกลุ่ม จากการศึกษาใบความรู้

ขั้นทดสอบย่อย

1. ครูแจกแบบทดสอบย่อยให้นักเรียนเป็นรายบุคคล ให้นักเรียนทำ โดยไม่มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

2. ครูให้นักเรียนแลกเปลี่ยนกระดาษคำตอบ และตรวจคำตอบจากคำเฉลย

3. ครูคำนวนคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มให้นักเรียนทราบ และถือเป็นคะแนนของแต่ละคนในกลุ่มด้วย

4. ครูให้รางวัลกับนักเรียนในกลุ่มที่ได้คะแนนมากที่สุด

ขั้นสรุป

1.ครูกับนักเรียนช่วยกันสรุปการปฏิบัติตามกฎหมายจาจรและสาธิตการปฏิบัติตามกฎจราจรจราจร

2. ครูอภิปรายการร่วมมือ การช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม จะทำให้นักเรียนทุกคนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น

ขั้นกิจกรรมกลุ่ม

1.นักเรียนทุกคนในกลุ่มร่วมกันศึกษาใบความรู้ที่ 6 และทำแบบทดสอบที่ 6 ร่วมกัน

2.ครูสุ่มตัวแทนของนักเรียนแต่ละกลุ่มมานำเสนอคำตอบและเป็นคะแนนของกลุ่มด้วย

3.ครูอภิปรายการทำงานของกลุ่ม

4.ครูกับนักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องกฎหมายเกี่ยวกับการจราจร

สื่อการเรียนการสอน

1.ใบความรู้

2.แบบทดสอบ

3.บัตรภาพ

- เครื่องหมายจราจร
- จราจรบนท้องถนน
- การปฏิบัติตามกฎหมายจราจร

4. บัตรคำ

การประเมินผล

1.สังเกตจากการทำกิจกรรมกลุ่ม

2.สังเกตจากการตอบคำถาม

3.คะแนนจากแบบทดสอบ

ใบความรู้ที่ 6

กฎหมายเกี่ยวกับการจราจร

สัญญาณจราจรและเครื่องหมายจราจร

สัญญาณจราจร หมายถึง สัญญาณใดๆไม่ว่าจะต้องแสดงด้วยธง ไฟ ไฟฟ้า มือ แขน เสียงนกหวีดหรือด้วยวิธีอื่นใด สำหรับให้ผู้ขับขี่ คนเดินเท้าหรือคนจูง ขี่ หรือไล่ต้อนสัตว์ตามสัญญาณนั้น

เครื่องหมายจราจร หมายถึง เครื่องหมายใดๆที่ได้ติดตั้งไว้หรือทำให้ปรากฏในทาง สำหรับให้ผู้ขับขี่คนเดินเท้าหรือคนจูง ขี่ หรือไล่ต้อนสัตว์ตามสัญญาณนั้น

การปฏิบัติตามกฎจราจร

1) การปฏิบัติตามสัญญาณจราจรหรือเครื่องหมายจราจร ที่ปรากฏข้างหน้า เช่น

1.สัญญาณไฟจราจรสีเหลือง หมายถึงให้ผู้ขับขี่เตรียมหยุดรถหลังเส้นให้หยุด

2. สัญญาณไฟจราจรสีแดง หมายถึง ให้ผู้ขับขี่หยุดรถหลังเส้นหยุดรถ

3. สัญญาณไฟจราจรสีเขียว หมายถึง ให้ผู้ขับขี่ขับรถต่อไปได้

2) การปฏิบัติตามสัญญาณจราจรตามสัญญาณเจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ เช่น

1.เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยืน และเหยียดแขนซ้ายออกไปเสมอระดับไหล่ ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถมาทางด้านหลังของพนักงานเจ้าหน้าต้องหยุดรถ แต่ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ลดแขนข้างที่เหยียดออกไปนั้นลงและโบกมือไปข้างหน้า ให้ผู้ขับขี่ซึ่งหยุดรถอยู่ด้านหลังขับรถผ่านไปได้

2.เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยืนและเหยียดแขนออกไปข้างหนึ่งออกไปเสมอระดับไหล่และตั้งฝ่ามือขึ้น ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถมาด้านที่เหยียดแขนข้างนั้นของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องหยุดรถ แต่ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่พลิกฝ่ามือที่ตั้งอยู่นั้นแล้วโบกผ่านศีรษะไปด้านหลัง ให้ผู้ขับขี่ซึ่งหยุดรถอยู่นั้นขับผ่านไปได้

3.เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยืนและเหยียดแขนทั้งสองข้างออกไปเสมอระดับไหล่และตั้งฝ่ามือขึ้น ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถมาทางด้านที่เหยียดแขนทั้งสองข้างของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องหยุดรถ

3) การปฏิบัติตามสัญญาณนกหวีดของพนักงานเจ้าหน้าที่ เช่น

1.เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ใช้เสียงสัญญาณนกหวีดยาวหนึ่งครั้ง ให้ผู้ขับรถหยุดทันที

2. เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ใช้เสียงสัญญาณนกหวีดสั้นสองครั้ง ติดต่อกันให้ผู้ขับรถผ่านไปได้

ประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎจราจร

1.ทำให้การจราจรไม่ติดขัด

2.การปฏิบัติตามกฎจราจร ช่วยป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ

เครื่องหมายจราจร แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1.เครื่องหมายจราจรประเภทบังคับ เช่น

หมายถึง ห้ามเลี้ยวซ้าย

หมายถึง ห้ามจอดรถ

2. เครื่องหมายจราจรประเภทเตือน

หมายถึง ทางโค้งซ้าย

หมายถึง วงเวียนข้างหน้า

แบบทดสอบย่อย ที่ 6

วิชา กฎหมายน่ารู้ รหัส ส 043 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

เรื่อง กฎหมายเกี่ยวกับการจราจร จำนวน 5 ข้อ

1. เครื่องหมายจราจรมีกี่ประเภท
   - ก 1 ประเภท
   - ข 2 ประเภท
   - ค 3 ประเภท
   - ง 4 ประเภท
2. สัญญาณไฟจราจรสีเขียวหมายถึงอะไร
   - ก หยุด
   - ข ไป
   - ค เตรียมหยุด
   - ง เตรียมไป
3. ใครกระทำผิดกฎจราจร
   - ก วิไลข้ามถนนทางม้าลาย
   - ข จำรูญเดินเท้าทางขวามือ
   - ค สำภาขี่จักรยานทางขวามือ
   - ง สุนัยหยุดรถเมื่อได้ยินเสียงสัญญาณ
4. สัญญาณจราจรหมายถึงข้อใด
   - ก สัญญาณไฟ
   - ข สัญญาณมือ
   - ค สัญญาณธง
   - ง ถูกทุกข้อ
5. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎจราจร
   - ก ทำให้จราจรติดขัด
   - ข ทำให้จราจรไม่ติดขัด
   - ค ป้องกันอุบัติเหตุ
   - ง สังคมเป็นระเบียบ

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวจริยา โชติวรรณะกร
วันเดือนปีเกิด	15 พฤษภาคม 2514
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดยะลา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	19/107 ถนนจรัญสนิทวงศ์ 13 แขวงบางแวก เขตภาษีเจริญ จังหวัด กรุงเทพมหานคร 10160
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ผู้ช่วยหัวหน้าศูนย์ 1 ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 5
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 5 จังหวัดสุพรรณบุรี
ประวัติการศึกษา	
2527	ประถมศึกษา โรงเรียนนิบงชนูปถัมภ์
2533	มัธยมศึกษา โรงเรียนคณะราษฎรบำรุง จังหวัดยะลา
2539	คบ.(การศึกษาพิเศษ) สถาบันราชภัฏสวนดุสิต
2546	กศม.(สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ